

**Англа- беларускі
слоўнік
навуковых тэрмінаў
па
астраноміі, матэматыцы,
фізіцы і хіміі**

Пра слоўнік.

Слоўнічак гэты ўзьнік выключна з жадання мець у нашай мове дапаможнік, што задаволіў бы самыя пільныя патрэбы беларускага чытача, найперш навучэнца, у такога кшталту літаратуры. Слоўнік зьмяшчае самыя звычайныя тэрміны, якія сустракаюцца як у навучальнай літаратуры, гэтак і ў навукова-папулярных публікацыях. Зазначу, што навуковыя тэксты ў англійскай мове чытаюцца даволі лёгка і проста: цяжкіх для разумення матэрыялаў у ЗША і Брытаніі папросту не друкуюць. (Тыя страшылікі, што падаюцца ў розных дапаможніках па перакладзе на расейскую- проста падабраныя асобныя страшылікі. У сапраўднасьці тэксты нашмат прасьцейшыя.)

Рээстр слоўніка фармаваўся шляхам росьпісу тэкстаў па астраноміі, матэматыцы, фізіцы і хіміі, а таксама падручнікаў і даведнікаў, выдрукаваных у Брытаніі і Ірландыі. Каштоўнаю крыніцаю навуковай лексікі быў часопіс Scientific American.

Пры ператлумачэнні тэрмінаў на беларускую мову былі скарыстаны наступныя лексікаграфічныя працы:

Англо-русский словарь, М., "Русский язык", 1982 /В.К. Мюллер/

Англо-русский политехнический словарь, М., "Советская энциклопедия", 1971,
/под ред. А.Е. Чернухина/

Руска-беларускі фізічны слоўнік, Мн., "Навука і тэхніка", 1994 /У. Самайлюковіч,
У. Пазняк, А. Сабалеўскі./

Русско- белорусский математический словарь, Мн., "Вышэйшая школа", 1993.
/под ред. Я.В. Радыно/

Расейска- беларускі хімічны слоўнік, Мн., "Беларусь-Тэхналегія". 1993./ Задзіночанне беларускіх студэнтаў"/

Русско- белорусский словарь, Мн., Изд-во "Белорусская советская энциклопедия" имени Петруся Бровки, 1982

Толковый словарь английских терминов по астрономии и астрофизике, М., "Мир"
/Дж. Хопкинс/, 1980

The Concise Oxford Dictionary of current English, "Oxford University Press", 1972
Longman Dictionary of Scientific Usage, Moscow, Russky yazyk publishers,
/F. Godman, Emf Payne/, 1987

Пра слоўнік

Слоўнік зьмяшчае каля 2800 рээстравых словаў, разам з састаўнымі тэрмінамі ў слоўніку каля 5 000 тэрмінаў, што найчасьцей сустракаюцца ў навуковым англійскім і амерыканскім тэксце. Таксама ёсьць невялікая колькасьць назваў простых прылад і кампутарных тэрмінаў.

Граматычныя паметы ў слоўніку адсутнічаюць: граматычная катэгорыя відаць з кантэксту. Праз нахільную рысу падаюцца варыянты альбо сінонімы.

Розныя значэнні слова аддзяляюцца коскай; коскай з кропкай аддзяляюцца розныя часьціны мовы.

У састаўных тэрмінах рээстравае слова падаецца першай літарай. Гэтак жа яно падаецца і ў беларускім перакладзе. Калі між значэнняў ёсьць некалькі на аднолькавую пер-

шую літару, то першы раз у састаўным тэрміне слова падаецца цалкам, каб пазьбегнуць блытаніны.

Склонавыя канчаткі ў састаўных тэрмінах не падаюцца, яны лёгка вызначаюцца з кантэксту. Сфера ўжытку тэрміна не пазначана: чытач лёгка вызначыць, які беларускі адпаведнік дапасуе да кантэксту.

Да таго ж, багата якія навукі карыстаюцца аднолькавымі тэрмінамі.

Назвы хімічных элементаў і імёны найбольш выбітных навукоўцаў знаходзяцца ў канцы слоўніка.

Дзядзька Мікалай

Аа

aberration аберацыя

chromatic a. храматычная а.

spherical a. сфэрычная а.

ability здольнасць

abscissa абцыса

absense адсутнасць

in the a. of без, пры адсутнасці

absolute абсалютны

a. brightness а. зыркасьць

a. magnitude а. /зоркавая/ велічыня

a. temperature а. тэмпература

a. zero а. нуль

absorb паглынаць, абсарбаваць

absorber паглынальнік

absorption паглыннанне, абсорбцыя

a. lines лініі п.

a. spectrum спектр п.

light a. п. святла

absorptive паглынальны, абсарбавальны

absorptivity паглынальнасць, абсарбавальнасць

abstract абстрактны, адцягнены

abundance багацце, мноства

accelerate паскараць

accelerated паскораны

a. particle п. часцінка

acceleration паскарэнне

a. due to gravity п. сілы цяжару, п. вольнага падання

accelerator паскаральнік

heavy-ion a. п. цяжкіх іёнаў

high-energy a. п. високай энергіі
accelerometer акселераметр
accrete акрэтаваць, выпадаць /рэчыва на паверхню цела/
accreting акрэтаванне, выпадзенне; які акрэтуе, выпадае
matter a. акрэтаванне/ акрэцыя рэчыва
accretion акрэцыя, выпаданне, адкладанне /рэчыва на цэле/
accumulator а/камулятар
accuracy дакладнасць
measurement a. д. мерання
to be measured to an a. of мерацца, быць памераным з д. да
accurate дакладны
acetone ацэтон
achieve дасягаць
achromatic ахраматычны
a. doublet a. дублет (дзве лінзы з розным каэфіцыентам пераламлення святла)
acid кіслата; кіслы
a.-base reaction рэакцыя нейтралізацыі
a. rain кіслы/ кіслотны дождж
a. salts кіслыя солі
hydrochloric a. саляная кіслата
nitric a. азотная к.
sulphuric a. серкавая к.
acidic кіслы, кіслотны
a. oxide кіслотны аксід
acidify падкісьляць
acidulated падкісьлены
a. water падкісьленая вада
acoustic акустычны
acoustics акустыка
act дзейнічаць, уздзейнічаць
actinide актыніды
action дзеянне, уздзеянне, хада
active актыўны
a. galaxy a. галактыка
a. Sun a. сонца
activity актыўнасць, дзейнасць
acute востры
a. angle в. вугал
add дадаваць
addend складнік
addition складанне, дадаванне, далучэнне
additive дабаўка, дамешак
adhesion адгезія, зліпанне
adhesive адгезійны, клейкі, ліпкі
adiabatic адыябатны, адыябатычны
a. cooling a. ахаладжэнне
a.expansion a. пашырэнне
adjacent сумежны, прылеглы
a. angle с. вугал
adjust рэгуляваць, прыладжваць, настройваць
adjustable рэгулёўны
to be a. рэгулявацца, прыладжвацца, настройвацца
admission дапушчэнне; упуск, падача
admit дапушчаць

admixture дамешак, дадатак
adsorb адсарбаваць
adsorption адсорбцыя, паверхневае паглыннанне
advance апярэджанне; паступальны рух; апераджаць; рухацца
a. of perihelion апярэджанне перыгеліюма
advantage перавага, выгода
a.s and disadvantages перавагі і недахопы, плюсы і мінусы
aerial антэна; паветраны; над'земны
aerobic аэробны
aerodynamic аэрадынамічны
aerodynamics аэрадынаміка
aerosol аэразоль
aether эфір
agent рэчыва, фактар, агент
aggregate сукупнасць, камплект, агрэгат; зьбіраць, злучаць
aggregation назапашанне, злучэнне часьцінак
agitate перамешваць, скаламуціць
agitation узбуджэнне; перамешванне; завіхранасць, турбулентнасць
agree узгадняцца; пагаджацца; адпавядаць
to a. with дапасоўваць, узгадняцца
agreement адпаведнасць, згода
air паветра, атмасфера; праветрыць; паветраны
airburst паветраны выбух (*нябеснага цела ў атмасферы зямлі*)
aircraft самалёт, лятальны апарат
albedo альбеда
albumen бялок /яйка/
alkali, alkali рашчынны луг; лужны
alkaline, alkaline лужны
a. earths л. землі
a. solution л. рашчына
alcohol сьпірт, этылавы сьпірт;
a.s сьпірты
algebra алгебра
algebraic алгебраічны
algorithm алгарытм
recursive a. рэкурсіўны а.
alignment раўнаванне
alkali---alkali
a. metals лужныя металы
alkaline-- alkaline
a. earth metals лужназемельныя металы
alkanes алканы / C_nH_{2n+2} /
alkenes алкены / C_nH_{2n} /
alkynes алкіны / C_nH_{2n-2} /
allotropes алатропы
allotropic алатропны
a. modification алатропнае зьмяненне
alloy стопак; стапляць
alpha-particle, alpha particle альфа-часьцінка,
α-часьцінка
alter зьмяняць
alternate чаргаваць, чаргавацца; пераменны
alternating зьменны
a.current зьменны ток

alternative пераменны; варыянт
altimeter альтыметр
altitude вышыня
aluminium алюмін
amber бурштын; бурштынавы
ambiguous неадназначны, няпэўны, дваісты
amino амінавы, аміна-
a. acids амінакіслоты
a. group амінавая група
ammeter амперметр
ammonia аміяк
amorphous аморфны
amount колькасць, сума, велічыня; дасягаць, даходзіць да
trace a. выяўная колькасць
ampere ампер
amphoteric амфатэрны
amplification узмацненне
a. factor каэфіцыент у.
amplifier узмацняльнік
amplify узмацняць
amplitude амплітуда
anaerobical анаэробны
analogous аналагічны, падобны
analogously аналагічна, гэтакім жа чынам
analogue бесьперапынная фізічная велічыня, аналаг; аналагавы
a. instruments аналагавыя прылады
analogy аналогія
analyse аналізаваць, дасьледваць, раскладаць
analyser аналізатар
analysis аналіз, дасьледванне
analytic аналітычны
a. geometry а. геаметрыя
aneroid анероідны, безвадкасны
a. barometer бараметр-анероід
angle вугал, кут
a. of incidence в. падання
acute a. востры в.
adjacent a.s сумежны/ прылеглы в.
alternate a.s унутраныя накрыж ляжачыя в.
complementary a.s дапаўняльныя да 90° в.
corresponding a.s адпаведныя в.
dihedral a. двухграневы в.
exterior/ interior a. зьнешні/ унутраны в.
obtuse a. тупы в.
reflex a. прамежкавы в. паміж 180° і 360°
right a. прамы/ просты в.
supplementary a. дапаўняльны в. / да 180° /
at right a. пад простым вуглом
angstrom ангстром
angular вуглавы
a. acceleration в. паскарэнне
a. momentum момант інерцыі
a. velocity в. хуткасць
anhydrides ангідрыды

anion аніён
anisotropic анізатропны
anisotropy анізатрапія
annihilate анігіляваць
annihilation анігіляцыя
annular колцападобны, колцавы
a. eclipse к. зацьменне
annulus колца
anode анод
anodic анодны
anomalous анамалістычны
a. month а. месяц
a. year а. год
anomalous анамальны
anomaly анамалія
antecedent папярэдні
antenna антэна
anterior пярэдні, папярэдні
anthropic антропны
a. principle а. прынцып
anti- анты-
antibaryon антыбарыён
anticathode антыкатод
anticharm антышарм; антышармавы
a. quark антышармавы кварк
anticlockwise /скіраваны/ супраць гадзіннікавай стрэлкі
to be a. рухацца/ вярцецца/ быць скіраваным супраць гадзіннікавай стрэлкі
anticolor антыколер
anticosine арккосінус
antielectron = **positron** антыэлектрон, пазітрон
antigreen антызялёны
antihyperon антыгіперон
antilepton антылептон
anti-matter, antimatter антырэчыва
antimuon антымюон
antineutrino антынейтрына
antinode пучнасць /хвалі/
antinucleon антынуклон
antioxidant антыакісьляльнік, антыаксідант
antiparallel антыпаралельны
to be a. зьяўляцца/ быць а.
antiparticle антычасцінка
antiproton антыпратон
antiquark антыкварк
antired антычырвоны
antisine арксінус
antitau антытаў /часцінка/
 α -particle альфа-часцінка
apastron апаастр
aperture апертура, адтуліна, шчыліна
a. ratio параўнальная адтуліна
apex апекс
aphelion афелій, афель
apocenter апацэнтр

apogee апагей
apparatus прылада, уладжанне, апарат
apparent бачны; які здаецца, уяўны
a. magnitude б. зорная велічыня
a. solar day сапраўдныя сонечныя суткі
apparition бачнасьць /*нябеснага аб'екту*/
appearance бачнасьць; зьяўленне
appliance прылада, прыстасаванне
application ужыванне
applied дастасоўны
a. mathematics д. матэматыка
a. science д. навука
apply ужываць, прыкладаць, дастасоўваць
approach падыход; доступ; падыходзіць, набліжацца
approximate набліжаны, прыблізны; набліжацца
approximation набліжэнне, набліжаны выраз, апраксімацыя
method of successive a. метада паслядоўных набліжанняў
aqueous водны, вадзяны
a. acid в. рашчына кіслаты
a. solution в. рашчына
arbitrary адвольны
arc дуга; дугавы
a. lamp дугавая лямп
arc-second вуглавая секунда
area плошча, паверхня; абсяг
argon аргон; аргонавы
argument аргумант
arise зьяўляцца, вынікаць, узнікаць
arithmetic арыфметыка; арыфметычны
a. average арыфметычнае сярэдняе
arithmetical арыфметычны
a. number а. лік
arm I плячо, вагар, ручка
arm II рукаў /*элемент спіральных галактык*/
a. population населенне рукавоў /*галактыкі*/
spiral a. спіральны рукаў /*галактыкі*/
aromatic араматычны
arrangement размяшчэнне, уладкаванне; прыстасаванне
spatial a. прасторавае р.
array складаная антэнная сістэма, антэнная рашотка/ крата
arrow стрэлка, стрэлачка
artificial штучны
a. radioactivity ш. радыёактыўнасьць
artificially штучна
ascending узыходны
a. node у. вузел /*арбіты*/
ascension узыходжанне
right a. прамое у.
assemble збіраць
association сувязь, асацыяцыя
assume меркаваць, дапускаць, прымаць
assumption дапушчэнне, меркаванне
mathematical a. матэматычнае д.
asteroid астэроід

a. belt пояс астероідаў
astigmatism астыгматызм
astrology астралогія
astrometric астраметрычны
astrometry астраметрыя
astronaut астранаўт
astronomer астраном
optical a. а., які займаецца аптычнай астраноміяй
radio a. а., які займаецца радыёастраноміяй, радыёастраном
astronomical астранамічны
a. telescope тэлескоп
a. unit а. адзінка
astronomy астраномія
gamma-ray a. гама-а.
radio a. радыёа.
ultra-violet a. ультрафіялетавая а.
x-ray a. ронтгенаўская а.
astrophysicist астрафізік
astrophysics, astro-physics астрафізіка
asymmetric, asymmetrical несіметрычны, асіметрычны
asymmetry несіметрычнасьць, асіметрыя
asymptotic асімптатычны
a. freedom а. свабода
atmosphere атмасфера
a. of argon and oxigen аргонава-кіслародная а.
upper a. верхняя а.
atmospheric атмасферны
a. pressure а. ціск
atom атам; атамны
a. scale атамная шкала
atomic атамны
a. mass unit а. адзінка масы
a. number а. нумар
a. particle а. часцічка
a. structure а. будова
a. weight а. вага
atomism атамізм
attach прымацоўваць, далучаць
attainable дасяжны, дасягальны
attenuate аслабляць; згасаць
attenuating аслабляльны
a. effect а. эфект, а. ўздзеянне
attenuation аслабленне, змяншэнне, згасанне, затуханне
a. of sound waves згасанне гукавых хваляў
attitude становішча, размяшчэнне; пастава
atto- ата- прыстаўка, кратная 10^{-18}
attract прыцягваць
attraction прыцяжэнне
attractive прыцягвальны
a. force сіла прыцяжэння
audible чутны
aurora (pl. aurorae) палярнае ззянне
automation аўтаматызацыя
available дасяжны, наяўны

to be a. мецца, быць у наяўнасьці
average сярэдні; сярэдняе значэнне
a. life с. працягласць жыцця
a. velocity с. хуткасьць
Avogadro: A. number/ constant лік/ канстанта Авагадра
A.s principle прынцып Авагадра
axial восевы, аксіяльны
axially восева, па восі, аксіяльна
a. mounted усталяваны на восі, усталяваны а.
axiom аксіёма
axis вась
a. of abscissae в. абцыс
a. of ordinates в. ардынат
major a. вялікая в.
optical a. аптычная в.
semimajor a. вялікая паўвось
axle вась
azimuth азімут

Bb

background фон; фонавы
b. radiation фонавае выпрамяненне
microwave b. radiation мікрахвалевае ф. выпрамяненне
cosmic microwave b. касмічны мікрахвалевы фон
backward адсталы; скіраваны назад
bacterium (pl bacteria) бактэрыя
balance раўнавага, стан раўнавагі; вагі; ураўнаважваць
electronic b. электронныя в.
spring b. спружынныя в., спружынны дынамаметр
torsion b. вярчальныя/ круцільныя в.
ball шар
b. bearing шарык ад падшыпніка
ballistic балістычны
b. missile б. ракета
balloon паветраны шар, аэрастат
high-altitude b. вышынны шар
band стужка, палоска; дыяпазон, палоса часціняў
bang удар, стук, выбух, грукат; **Big B.** Вялікі Выбух /які, як мяркуюць, даў пачатак існаванню рэчыва, а, значыць, і Сусвету/
bar стрыжань, палоса, перамычка, бар; палосавы
barium бар /хімічны элемент/
barometer бараметр
aneroid b. б.-анероід
mercury b. іртутны б.
barrier бар'ер, перашкода
energy b. энергетычны б.
potential-energy b. патэнцыяльны энергетычны б.
baryon барыён; барыённы
b. number б. лік
base аснова /і хімічная/, падмурак, база
baseline база /як даўжыня/

very- long b. звышдоўгая б. /радыётэлескопу/
basic асноўны
b. oxide а. аксід
b. salt а. соль
bat кажан
battery батарэя, а/камулятар
beaker мензурка, хімічная шклянка
beam I бэлька, брус, стрыжань
beam II прамень, пучок
b. of electrons пучок электронаў
incoming b. прамень, які падае, уваходны прамень
reference b. апорны п.
bearing падшыпнік
begin пачынаць, пачынацца
behavior, behaviour паводзіны
bel бэл (адзінка інтэнсіўнасці гуку)
belt пояс
asteroid b. п. астэроідаў
Van Allen b.s of radiation /ван Аленавы/ паясы радыяцыі /вакол Зямлі/
bent сагнуты
benzene бензол
Bernoulli: B.'s effect эфект Бернулі
B.'s principle прынцып Б.
beta бэта /назоў другой літары грэцкага алфавіту/
b. decay б. распад
b.- particle б.-часыцінка, β-часыцінка
betatron бетатрон /наскаральнік/
biconcave дваякаўвагнуты
biconvex дваякапукаты
bifurcate раздвойвацца, разгаліноўвацца; раздвоены
big-bang, Big Bang—гл. bang
b.-b. model мадэль вялікага выбуху
billion мільярд
bimetallic біметалічны
b. thermometer б. тэрмометр
binary двайковы, падвойны, бінарны
b. digit двайковая лічба
b. fission падвойное дзяленне
b. pulsar п. пульсар
b. pulsar system сістэма з двух пульсараў
b. star п. зорка
b. system п. сістэма, бінарная сістэма
binding які звязвае, злучальны
b. energy энергія сувязі
binoculars бінокль
binomial біномны, двухчленны
biological біялагічны
biologist біёлаг
bipolar біпалярны
bisect дзяліць напал, сячы надвая
bisection дзяленне напал, бісекцыя
bisector бісектрыса
bit біт
bivalent двухвалентны

black чорны

b. dwarf ч. карлік /зорка/

b. hole ч. дзірка /скалапсаваная зорка/

blackbody, black-body абсалютна чорнае цела, а. ч. ц.

3K b.-b. radiation трохградуснае выпрамяненне

blade лязо, лопасць, крыло, лапатка

blast выбух; выбуховы

b. wave выбуховая хваля

blink мігцець, мігаць

blob кропля, маленькі шарык

b.s and filaments сферычныя і валакністыя структуры /туманнасьці/

block брусок, кубік; блакаваць, перашкаджаць

b. of wood драўляны брусок

rectangular b. паралелепіпед

blood кроў

blue сіні

blueshift фіялетавае зрух /ліній сьпектру/

blueshifted зрушаны да фіялетавага краю /сьпектру/

to be b. быць зрушаным да фіялетавага краю /сьпектру/

blurred расплывісты, няпэўны, неакрэсьлены

body цела, корпус

Bohr: B. 's theory Борава тэорыя/ тэорыя Бору /будовы атама/

boil кіпець, кіпяціць

to b. off выкіпаць

boiling які кіпіць, кіпны; кіпенне

b. point пункт кіпення

bolt ніт

bomb бомба; бамбіць, бамбаваць

bombard бамбаваць, абстрэльваць

bombardement бамбаванне, абстрэл

ion b. б. іёнамі

bond сувязь, злучэнне; зьвязваць, злучаць

covalent b. кавалентная с.

double b. двайная с.

ionic b. = electrovalent bond іённая с.

bonding сувязь

ionic b. іённая с.

bone костка

boson бозон /клас элементарных часьцінак/

intermediate vector b. праежжавы вектары б.

booster узмацняльнік, бустэр

bottle бутэлька, балон, бутля

bottom дно, аснова

bound мяжа; абмяжоўваць; зьвязаны, злучаны, змацаваны

boundary мяжа

bounded /by/ зьвязаны, змацаваны, абмежаваны

box скрынка, карабок; рамачка /у тэксце, на здымку/

Boyle: B. 's law закон Бойла

braces фігурныя дужкі

brackets квадратныя дужкі

to remove b. раскрыць дужкі

brake тормаз; тармазіць

brakes тармазы

brass латунь, масенж; латунны, масянжовы

breadth шырыня
bremsstrahlung тармазнае выпрамяненне
bridge мост /і электрычны/
bright зыркi
brightness зыркасьць
brilliance бліск
bring прыносьць
to b. about выклікаць, ажыццяўляць
brittle крохкі
broad шырокі
broaden пашыраць
broadening пашырэнне
bronze бронза; бронзавы
brush шчотка /і электраухавіка/
bubble бурбалка; бурбалкавы
b. chamber б. камера
soap b. мыльная б.
bulb лямпна напальвання; колба, патаўшчэнне
Bunsen burner лямпна Бунзена
buoyancy уздымная сіла, плыўкасць
b. of liquids у. с. вадкасцяў
burette бюрэтка
burn гарэць, паліць, спальваць
to b. out выгараць
burner лямпна
Bunzen b. лямпна Бунзена
burst выбух, выбухаць
burster барстэр, эруптыўная зорка
butterfly net сачок, сетка ў форме конуса
by-product пабочны прадукт
byte байт

Сс

cable кабель, трос
connection c. злучальны к.
calculate ічыць, вылічаць, разлічыць
calculation вылічэнне, разлікі
calculator калькулятар
programmable c. праграмавальны к.
calculus вылічэнне
calipers штангенцыркуль
calorific цеплавы, цеплатворны
calorimeter каларыметр
calory (pl calories) калорыя
camcorder відэакамера
camera фотакамера, кінакамера
canal канал, адтуліна
cancel адмяняць /каманду/, скарачаць /дроб, супрацьлеглыя велічыні/, адмена /каманды/
candela кандэла
cap каўпачок, накрыўка, вечка, шапка
polar c.s палярныя шапкі
capacitance ёмістасць, ёмістасцявы супор

capacitor кандэнсатар, ёмістасць
capacity ёмістасць, аб'ём, змяшчальнасць
heat c. цеплаёмістасць
capacities здольнасці
capillary капіляр; капілярны
capture захоп, паглыннанне; паглынаць, захапіць
car аўтамабіль, вагон
carbohydrates вуглеводы
carbon карбон, вугаль; карбонны
c. cycle карбонны/ вуглеродны цыкл
c. dating карбоннае/ вуглероднае датаванне
c. dioxide двухвокіс карбону
carbonaceous карбанатавы, вуглісты
c. chondrites в. хандрыт /*тып метэарытаў*/
carbonic вугальны, карбонавы
c. acid в. кіслата
carboxylic acid карбаксілавая кіслата
carcinogen анкаген
carrier носьбіт, пераносчык
carry перавозіць, пераносіць, несці, праводзіць
cartesian дэкартаў /*паводле Рэнэ Дэкарта*/
case корпус
cast кідаць, ліць /*метал*/
to c. a shadow даваць цень
casual выпадковы
cataclysm катаклізм, катастрофа
cataclysmic катастрофны, катаклізмавы
c. event к. падзея
catalogue каталог; каталагаваць
catalyser каталізатар
catalysis каталіз
catalyst каталізатар
catalytic каталітычны
c. cracking каталітычны крэкінг
category катэгорыя
cathode катод; катодны
c. ray tube к. трубка
cation катыён
causal прычынны
causality прычыннасць
c. problem праблема п.
causally прычынна
c. connected п. спалучаны/ з'вязаны
c. disconnected п. не спалучаны / не з'вязаны
causative прычынны
cause прычына, падстава; спрычыняць, выклікаць
caustic пякучы, каўстычны; каўстык
c. soda к. сода
celestial нябесны
c. equator н. экватар
c. longitude н. даўжыня
c. meridian н. мерыдыян
c. object н. аб'ект
c. poles н. палюсы

c. sphere н. сфера
celestine цэлестын, сергакіслы стронц
cell клетка, ячэя, элемент
solar c. сонечны э.
cellular клеткавы
cellulose цэлюлоза, абалоніна
Celsius scale шкала Цэльса
center = centre цэнтр
centigrade стоградусны
c. scale с. шкала
central цэнтральны
c. disc of galaxy ц. дыск галактыкі
centre цэнтр
c. of curvature ц. крывіні
c. of gravity ц. цяжару
c. of mass ц. мас, ц. інерцыі
centrifugal адцэнтрабежны
c. force а. сіла
centrifuge цэнтрыфуга
centripetal дацэнтрабежны
c. acceleration д. паскарэнне
ceramic керамічны
ceramics кераміка
Cern ЦЭРН /Еўрапейскі цэнтр ядзерных дасьледванняў у Швейцары/
chain ланцуг; ланцуговы
c. reaction ланцугавая рэакцыя
chalk крэйда
chamber камера
bubble c. бурбалкавая к.
combustion c. к. згараньня
diffusion cloud c. к. Вілсана
channel канал
chaotic хаатычны, бязладны
characteristic характэрны, тыповы; характарыстыка
characterize характарызаваць
charcoal драўнінны вугаль
charge зарад, загрузка; зарадавы; зараджаць
c. conjugation зарадавае спалучэнне
c. number з. нумар
fractional c. дробавы зарад
point c. кропкавы зарад
charged зараджаны
c. particle з. часьцінка
Charle's law закон Шарля
charm шарм, чароўнасьць /*характарыстыка кваркаў*/; шармавы, чароўны
c. quark шармавы кварк
chart дыяграма, схема, табліца, графік, карта
check праверка; правяраць, упэўніцца
chemical хімічны
c. reaction х. рэакцыя
chemically хімічна, хімічным шляхам
chemist хімік
chemistry хімія
chief галоўны

chiefly переважна, галоўным чынам
chill холад, ахаладжэнне; студзіць, ахалоджваць
china clay каалін
chip чып, мікрачып
chipboard драўнінна-стружкавая пліта, ДСП
chloride хларыд
chlorophyll хларафіл
chondrite хандрыт
chord хорда
chromatography храматаграфія
chromodynamics хромадынаміка
quantum c. = QCD квантавая х.
chromosphere храмасфера
chromospheric храмасферны
cinnabar цынобра, **сярні**стая іртуць
cipher лічба
circle круг, акружнасць; абарачацца
to c. the sun абарачацца вакол сонца
circuit ланцуг, контур, схема, электрычная сетка
c. diagram схема ланцуга
circuitry электрычная схема
circular кругавы, колцавы
circularity кругападобнасць, акругласць
circulation кругавы рух, кругазабор, цыркуляцыя
circumference акружнасць
circumplanetary каляпланетны
circumstellar калязоркавы
c. disk к. дыск
civilisation цывілізацыя
clamp заціскач
class клас, разрад, катэгорыя; класіфікаваць
classical класічны
classification класіфікацыя, вызначэнне
classify класіфікаваць, вызначаць
clay гліна
clean чысты, без дамешку; чысціць, ачышчаць
c. room “чысты пакой” /*памяшканне з нізкім утрыманнем аэразоляў у паветры*/
cleanser ачышчальнік
clear ясны, сьветлы, вольны, чысты, празрысты
click пстрычка; пстрыкнуць
climate клімат
clip заціскач
clockwise па гадзіннікавай стрэлцы
to be c. рухацца/ мець структуру/ па г. с.
close блізкі, песны; зачыняць, сходзіцца, зьбліжацца
closed зачынены, замкнёны
c. universe замкнёны Сусвет /у выпадку, калі ягоная маса большая за нейкую крытычную/
cloud воблака, воблачка
c. of gas в. газу
gas c. газавая в.
Magellanic c. Магеланавы Аблогі /*галактыкі, блізкія да нашай*/
clump камяк
clumpy камякаваты, бясформны
cluster група, збор, канцэнтрацыя, кластэр

c. of galaxies г. галактык, з. галактык
galactic c. з. галактык
globular star с. шаравы зоркавы з.
globular c. шаравы з.
clustering канцэнтрацыя, групуванне, канцэнтраванне
c. of galaxies канцэнтраванне г.
clutch шчапленне, муфта; шчапляць
coal каменны вугаль
coalescence злучэнне, зьліпанне, зрашчэнне, зьліццё
Coalsack Вугальны Мяшок /цёмная пылавая туманнасьць/
coarse грубы, шурпаты
coat абалонка, покрыва, пласт; пакрываць
coated пакрыты
code код, шыфр; кадаваць, шыфраваць
coefficient каэфіцыент
c. of thermal expansion к. цеплавога пашырэння
coherence кагерэнтнасць
coherent кагерэнтны, звязаны
c. source к. крыніца
cohesion кагезія, шчапленне, міжмалекулярная сувязь
coil шпуля, віток, намотка, спіраль; навіваць, намотваць, абмотваць
c. of wire в. дроту
coiling навіванне, намотка, абмотка
coin манета
coinside with супадаць з
cold холад; халодны
c. dark matter халоднае цёмнае рэчыва
collapse калапс; калапсаваць, ападаць, апускацца
gravitational c. гравітацыйны к.
inward c. калапс унутр, імплюзія
to c. under the influence of ... калапсаваць пад уздзеяннем...
collapsed скалапсаваны
c. star с. зорка
collect збіраць
collective калектыўны, супольны
collector калектар, зборнік
collide сутыкацца
to c. head on с. улабавую
collider калайдэр, паскаральнік на сустрэчных пучках
proton-antiproton c. пратон- антыпратонавы к.
collision сутыкненне
collisional сутыкальны, ударавы
c. erosion у. эрозія
effect of c. damping эфект у. затухання
colloid калоід; калоідны
colloquium (pl colloquia) сумоўе, калёквій, калёквіюм
color = colour колер; размаляваць, расфарбаваць
false c. умоўны к.
colorless, colourless бясколерны
colour = color колер
coloured каляровы, размаляваны
colourless бясколерны
column слупок
coma кома /каметры/; *c. = head* кома, галава /каметры/

combination злучэнне, спалучэнне, камбінацыя
combine спалучаць, камбінаваць, злучаць
combustible палкі, які гарыць, гаручы
combustion гарэнне, згаранне
c. chamber камера з.
comet камета
cometlike каметападобны
comma коска
commence пачынаць, пачынацца
commensurable with сувымерны з
commensurate сувымяраць
commercial камерцыйны, практычны
common агульны, прасты, звычайны
commonplace банальнасць; банальны, звычайны
a c. spiral galaxy з. спіральная галактыка
commutator пераключальнік
compact кампактны, шчыльны; сьціскаць
c. disc, CD кампакт-дыск
companion кампаньён, зорка-спадарожнік
c. star зорка-к., з.-с.
comparison параўнанне
compass акружнасць, круг; акружаць, абдымаць
compasses цыркуль
compatible сумяшчальны, падобны
complementary дадатковы, дапаўняльны
complete поўны, закончаны; канчаць, завяршаць
complex комплекс, сукупнасць; складаны, комплексны
complexity складанасць
complicate ускладняць
complicated складаны, забытаны
component кампанент, складнік
compound сумесь, склад, злучэнне; састаўны
compress сьціскаць
compressed сьціснуты
c. gas с. газ
compressibility сьціскальнасць
compression сьцісканне, кампрэсія
wave of c. хваля с.
compressor кампрэсар
Compton: C. effect комптанаўскі эффект, эффект Комптана
C. scattering к. рассеянне
computer кампутар
hand-held c. кішэнны к.
IBM compatible c. IBM- сумяшчальны к.
lap- top с. партатыўны к.
concave увагнуты
c. lens у. лінза
c. mirror у. люстра
concentrate канцэнтраваць, узбагачаць /*руды*/
concentrated канцэнтраваны, засяроджаны
concentration канцэнтрацыя, сканцэнтраванне
concentric канцэнтрычны
concentrically канцэнтрычна
concept канцэпцыя, ідэя

conclude канчаць, рабіць выснову
conclusion выснова
concrete бетон
condensation кандэнсацыя, згушчэнне
condense кандэнсаваць, згушчаць
to c. out of к.іца з
condenser кандэнсар, кандэнсатар
variable c. к. зьменнай ёмістасці
condition умова, стан; абумовіць
conductance актыўная праводнасць
conduction праводнасць
conductive праводны
conductivity праводнасць, удзельная праводнасць
thermal c. удзельная цеплаправоднасць
conductor праваднік, провад
poor c. кепскі праваднік
cone конус
confine абмяжоўваць
confirm пацвярджаць, падмацоўваць
congruent адпаведны, кангруэнтны
conical канічны, конусны
conjugation злучэнне, спалучэнне
conjunction злучэнне, сувязь
triple c. патройная с.
connect злучаць, далучаць, зьвязваць
connection сувязь, злучэнне, схема
consequent паслядоўны, наступны
conservation захаванне, кансервацыя
c. laws законы з.
c. of energy з. энергіі
c. of energy and mass з. энергіі і масы
consist of складацца з
constancy пастаяннасць
constant пастаянны, нязьменны; канстанта
cosmological c. касмалагічная к.
electromagnetic oupling c. к. электрамагнітнага шчаплення
fine structure c. к. тонкай структуры
constellation сузор'е
constraint рэакцыя сувязі
construction пабудаванне, канструкцыя
constructive канструктыўны, узмацняльны
c. interference к. інтэрферэнцыя
contact кантакт; кантактавы; кантактаваць
point of c. пункт кантакту
c. process кантактавы працэс
contain утрымліваць у сабе, змяшчаць
container кантэйнер, пасудзіна
continent кантынент
continental кантынентальны
c. crust к. кара
continuation працяг
continuous безупынны, суцэльны, працяглы
c. spectrum с. спектр
continuum кантынуум

contorted скручаны, пераручаны
c. clouds бясформныя воблакі
contract сьціскаць, ушчыльняць, сьцягваць
contraction сьцісканне, скарачэнне
contradiction супярэчнасць, разыходжанне
control кантроль, кіраванне; кантрольны; кантраляваць, кіраваць
remote c. дыстанцыйнае к.
convection канвекцыя; канвекцыйны
c. currents канвекцыйныя плыні
conventional звычайны, агульнапрыняты, умоўны
converge зьбягацца, прыцягвацца
convergent які зьбягаецца, зьбежны; канвергенцыя
converging зьбежны, які канцэнтруецца; зборны
c. lens зборная лінза
converse супрацьлеглае ці зваротнае значэнне; зваротны, павернуты
and the c. і наадварот
conversion ператварэнне, пераўтварэнне, канверсія
convert ператвараць, пераўтвараць
convex пукаты
c. mirror п. люстра
cool студзіць, ахалоджваць; халодны
coolant ахаладжальнік, цепланосьбіт; ахаладжальны
c. fluid ахаладжальная вадкасць
cooling ахаладжэнне; ахаладжальны
coordinate каардыната; каардынаваць, узгадняць
c. bond каардынацыйная/ датыўная сувязь /*параю электронаў аднаго атама*/
c. system сістэма каардынат
cartesian c.s дэкартавы к. праствакутныя к.
polar c.s палярныя к.
3D c.s трохмерная сістэма к.
coplanar кампланарны, які ляжыць у адной плоскасці (*пра сілы, вектары, лініі*)
c. forces к. сілы
copper медзь; медны
cord шнур, провад
power c. электрычны/ сілкавальны шнур
cork корак; закубрыць коркам
core ядро, асяродак, актыўная зона рэактару
iron c. жалезны сардэчнік
corollaries вынікі
corona карона
galactic c. галактычная к.
coronagraph каранограф
coronal каранальны
c. gas к. газ
corpuscular карпускулярны
c. theory к. тэорыя
correct правільны, дакладны; папраўляць, карэктаваць
correction папраўка, карэкцыя
correlation сувязь, судачыненне, карэляцыя
corrosion карозія, разьяданне
cosecant касеканс
cosine косінус
cosmic касьмічны
c. background radiation к. фонавае выпрамяненне

c. rays к. прамяні
cosmogony касмагонія
cosmological касмалагічны
c. constant к. канстанта
c. distance к. адлегласць
c. model к. мадэль
c. redshift к. чырвоны зрух
cosmologist касмолаг
cosmology касмалогія
cotangent катангенс
cotton wool вата
Coulomb's law закон Кулона
coulomb кулон
count падлік, адлік; лічыць, падлічваць
counter лічыльнік
counterclockwise супраць гадзіннікавай стрэлкі
couple пара, элемент, пара сілаў; злучаць, спароўваць, параваць
coupling спараванне, сустаўленне, шчапленне
electromagnetic c. constant канстанта электрамагнітнага шчаплення
covalency кавалентнасць
covalent кавалентны
c. bond к. сувязь
cover накрыўка, вечка
co-worker супрацоўнік
cracking крэкінг
crankshaft каленчаты вал
crater кратэр
crest вяршыня, пік, грэбень
crystalline, crystalline крышталічны
c. lattice к. крата
crystallisation, crystallization крышталізацыя
criterion /pl criteria/ крытэрыі, прыкмета
critical крытычны
c. mass крытычная маса
c. point к. пункт
c. temperature к. тэмпература
cross крыж, перасячэнне, перакрыжаванне; перасякаць, скрыжоўвацца; перакрыжаваны, папярочны
c. section папярочны разрэз, папярочнае сечыва, сечыва /*ядравай рэакцыі*/
c.- section area плошча папярочнага сечыва
cross-sectional датычны папярочнага сечыва
c.-s. area плошча папярочнага сечыва
crowbar вагар
crucial вырашальны, крытычны
c. test в. дослед/эксперымент
crucible тыгель
crust кара, скарынка, цвёрдая паверхня
cryogenic крыягенны
cryogenically крыягенны, з дапамогаю крыягеннай тэхналогіі
c. cooled к. астуджаны/ахалоджаны
cryonicist спецыяліст па нізкіх тэмпературах
cryoprotectant крыяпратэктар
crystal крышталі; крышталічны
c. lattice крышталічная крата
liquid c. вадкі крышталі

crystallization кристалізація
crystallize кристалізаваць,- ца
crystallographic кришталяграфічны
c. form к. форма
crystallography кришталяграфія
cuadrilateral, quadrilateral чатырохвугольнік
convex c. пукаты ч.
cube куб, трэцяя ступень
cubic кубічны
c. equation к. раўнанне
a c. surd ірацыянальны лік з кубічнага караня
culminate кульмінаваць, дасягаць найвышэйшага пункту
culmination кульмінацыя
Curie's law закон Кюры
C.'s point пункт К.
curie кюры
curing зацьвярдзенне, вулканізацыя; вяленне
current ток, электрычны ток, цечыва
alternating c. зменны т.
direct c. сталы т.
eddy c. віхравы ток, ток Фуко
weak neutral c. слабы нейтральны т.
curvature крывізна, крывіня
c. of space к. прасторы
c. of spacetime к. прасторы-часу
curve крывая, выгін, крывіня
magnetization c. крывая намагнічання
curved сагнуты, крывы
c. surface к. паверхня
customary звычайны, звычайны.
it is c. to ... натуральна...
customer спажывец
cut канал, сечыва, разрэз, адрэзак; адразаць, адключачь, скарачаць
cycle цыкл, перыяд, паслядоўнасьць; рабіць абароты, кружыць
c. per second перыяд у секунду, герц
evolutionary c. эвалюцыйны цыкл
four-c. diesel чатырохтактовы дызель
sun-spot c. цыкл утварэння сонечных плям
cyclic, cyclical цыклічны
cyclotron цыклатрон
cylinder цыліндр
graduated c., measuring c. мянзурка
cylindrical цыліндрычны

Dd

Dalton's law закон Далтана
damp згасаць, амартызаваць
damper дэмпфер, амартызатар
damping згасанне, аслабленне, амартызацыя, зьмякчэнне
dark цёмны
d. nebular ц. туманнасьць
dashboard прыладавы шчыток, прыладавая панель /аўтамабіля/

data дадзеныя, звесткі
debris сьмецце, абломкі
decay распад, разбурэнне; распадацца, разбурацца
d. of the vacuum распад вакууму
d. product прадукт распаду
decelerate запавольваць, зьмяншаць хуткасьць
deceleration запаволенне, адмоўнае паскарэнне
decibel дэцыбел
decimal дзесятковы дроб; дзесятковы
decimeter дэцыметр
declination схіленне, спад
north d. паўночнае схіленне
south d. паўднёвае с.
decline адхіляць, спадаць, зьніжацца, зьмяншацца
decolorize абясколерваць, пазбаўляць колеру
decompose рашчапляць, раскладаць, распадацца
decomposition рашчапленне, раскладанне, распад
decoder дэшыфратар
data d. д. дадзеных
decrease зьмяншэнне, зьніжэнне; зьмяншаць, -цца, падаць, зьніжаць, -цца
d. accuracy змяншаць дакладнасьць
deduce выводзіць /формулу і над./
deduction адніманне, вывад, выснова
deep глыбокі
defect дэфект, няспраўнасьць, загана
defective дэфектны, заганны, пашкоджаны
deficiency недахоп, дэфіцыт, загана
define вызначаць, даваць значэнне
definite вызначаны, пэўны
definition значэнне, дэфініцыя
deflate выпускаць паветра, выцякаць (*пра газ з шару*)
deflect адхіляць, -цца, пераламляць, -цца
deflection адхіленне
d. coil адхіляльная шпуля
deform дэфармаваць, скажаць
deformation дэфармацыя, скажэнне
deformed дэфармаваны
degenerate звырадняцца
degenerated звыраднены
d. gas з. газ
d. matter з. рэчыва
degeneration звырадненне, дэгенерацыя
degree ступень, градус
d. of ionization с. іянізацыі
dehydrate дэгідраваць, зьняводжваць
dehydration дэгідратацыя, зьняводжанне
delay затрымка, спазьненне; затрымліваць, спазьняцца
d. time час з., час с.
delete выдаляць, выціраць
delicate адчувальны, тонкі
deliquescence распушчальнасьць
delocalized зрушаны
d. electrons з. электроны
demagnetise размагнічваць

demonstrate дэманстраваць, паказваць, праяўляць
demonstration дэманстрацыя, паказ, праява
denominator назоўнік /*дробу*/
denote абазначаць, значыць
dense шчыльны, густы
density шчыльнасьць, гушчыня
departure адхіленне /*ад велічыні*/, вылет /*электрона*/
depend on/ upon залежаць ад
deplete вычэрпваць
to d. one's supply of nuclear fuel вычарпаць запасы ядзернага паліва
depletion зьмяншэнне, зьбядненне, вычарпанне
depolarizer дэпалярызатар (у *сухім элеменце*)
deposit радовішча, паклад, асадак; адкладаца, асаджаца
depth глыбіня, вышыня, таўшчыня
shallow d. невялікая глыбіня
derivative вытворная
the first/ second d. першая/ другая в.
derive браць вытворную, выводзіць /*формулу*/, паходзіць, брацца
to be d.d from выводзіцца з, паходзіць з
derived узяты, вытворны, які паходзіць з
d. unit в. адзінка
descending сходні, які зьніжаецца, які спадае
d. node с. вузел /*арбіты*/
describe апісваць
description апісанне
descriptive апісальны, дэскрыптыўны
design план, чарцёж, разлік, праектаванне; праектаваць, канструяваць
desktop d. настольная мадэль /*прылады*/
designer канструктар, праектоўшчык
desinfectant дэзінфекцыйны сродак
desktop настольны
dessicate сушыць, высушваць, высыхаць, сохці
dessicator сушыльная шафа, эксікатар
destroy разбураць, зьнішчаць, нейтралізаваць
destructive разбуральны, дэструктыўны
detail дэталі, элемент, частка, падрабязнасьць; дэталізаваць
detailed дэталёвы, падрабязны
d. calculations д./ п. разьлікі
detect выяўляць
detectability выяўляльнасьць, магчымасьць выявіць
at the limits of d. на мяжы в.
detectable выяўляльны, які можна выявіць
to become d. праявіцца, стаць в.
detecting выяўленне
d. of a neutrino в. нейтрына
detection выяўленне, дэтэктаванне
detector дэтэктар, чуйнік, адчувальны элемент
acceleration d.s чуйнікі паскарэння
neutrons d. дэтэктары нейтронаў
detergent пральны сродак, дэтэргент
d. powder пральны парашок
deteriorate пагаршаць, -цца
deterioration пагаршэнне, пашкоджанне, зношанне
determination азначэнне, вызначэнне, рашэнне

determine азначаць, вызначаць, рашаць
deterministic дэтэрміністычны, прычынны
deterministically дэтэрміністычна, прычынна
detonation дэтанацыя
deuterium дэйтэр
deuteron дэйтрон
develop распрацоўваць, ствараць, разьвіваць, праяўляць /здымак/
development распрацоўка, стварэнне, разьвіццё, праяўленне /здымка/
deviate адхіляцца
deviation адхіленне
device прылада, прыстасаванне, механізм, апарат
vacuum d. вакуумны а.
devise вынаходзіць, праектаваць
dew раса
d. point пункт расы
dextrorotary правааварачальны /пра малекулу, крышталі/
diagonal дыяганаль; дыяганальны
diagram схема, дыяграма, графік, малюнак
circuit d. схема ланцуга
Hertzprung-Russel d. д. Герцшпрунга-Расела /зоркавай эвалюцыі/
diamagnetic дыямагнітны
diameter дыяметр
diamond дыямент
diaphragm дыяфрагма, мембрана
diatomic двухатамны
d. molecule д. малекула
diatom дыатамавая водарасьць
dibasic двухасноўны
d. acid д. кіслата
die заміраць, заціхаць, згасаць
to d. away/ down слабець, заміраць, знікаць, згасаць
dielectric дыэлектрык; дыэлектрычны
d. constant дыэлектрычная канстанта
d. strength д. трываласьць
dielectrics дыэлектрыкі
diesel дызель; дызельны
d. engine дызельны рухавік
four-cycle d. чатырохтактны дызель
differ адрозьнівацца, разыходзіцца
difference розніца, адрозьненне
different розны
differential дыферэнцыял; дыферэнцыйны, рознасны, дыферэнцыяльны
d. calculus дыферэнцыйнае вылічэнне
d. equation д. раўнанне
differentiation дыферэнцаванне, дыферэнцыяцыя, разьдзяленне
diffract пераламляць, адхіляць /прамень/, дыфрагаваць
diffraction дыфракцыя; дыфракцыйны
d. grating дыфракцыйная крата
d. pattern д. карціна
diffractionmeter дыфрактаметр
diffuse расьсейваць /святло/; дыфузны
d. gas д. газ
d. nebula д. туманнасьць
diffusion дыфузія, расьсеянне

digit лічба, адназначны лік, разрад; лічбавы, разрадны
3 d. number трохзначны лік

digital лічбавы, лікавы
d. dimension лікавая велічыня
d. form лічбавая форма
digitize ператвараць у лічбавую форму, падаваць у лічбавым выглядзе
to d. the picture пераводзіць здымак у лічбавую форму, сканаваць

dihedral двухграневы
d. angle д. вугал

dilate пашырацца
dilute разбаўляць, разводзіць, рашчыняць, распускаць
to d. solution разбаўляць рашчыну

dilution разбаўленне, рашчыненне

dim цямнець, аслабляць
to d. the light а. сьвятло

dimension памер, велічыня, меранне, працягласць */у часе/*

dimensionless безразмерны
d. number б. лік
d. point б. пункт

diminish змяншаць, -цца, падаць
diminished зменшаны, паменьшаны

dimming змяншэнне сілы сьвятла, пацямненне

diode дыёд
light emitting d. сьветлавы дыёд
photo d. фотадыёд

dioxide двухвокіс

dipole дыполь

dipositive з падвойным дадатным зарадам, двойчы іянізаваны (*іён*)

direct прамы, сталы, непасрэды; кіраваць
d. current, DC с. ток
d. motion п. рух

direction кірунак, накірунак
directional накіраваны, кіроўны
directionality накіраванасьць

directly прама, непасрэдна
d. proportional п. прапарцыянальны

disadvantage недахоп, загана

disc, disk дыск
accretion d. д. акрэцыі

discharge разрад */электрычны/*, выпуск, выхад; разрадны; разраджаць
d. lamp разрадная лямпа

disclose знаходзіць, раскрываць

disconnect выключачь, адключаць, разьяднаць

discover адкрыць, зрабіць адкрыццё, знайсці

discovery адкрыццё, знаходжанне

discrepancy разыходжанне, розніца, недакладнасьць, адхіленне

discrete асобны, дыскрэтны, перарывісты
d. orbital д. арбіталь

discriminant дыскрымінант

discriminator дыскрымінатар

dish талерка, палойка */антэны радыётэлескопа/*

disintegrate распадацца, здрабняць

disintegration распад, разьдзяленне, дэзынтэграцыя, здрабненне

disk дыск, круг

accretion d. дыск акрэцыі /зоркі/

central d. of a galaxy цэнтральны д. галактыкі

floppy d. гнуткі магнітны дыск, дыскета /кампуткара/

galactic d. галактычны д.

dislocate зрушваць, перамяшчаць

disorder разлад, дэзарганізацыя; разладжваць

disordered бязладны, разладжаны

d. system р.сістэма

disperse дысьпергаваць, расьсейваць

dispersion дысьперсія, расьсейванне, роскід; дысьперсны

d. medium дысьперсны асяродак

dispersive дысьпергавальны, расьсейвальны

d. medium д. асяродак

displace перамяшчаць, зрушваць, выцясьняць /вадкасьць/, замяшчаць

displaced выцеснены, перамешчаны

d. water в. вада

displacement перамяшчэнне, зрух, выцясьненне, замяшчэнне, водазьмяшчальнасьць /судна/

d. reaction рэакцыя замяшчэння

display паказ, дэманстрацыя, узнаўленне, праява; паказваць, праяўляць, дэманстраваць

disprove абвяргаць

dissemble разьбіраць, дэмантаваць

dissipate расьсейваць, -цца

to d. as a heat p. ў выглядзе цяпла

to d. heat р. цяпло

dissipation расьсейванне, уцёк, дысіпацыя

dissociate разьядноўваць, разлучаць, разьдзяляць, дысацыяваць

dissociation дысацыяцыя, распад

dissolve распускаць, рашчыняць

distance адлегласьць, даўжыня, прамежак, перыяд /часу/

electronic d. measurer электронны далямер

distant далёкі, аддалены

d. objects д. аб'екты /і касмічныя/

distillation перагонка, дыстыляцыя

distilled перагнаны, дыстыляваны

d. water д. вада

distort скажаць, скрыўляць, дэфармаваць

distorted скажоны, скрыўлены, дэфармаваны

distortion скажэнне, скрыўленне, дэфармацыя

distribution разьмеркаванне, распаўсюджанне

disturb парушаць, зьбіваць, разладжваць

disturbance парушэнне, перашкоды

disulphide дысульфід, двухсярністае злучэнне

diurnal суткавы, сутачны

d. libration с. лібрацыя

d. motion с. рух

divalent двухвалентны

diverge адхіляцца, разыходзіцца

diverging расьсейвальны

d. lens р. лінза

divert адхіляць, адводзіць

divide дзяліць, падзяляць

divident дзеліва; дывідэнт

dividers, таксама a pair of d. цыркуль

division дзяленне, разьмеркаванне, падзел

Cassini's d. падзел/ шчыліна Касіні /у колцах Сатурну/
Enke's d. падзел/ шчыліна Энке /у колцах Сатурну/
divisor дзельнік
dodecahedron дадэкаэдр, дванаццаціграннік
domain дамен
dome купал, шацёр
donate аддаваць
to d. electrons а. электроны
donor донар /у наўправадніку/; донарскі
dopant прысадкавы
d. atoms п. атамы
dope прысадка, дамешак
Doppler effect Доплераў эффект
D. shift Д. зрух
dose доза; дазаваць
dot кропка, пункцір; ставіць кропкі, пазначаць пункцірам
dotted кропкавы, пункцірны
d. line п. лінія
double падвойны; падвойваць
d. bond п. сувязь, п. зьвязак
d. helix п. спіраль
double дублет
download загрузаць, перасылаць /інфармацыю па лініі сувязі/
to d. data from з. дадзеныя з
downwards уніз, унутр
dozen тузін /звычайна перадаецца па-беларуску як “дзсятак”/
drag тармажэнне, лабавы супор; цягнуць, валачы
atmospheric d. супор атмасферы
gaseous d. газавы супор
drastic радыкальны, карэнны, рашучы
drastically радыкальна, карэнным чынам, моцна
draw крэсліць, маляваць
drift зрушэнне, адхіленне
tuning d. з. настройкі
drip кропля; кропельны; капаць
drive прывод, перадача; рухаць, вярцець, кіраваць, гнаць
to d. out выцясьняць (*ваду, наветра*)
driver драйвер /кіроўная праграма/
drop кропля, падзенне, спад; капаць, зьмяншаць, падаць
droplet кропелька
fine d.s дробныя к.
dry сухі; сушыць
d. ice сухі лёд
dual падвойны, дваісты
dualism дуалізм
duct канал, праход, труба
ductile пластычны, глейкі, гнуткі
ductility пластычнасць, глейкасць, коўкасць
dull цьмяны, матавы, глухі
d. red брудна-чырвоны
duration працягласць
dust пыл, парашок; пылавы
cosmic d. касмічны п.
interstellar d. міжзоркавы п.

dusty пыльны
dwarf карлік; карлікавы
black d. чорны карлік /зорка/
red d. чырвоны к.
white d. белы к.
dye фарба, колер; фарбавць
dynamic, dynamical дынамічны
dynamics дынаміка
dynamo генератар сталага току
dynamometer дынамаметр

Ee

Earth Зямля
earth зямля; зазямляць
earthed заземляны
to be e. быць з.
earthing зазямленне
eccentric эксцэнтрык; эксцэнтрычны
eccentricity эксцэнтрысітэт
echo рэха
eclipse зацьменне; заходзіць, зацяняцца
annular e. колцавае зацьменне
lunar e. з. Месяца, месяцавае з.
solar e. сонечнае з.
total e. поўнае з.
eclipsing зацьменны, які заходзіць, які зацяняецца
e. system з. сістэма
e. variable з. пераменная /зорка/
ecliptic экліптыка; экліптычны
eddy currents віхравыя токі, токі Фуко
edge кант, грань, вастрыё
to be seen e. on быць бачным з канту /пра галактыку/
effect дзеянне, эфект, уплыў, вынік; выконваць, дзейнічаць
far-reaching e. далёкасяжнае ўздзеянне
efficiency каэфіцыент карыснага дзеяння, к.к. дз., эфектыўнасць, прадукцыйнасць
efficient эфектыўны, дзейсны, прадуктыўны
efficiently эфектыўна, прадуктыўна, эканамічна
effort намаганне, спроба
eject выкідаць, выштурхоўваць
to e. electrons from выбіваць электроны з
elaborate дбайны, акуратны, дакладны; дэталізаваць
elastic эластычны, пругкі
e. collision п. сутыкненне
e. deformation п. дэфармацыя
e. materials э. матэрыялы
elasticity эластычнасць, пругкасць
elastomer эластамер /матэрыял, звычайна палімер, з эластычнымі ўласцівасцямі//
electric электрычны
e. charge э. зарад
e. field э. поле
e. field strength напружанасць э. поля
e. induction э. індукцыя

electrical електричны
e. energy э. энергія
electrically електрична, з дапамогаю електричнасці
electricity електричнасць
electrification електрифікацыя, електризацыя
electrified на/электризаваны
electrify електризаваць, електрифікаваць
electrochemical электрахімічны
e. equivalent э. эквівалент
e. series шэраг напружанняў
electrode электрод; электродны
e. material матэрыял электроду
electrodynamic электрадынамічны
electrohydrodynamics электрадынаміка
quantum e. = QED квантавая э.
electrolysis электrolіз
electrolyte электраліт
electrolytic электралітычны
e. capacitor э. кандэнсатар
electromagnet электрамагніт
electromagnetic электрамагнітны
e. induction э. індукцыя
e. radiation э. выпрамяненне
e. waves э. хвалі
electromagnetism электрамагнетызм
electromechanical электрамеханічны
electro-motive, electromotive электрарухальны
e.-m., e. force э. сіла
electron электрон; электронны
e. diffraction дыфракцыя электронаў
e. gun электронная гармата
e. microscope электронны мікраскоп
outer e.s знешнія электроны
relativistic e. рэлятывісцкі электрон
electronic электронны
e. configuration э. канфігурацыя/ форма
electronically электронна, з дапамогаю электронікі
e. controlled кантраляваны э.
electronics электроніка; электронны
e. industry электронная прамысловасць
electron-volt электрон-вольт
electroplating гальванастэгія
electroscope электраскоп
electrostatic электростатычны
e. attraction э. прыцягненне
e. repulsion э. адштурхоўванне
electrostatics электростатыка
electroweak электраслабы
e. theory тэорыя э. ўзаемадзеяння
element элемент /i хімічны/, частка
e. of an orbit э. арбіты
heavy e.s цяжкія э.ы (у заходняй літаратуры- гэта ўсё, што цяжэй за вадарод)
elementary элементарны
e. particle э. часцінка

eliminate выключачь, ухіляць
ellipse эліпс
elliptical эліптычны
e. galaxy э. галактыка
e. path э. траекторыя
elongation элангацыя, падаўжэнне, параўнальнае падаўжэнне
elusive няўлоўны, слабы
emanate выдзяляць, выпрамяняць, вылучаць
embed устаўляць, укладаць
embedded устаўлены, укладзены, уключаны
e. in dust апушчаны ў пыл, ахутаны пылам
emerge зьяўляцца, выступаць, выходзіць
emergent выходны, які выходзіць
e. ray в. прамень
emission выдзяленне, выпрамяненне, вылучэнне, эмісія
radio e. радыёвыпрамяненне
x-ray e. рэнтгенаўскае в.
emit вылучаць, выпрамяняць
to e. light спрамяняць святло
emitter выпраменнік, эмітэр
radio e. радыёперадатчык
empirical эмпірычны
e. formula э. формула
e. rule э. правіла
employ ужываць, выкарыстоўваць
employment ужыванне, выкарыстанне
empty пусты, нішчымны; спаражняць, выпускаць
emulsion эмульсія
end канец, заканчэнне; канчаць, спыняць
endothermic эндатэрмічны
e. reaction э. рэакцыя
energize уключаць ток, уключаць сілкаванне
energy энергія; энергетычны
e. barrier энергетычны бар'ер
e. level э. узровень
binding e. энергія сувязі
ionization e. э. іянізацыі
kinetic e. кінетычная э.
potential e. патэнцыяльная э.
solar e. сонечная э.
engine рухавік, машына
internal combustion e. р. унутранага спальвання
enlarge павелічаць
enlargement павелічэнне
enrich узбагачаць
enter заносіць /*дадзеныя*/, пачынаць выкананне /*праграмы*/, уводзіць; увод
enthalpy энтальпія
entire увесь, цэлы
entropy энтрапія
environment асяродак, навакольны асяродак
enzyme фермент, энзім
eon эон, вечнасьць, гіганцкі прамежак часу
ephemeris (pl ephemerides) эфемерыда; эфемерыдны
e. second эфемерыдная секунда

- e. time** э. час
- epoch** эпоха
- epoxy resins** эпаксідныя смолы
- epsom salt** англійская соль
- equal** роўны
- equality** роўнасьць
- equation** раўнанне
- affected/ complete quadratic e.** поўнае р. з невядомымі першай і другой ступені
- de Broglie's e.** р. дэ Бройля
- differential e.** дыферэнцыйнае р.
- linear e.** лінейнае р.
- quadratic e.** квадратнае р.
- simultaneous e.s** сістэма р.няў
- equator** экватар
- celestial e.** нябесны э.
- equatorial** экватарыяльны
- e. diameter** э. дыяметр
- e. plane** э. плоскасць/ роўніца
- equidistant** роўнаадалены, эквідыстантны
- equilateral** роўнабочны, роўнабаковы
- e. triangle** р. трохкутнік
- equilibrium** раўнавага, стан раўнавагі
- e. position** становішча р.
- neutral e.** нейтральная р.
- stable e.** устойлівая р.
- unstable e.** няўстойлівая р.
- equinox** раўнадзенства
- precession of the e.** прэцэсія р.
- equip** with аснашчаць *чым-н.*, абсталяваць
- equipment** аснашчэнне, абсталяванне, апаратура, рыштунак
- equipotential** эквіпатэнцыяльны
- equivalence** эквівалентнасьць, раўназначнасьць
- equivalent** эквівалент; эквівалентны, раўназначны
- era** эра
- erase** сціраць, выдаляць
- erect** ставіць, узводзіць, зьбіраць; прамы, вертыкальны
- erg** эрг
- erosion** разьяданне, разбурэнне, эрозія
- collisional e.** разбурэнне/ эрозія пры сутыкненні
- erratic** няўстойлівы, блукальны, вандроўны
- error** памылка, хібнасьць, ухіл
- cumulative e.** сумарная/ агульная п.
- eruption** вывяржэнне, успышка /на Сонцы/
- escape** выпуск, працёк, выпускаанне, выхад /з блока праграмы/; выпускаць, працякаць, прасочвацца
- e. velocity** хуткасць адрыву, другая касмічная хуткасць
- essential** істотны, важны, каштоўны
- ester** складаны эфір
- estimate** ацэнка, разьлік; ацэньваць
- estimation** ацэнка, разьлік, падлік
- ethane** этан
- ethanol** этанол
- ethene** этэн /этылен
- ether** этар, эфір

ethyne этын /ацэтылен
evacuate выпампоўваць, разраджаць (*наветра*)
evacuation выпампоўванне, разрэджванне
evaluate ацэньваць
evaporate выпарваць, -цца
evaporation выпарванне
even роўны, цотны
event падзея, акт, зьява
e. horizon гарызонт падзей
 random *e.* выпадковая з. /п.
evolution эвалюцыя, разьвіццё, здабыванне караня
evolutionary эвалюцыйны
e. cycle цыкл эвалюцыі, э. цыкл
evolve разьвівацца, эвалюцыянаваць
exact дакладны, строгі
examine дасьледваць, разглядаць, аглядаць
exceed пераўзыходзіць, перавышаць
exceedingly надзвычай, надта
e. compact mass н. кампактная маса
excentric эксцэнтрычны
excess лішак
excessive празмерны, лішні
exchange абмен, замена; абменьваць, -цца
excitation узбуджэньне
excite узбуджаць
excited узбуджаны
e. state у. стан
exclusion вылучэньне, вынятак
e. principle прынцып вылучэньня
Pauli e. principle прынцып в. Паўлі
excursion зрух, адхіленне
exert уплываць, выклікаць, аказваць
to e. a force on прыкладаць сілу да, узьдзеінічаць сілаю на
exhaust выпуск, адпампоўванне; выпускаць, адпампоўваць, вычарпаць (*запас, энергію*)
exhibit праяўляць, паказваць, мець
exist існаваць, быць
existence існаванне
exit выхад /з праграмы/
exothermic экзатэрмічны
e. reaction э. рэакцыя
expand раскладаць у формулу, раскладаць у шэраг, пашырацца
expansion расклад у шэраг, пашырэнне, прастора, абсяг
e. of gases пашырэнне газаў
e. of liquids п. вадкасьцяў
e. of solids п. цвёрдых целаў
e. rate хуткасьць разьбяганьня /*галактык*/
e. of the Universe пашырэнне Сусьвету
experience практыка, досьвед, майстэрства
experiment досьлед, экспэрымент
particle-scattering e. д. па рассьеянню часьцінак
experimental досьледны, экспэрыментальны
e. data д. /э. дадзеныя
e. error экспэрыментальная памылка, памылка экспэрыменту
experimentation правядзеньне досьледаў/ экспэрыментаў

experimenter експериментатар
explain тлумачыць, інтэрпрэтаваць
explainable вытлумачальны
to be e. тлумачыцца
explanation тлумачэнне
explicable вытлумачальны, тлумачальны
explode выбухнуць, узрываць, -цца
exploding які ўзрываецца, які выбухае
e. galaxy выбуховая галактыка
exploit скарыстоўваць, распрацоўваць, эксплуатаваць
exploration дасьледванне, выведка /*выкапняў*/
explore дасьледваць
explosion выбух
explosive выбуховы; выбухоўка
e. outburst выбуховы усьплёск
explosively выбухападобна
exponent паказьнік ступені
fractional e. дробавы п.
integral e. цэлы п.
negative e. адмоўны п.
positive e. дадатны п.
zero e. нулявы п.
exponential экспаненцыйны, паказьнікавы
exponentially экспаненцыйна
expose экспанаваць, ставіць пад узьдзеянне
exposure вытрымка, экспазіцыя, абпрамяненне
express выражаць
expression выраз
fractional e. дробавы в.
extend пашыраць, павелічаць, -цца, падаўжаць, -цца
extended пашыраны, выцягнуты, павялічаны, працяглы
e. source працяглая крыніца /*спрамянення*/
extendible пашыральны, які магчыма пашыраць
extensible расьцяжны
extension падаўжэнне, выцягванне, расьцягненне
thermal e. цеплавое п.
extent ступень, мера, велічыня
to some e. у пэўнай меры
exterior зьнешні, вонкавы
external зьнешні
extra дадатковы
e. force д. сіла
extraction здабыванне /*кораня*/, здабыча /*мінералаў*/
extragalactic пазагалактычны
extrapolate экстрапаляваць
extrapolation экстрапаляцыя
extraterrestrial паазямны
e. astronomy п. астраномія
extreme крайні, надзвычайны
the e.s к. складнікі прапорцыі
eyepiece акуляр

face вонкавая паверхня, пярэдняя частка; сутыкацца /з праблемай/
factor множнік, каэфіцыент, агент, фактар, парадак /велічыні/
by a f. of two на два п.
common f. агульны м.
highest common f. найбольшы агульны дзельнік
prime f. просты м.
factoring, factorization раскладанне на множнікі
factorize раскладаць на множнікі
fade згасаць, сыцірацца
fading згасанне, федынг
Fahrenheit scale шкала Фарэнгейта
faint слабы, цьмяны
fall спад, зніжэнне, аслабленне; падаць, зьніжацца, слабець
false умоўны /пра колер/, фальшывы
fan вентылятар
farad, faraday фарада
Faraday's law закон Фарадэя
far-infrared далёкі інфрачырвоны
f.-i. region д. і. абсяг
far-reaching далёкасяжны
fasten прымацоўваць, змацоўваць
fat тлушч; тлусты; *f.s* тлушчы
fatty тлусты
f. acid т. кіслата
fault пашкоджанне, няспраўнасць, недахоп, памылка
fauna фаўна
favour спрыянне, карысьць; спрыяць
feature асаблівасць, характэрная рыса, дэталі
feeble слабы
feedback зваротная сувязь
femto- фемта- /прыстаўка, кратная 10^{-15}
femtosecond фемтасекунда
fermentation ферментацыя
fermentative брузавальны, ферментатыўны
fermi фэрмі
fermion фэрміён
ferrofluid фэравадкасыць
ferromagnet фэрамагніт
ferromagnetic фэрамагнітны
ferromagnetism фэрамагнетызм
ferrous жалезісты
fertilizer угнаенне
fiber нітка, валасок, валакно
f. bundle мотак валонаў, пучок в.
optical f. аптычнае в.
f. optics валаконная оптыка
f. glass шкловалакно
field поле, прастора, поле дзейнасці; палявы
f. of view поле зроку
electric f. электрычнае п.
magnetic f. магнітнае п.
f. strength напружанасць п.
figure лічба; фігура

significant f. вартасная л.

filament нітка, валасок, валакно

filamentary валакністы, ніткападобны

f. nebula в. туманнасьць

file напільнік, карткатэка, файл

filings пілаванне

iron f. жалезнае п.

fill напаўняць, -цца, запаўняць, -цца

film балона, плёнка, стужка, тонкі пласт

filter фільтр; фільтраваць, цадзіць

final канцоўны, канчатковы, завяршальны

find знаходзіць, вылічаць

finding знаходжанне, пошук; *f.s* атрыманыя звесткі, дадзеныя

fine тонкі, дробны, дакладны, чысты

f.-guidance system сістэма дакладнага навядзення

f. structure т. структура/ будова

fine-grain танказярністы

f.-g. film т. фотастужка

finish канчаць, апрацоўваць, шліфаваць

finite канцоўны, абмежаваны

fire агонь, полымя; паліць, падпальваць

fireball балід, шаравая маланка, вогненны шар

fissile рашчапляльны

f. material р. матэрыял

fission дзяленне, рашчапленне /*атамнага ядра*/

fit дакладна адпавядаць, прыладжваць, падганяць; прыдатны, прыстасаваны

flame полымя; палаць

flare полымя, пошуг, зьяанне; гарэць, успыхваць

solar f. сонечны пошуг

flash бляск, пошуг; блішчэць

flashlamp лямпа- успышка

flask коўба

Dewar f. пасудзіна Дзьюара

flat плоскі, пляскаты, роўны

uniform f. surface п. паверхня

flavor водар, пах /*і як адна з характарыстык кварка* /

flax лён

flexible гнуткі, эластычны, мяккі

f. cord г. шнур

flickering мігценне; дрыготкі

flint крэмень

float паплавок; плаваць, трымацца на паверхні

floppy disk гнуткі магнітны дыск, дыскета

flotation плаванне, плыўкасьць, флатацыя

flow выцяканне, плынь, цечыва; цячы

fluctuate вагацца, мяняцца, пульсавать

fluctuation флуктуацыя, ваганне, пульсаванне

f. of intensity ф. інтэнсіўнасьці

f. of the quantum field ф. квантавага поля

fluid вадкасьць, газ; вадкі

coolant f. астуджальная в.

viscous f. глейкая в.

fluor флюор; флюоравы

fluoresce сьвяціцца

- fluorescence** флюоресценция
fluorescent флюоресцентны
f. screen ф. экран
fluorocarbon флюоракарбон, флюоравугаль
flux плынь
f. density шчыльнасьць п.
electron f. п. электронаў
magnetic f. магнітная п.
fly лятаць; махавік
flyby пралёт паўз, праходжанне
flywheel махавік
foam пена; пеніцца
focal фокусны, факальны
f. length фокусная даўжыня
f. plane факальная плоскасць
focus (*pl foci*) фокус; факусаваць, збіраць у фокусе
principal f. галоўны ф.
focuse факусаваць
focused сфакусаваны
focusing факусаванне
fog туман
foil фольга
metallic f. металічная ф.
food страва, харчаванне, пажытак
foot нага, ножка, апора, аснова, фут
1000-f. radio telescope 300метровы радыётэлескоп /*Арэсіба, Пўэрта Рыка*/
for бо, таму што, з прычыны, на працягу, замест, для
forbidden забаронены
f. band з. палоса
f. line з. лінія
f. zone з. зона
to be f. быць з., забараняцца
force сіла, намаганне; змушаць
centripetal f. дацэнтрабежная с.
Lorentz f. лёрэнцава с.
magnetising f. намагнічвальная с.
retarding f. запавольвальная с.
strong nuclear f. моцная ядзерная с.
van der Waals f. вандэрвальсава с.
weak nuclear f. слабая ядзерная с.
forced вымушаны, штучны, узмоцнены
f. oscillation в. ваганне
f. vibration в. вібрацыя, в. вагальны рух
foreign чужы, чужародны
form форма, від, тып; надаваць форму, фармаваць
formation утварэнне, фармаванне
formula (*pl formulae*) формула
formalin фармалін
forward пярэдні
four-cycle чатырохтактавы
f.-c. diesel ч. дызельны рухавік
fraction дроб, частка, фракцыя
decimal f. дзесятковы д.
improper f. няправільны д.

- proper f.* правільны д.
- fractional** дробавы, фракцыйны
- f. charge* д. зарад
- f. expression* д. выраз
- f. number* д. лік
- fragment** аскепак, фрагмент, кавалак, частка
- fragmentation** з/драбнене, крышэнне, фрагментацыя
- fragmented** раскрышаны, раздробнены
- to be f.* крышыцца, драбніцца
- frame** рама, рамка, корпус, рамкавая антэна
- f. of reference* сістэма адліку
- Fraunhofer:** F. diffraction Фраўнгоферава дыфракцыя
- F. lines* Ф. лініі
- free** вольны, незаняты, незьвязаны; вызваляць, адчыняць
- f. electron* вольны электрон
- f. radical* в. радыкал
- freely** вольна, свабодна
- freeze** замярзаць, замарожваць, умарожваць
- freezing** замярзанне, застыванне
- f. point* пункт замярзаньня
- frequency** часьціня; часьцінёвы
- f. modulation* часьцінёвая мадуляцыя
- Larmor f.* лярмарава часьціня
- frequent** часты
- friction** церце, сіла церця
- dynamic f.* дынамічнае ц.
- sliding f.* церце сьлізганьня
- static f.* статычнае ц., ц. спакою
- frictional** церцевы, фрыкцыйны
- f. force* сіла церця
- frictionless** без церця, вольны ад церця
- frigid** халодны
- fringe** край, бераг, роскід
- intrference f.* інтэрфэрэнцыйная палоса
- front** фронт, перад; пярэдні, лабавы
- shock f.* ударны ф. /хвалі/
- frozen** замерзлы, замарожаны
- f. gases* замерзлыя газы
- fruitful** плённы
- frustum** сечаная паралельнымі плоскасцямі частка фігуры
- f. of cone* сечаны конус
- f. of pyramid* с. піраміда
- fuel** паліва; паліўны
- f. cell* паліўны элемент
- fulcrum** пункт апоры, вась, шарнір, цэнтр авароту
- full** поўны
- fully** цалкам, цалкавіта
- function** функцыя, прызначэньне, дзеянне; дзейнічаць, функцыяваць
- wave f.* хвалевае ф.
- work f.* работа выхаду /электрона/
- functional** функцыянальны
- f. group* ф. група
- fundamental** грунтоўны
- f. unit* г. адзінка

funnel лейка

furnace печ, горн

induction f. індукційная п.

fuse растапляльны засьцерагальнік; тапіць

the f. blows засьцерагальнік перагарэў

fusion растоп, растапленне, зьліццё, сінтэз /*ядраў*/

f. reaction рэакцыя ядравага сінтэзу

Gg

gain прыбытак, выгода, узмацненне, каэфіцыент узмацнення; узмацняцца, набываць, дасягаць

to g. speed набіраць хуткасць

galactic галактычны

g. cluster г. збор, збор галактык

g. year г. год

galaxy галактыка; Г. Галактыка, Малочны/ Млечны Шлях/ Птушыная Дарога

elliptical g. эліптычная г.

irregular g. няправільная г.

radio g. радыёг.

spiral g. спіральная г.

spiral-arm g. г. з спіральнымі рукавамі

galena алавяны бляск, галеніт

galvanizing гальванізацыя, гальванастэгія

galvanometer гальванометр

gamma гама

g. rays г.-прамяні

γ-radiation г.-радыяцыя

gain атрымліваць, забіраць (*дапр. электроны*)

gap празор, прамежак, шчыліна, пропуск, інтэрвал

gas газ ; газавы

g. chromatography газавая храматаграфія

g. constant г. канстанта

actual g. рэальны газ

compressed g. сьціснуты г.

liquefaction of g.es звадкаванне г.аў

liquefied g. звадкаваны г.

gaseous газавы, газападобны

g. nebula г. туманнасьць

gassy газавы, газападобны

gauge калібр, эталон, мера, маштаб, мерная прылада; калібравальны

g. field калібравальнае поле

g.-field theory тэорыя к. поля

g. theory к. тэорыя

pressure g. манометр

gauss гаўс

gauze сетка

Gay-Lussac's law закон Гей-Люсака

gel жэль

gene ген; генавы

generate генераваць, узбуджаць, спараджаць, утвараць

generation енерацыя, генераванне, стварэнне, пакаленне

generator генератар, крыніца энергіі

direct-current g. г. сталага току

geometric геаметрычны
g. progression г. прагрэсія
geometric геаметрычны
geometrically геаметрычна
geometry геаметрыя
analytic g. аналітычная г.
differential g. дыферэнцыйная г.
geostationary геастацыянарны
g. orbit г. арбіта
giant гігант; гіганцкі
g. star зорка-гігант
give даваць
to g. off, to g. out выдзяляць, вылучаць, выпрамяняць
to g. rise to даваць пачатак, выклікаць, нараджаць
given дадзены
glass шкло; шкляны
magnifying g. павелічальнае шкло
silica g. сілікатнае ш.
clock g. гадзіннікавае ш.
glasses акуляры
safety g. ахоўныя а.
glassfiber шкловалакно; шкловалаконны
global глабальны
g. warming г. пацяпленне
globe шар, зямны шар
globular шарападобны, сферычны, шаравы
g. cluster шаравы збор /зоркавы/
g. star cluster ш. зоркавы збор
glow напал, сьвячэнне; напальвацца, сьвяціцца
gluon глюон
glycol гліколь, двухатамавы спірт
gold золата; залаты
golden залаты
g. section з. сечыва
gradient градыент, нахіл
gradual паступовы, пасьлядоўны
gradually паступова, пасьлядоўна
gramme грам
granular зярністы, грануляваны
granulated раздробнены, зярністы, грануляваны
granule зерне, гранула
graph графік, дыяграма, крывая; *g. = curve*
pie g. кругавая д.
graphic, graphical графічны
g. solution г. разьвязанне
graphically графічна
to display g. паказваць г., адлюстроўваць г.
graphite графіт; графітны
grating крата
diffraction g. дыфракцыйная к.
gravel жвір
gravitation гравітацыя, сіла цяжару, прыцяжэнне
gravitational гравітацыйны
g. attraction г. прыцяжэнне

g. collapse г. калапс
g. constant г. канстанта
g. effect г. ефект, г. узьдзеянне
g. field г. поле
g. forces г. сілы
g. laws законы гравітацыі
g. lens гравітацыйная лінза
g.-lens effect эффект г. лінзы
g. mass г. маса
g. radiation г. выпрамяненне
g. red shift г. чырвоны зрух
g. theory тэорыя гравітацыі
g. waves гравітацыйныя хвалі
graviton гравітон /*квант гравітацыі*/
gravity цяжар, сіла цяжару, вага, паскарэнне сілы цяжару
acceleration due to g. паскарэнне сілы цяжару
centre of g. цэнтр цяжару
specific g. = relative g. удзельная вага
grazing сьлізготны
g. optics с. оптыка
g. reflections с. адбіццё
great вялікі, моцны
is greater than... болей/ больш за...
green зялёны
greenhouse парнік; парніковы
g. effect парніковы эффект
grid сетка, крата
groove паз, прарэз, канаўка
ground зямля, глеба, зазямленне; наземны; зазямляць
g. state асноўны стан
g. station наземная станцыя
ground-based наземны, наземнага базавання
g.-b. telescope н. тэлескоп
grounded заземлены; заснаваны
group група, клас, радыкал; групавы; групаваць
g. velocity групавая хуткасьць
the Local G. Мясцовая група /*галактык*/
grow расьці, павелічацца
growth рост, павелічэнне
gypsum гіпс; гіпсавы
gyrate аварачацца, рухацца па сьпіралі
gyration аварот
gyroscope гіраскоп
gyroscopic гіраскапічны

Нh

Н I region абсяг Н I /*абсяг нейтральнага вадароду ў міжзоркавай прасторы*/

Н II region абсяг Н II /*абсяг іянізаванага вадароду ў міжзоркавай прасторы*/

hadron адрон; адронавы

h. era адронавая эра /*стадыя разьвіцця Сусьвету*/

- half** (*pl halves*) палова, палавіна
half-life перыяд паўраспаду, паўраспад
half-integer паўцэлы /*сьпін, дапр.*/
halide галоіднае злучэнне, галоідны
halo гало
halogen галаген
halve зьмяншаць напалову/ удвая
halves (*sg half*) палавінкі
hammer молат, малаточак; біць
hand рука, стрэлка /*прылады*/
hand-held кішэнны
h.-h. computer к. кампутар
handle ручка, тронка; кіраваць, маніпуляваць, апераваць, абыходзіцца
hard цьвёрды, моцны, цяжкі
hardening зацьвярдзенне, павелічэнне трываласці
hardness цьвёрдасць, трываласць, жорсткасць
h. of water ж. вады
hardware апаратура, тэхнічныя сродкі
harmful шкодны
harmless бяскрыўдны
harmonic гармоніка; гарманічны
h. motion гарманічны рух
h. progression г. прагрэсія
harmony гармонія
head галава, пярэдня частка, галоўка, плешка, кіраўнік; галоўны; кіраваць, узначальваць
h. of a comet галава каметы
head on лабавы, франтальны; галавою, пярэдняю часткаю
h. on collision л. сутыкненне
heat цяпло, цеплыня; цеплавы; награвальны, напальваць
h. capacity цеплаёмкасць
h. energy цеплавая энергія
h. exchange цеплаабмен
h. of combustion цеплыня згарання
latent h. схаваная/ латэнтная ц.
specific latent h. удзельная латэнтная ц.
heated нагрэты, напалены
heater награвальнік
heating награвальны, цеплавы
h. effect цеплавы эффект
h. element награвальны элемент
heavens неба, нябёсы
height вышыня, найвышэйшы пункт, максімум
helical спіральны, шрубавы
h. spring с. спружына
heliocentric геліяцэнтрычны, геліяцэнтравы
helium гель; гелевы
h. refrigerant гелевы ахаладжальнік
hemisphere паўшар'е, паўсфера
hemispherical паўсферычны, датычны паўшар'я
henry генры
hermetic герметычны
hertz герц
heterogeneous гетэрагенны, разнамасны, неаднародны
hexahedron гексаэдр, шасціграннік

hexagon шасьцівугольнік, шасьцікутнік
hexagonal шасьцівугольны
hidden схаваны
h. mass с. маса /рэчыва Сусьвету/
hierarchy іерархія
high высокі, моцны
h. frequency в. часьціня
h. tension в. напруга
high-altitude вышынны
h.-a. balloon в. шар, в. аэрастат
high- energy высокаэнергетычны
h.-e. electrons в. электроны
high-temperature высокатэмпэратурны
h.-t. semiconductor в. паўправаднік
hold трымаць, вытрымліваць, мець, валодаць, меркаваць
to h. true for заставацца справядлівым для
hole адтуліна, дзірка; сьвідраваць, рабіць дзірку
black h. чорная дзірка /касмалагічны аб'ект/
hollow пустата, поласьць, упадзіна; пусты, пустацелы
hologram галаграма
holographic галаграфічны
holography галаграфія
homogeneity гамагеннасьць, аднароднасьць
homogeneous гамагенны, аднародны
homologous гамалагічны, адпаведны
h. series г. шэраг
horizon гарызонт
event h. г. падзей
horizontal гарызантальны
horsepower конская сіла
horseshoe падкова; падковападобны
h. magnet падковападобны магніт
hot гарачы, высокарадыёактыўны
hour гадзіна; гадзінны
h. angle гадзінны вугал
housing памяшканне, будынак, скрынка, корпус
hovercraft судна на паветранай падушцы
humidity вільготнасьць
humified намочаны
humify мачыць, увільгатняць
hundred сто, сотня
Huygens' principle of superposition гюйгенсаў прынцып суперпазіцыі
hydrate гідрат
hydrated гідратаваны, гідратны
hydration гідратацыя
hydraulic гідраўлічны
h. pressure г. ціск
hydraulics гідраўліка
hydrocarbon вуглевадарод
hydrochloric хлёрвадародны
h. acid саляная кіслата
hydrochlorite гідрахлярыт
hydrogen вадарод; вадародны
h. bond вадародная сувязь

h. chloride хларыд вадароду /*газ HCl*/
h. peroxide перакіс в.
hydrogenation гідраванне
hydrolysis гідроліз
hydrometer арэаметр
hydrophilic гідрафільны
hydrophobic гідрафобны
hydrostatic гідрастатычны
hydrostatics гідрастатыка
hydroxide гідраксід
hydroxyl гідраксіл, гідраксілавая група
h. group гідраксілавая група
hygroscopic гіграскапічны
hyperbola гіпербала
hyperboloid гіпербалоід
hyperboloidal гіпербалоідны
h. reflecting surface г. адлюстравальная паверхня
h. surface г. паверхня
hypercharge гіперзарад
electroweak h. электраслабы г.
hyperfine звыштонкі
h. structure з. структура/ будова
hyperon гіперон
hypersensitive звышадчувальны
hypersonic гіпергукавы
hypochlorous гіпахлорны
hypotenuse гіпатэнуза
hypothesis гіпотэза
hypothetical гіпатэтычны, уяўны

И

ice лёд
water i. водны л.
icosahedron ікасаэдр, дваццаціграннік
icy ледзяны, халодны
i. nucleus лёдавае/ ледзяное ядро /*каметры і пад.*/
idea думка, ідэя, уяўленне
fundamental i. грунтоўная і.
ideal ідэальны
i. gas = perfect gas і. газ
idealized тэарытычны, ідэалізаваны
i. mathematical model і. матэматычная мадэль
identical тоесны, аднолькавы, ідэнтычны
i. equation = identity тоеснасць
identification распазнаванне, вызначэнне, абазначэнне
identify распазнаваць, ідэнтыфікаваць, атаесаміць
identity тоеснасць
ignite запальваць, загарацца
to i. hydrogen запальваць вадарод /*для ініцыяцыі тэрмаядравай рэакцыі*/
ignition запальванне, загаранне
ignore не зважаць, не браць пад увагу

illuminance асьветленасьць
illuminate асьвятляць, прасьвятляць
illuminated асьветлены
i. object а. прадмет
image выява, відарыс, адлюстраванне
virtual i. уяўны відарыс
imaginary уяўны
i. number у. лік
imaging стварэнне выявы, адлюстраванне
ultrasonic i. ультрагукавая выява
imbalance няўстойлівасьць, дысбаланс
imitation імітацыя, падробка
immerse апускаць у вадкасьць, акунаць
immersed апушчаны ў вадкасьць, акунуты
immersion апушчэнне ў вадкасьць, імерсія
immiscible які не змешваецца, незмяшальны
immobile нерухомы
immobility нерухомасьць
immunology імуналогія
impact удар, штуршок, імпульс, сутыкненне, узьдзеянне; біць, сутыкацца
impair няцотны лік; няцотны, няпарны
impart надаваць, перадаваць
i. energy н. энергію
impedance поўны супор, імпэданс
impel прыводзіць у рух, змушаць
impenetrable непранікальны, непраходны, непрабівальны
imperfect недасканалы, дэфектны
imperfection недасканаласьць, недахоп, дэфект
impervious непранікальны, недасяжны
implantation укараненне, ужыўленне, імплантацыя
implode правальвацца ўнутр, выбухаць унутр
implosion выбух скіраваны ўнутр, імплюзія
impose ускладаць, навязваць
to i. a load даваць нагрузку, нагружаць
imprecise недакладны
improve паляпшаць, -цца, дасканаліць, -цца
impulse імпульс, штуршок
i. of force і. сілы
impure нячысты, засьмечаны, з дамешкам
impurity бруд, дамешак; *i. ties* дамешкі
inaccurate недакладны
inactive неактыўны, інертны
incalculable незлічоны
incandescent напалены, распалены
i. lamp лямпа напальвання
incidence падзенне, нахіл
angle of i. вугал п.
incident спадальны
i. ray с. прамень
incipient пачатковы, які ўзнікае
inclination нахіл, адхіленне
incline схіл, нахіл, нахіляць
inclined нахілены, пахілы
i. plane п. плоскасць

include утрымліваць у сабе, уключаць
incoming уваходны
i. beam у. прамень, прамень, які ўваходзіць
i. light сьвятло, якое падае
incompressibility несціскальнасьць
incompressible несціскальны
increase рост, павелічэнне; узрастаць, павелічацца
increment узрастанне, павелічэнне, прырост, дыферэнцыял
independent незалежны, асобны, паасобны
i. variable н. пераменная
indestructable неразбуральны
indeterminacy невызначальнасьць
i. principle прынцып н.
index паказнік ступені, каэфіцыент, індэкс
i. of the root п. с. караня
refractive i. паказнік пераламлення
indicate паказваць, пазначаць
indication паказванне, пазначэнне, індыкацыя, адлік /прылады/
indicator індыкатар, паказальнік, лічылнік
indirect ускосны, непрамы
indiscriminate хаатычны, бязладны
indiscriminately хаатычна, бязладна
indium інд; індавы
individual асобны, адзінкавы, індывідуальны
i. atom асобны атам
indivisible непадзельны, які не дзеліцца без астачы
induce наводзіць, выклікаць, індукаваць
induced наведзены, індукаваны
i. emission н. эмісія
i. radioactivity н. радыёактыўнасьць
inductance індуктыўнасьць, самаіндукцыя, шпуля індуктыўнасьці
induction індукцыя
i. coil індукцыйная шпуля, індуктар, шпуля запальвання /рухавіка/
inductor шпуля індуктыўнасьці, індуктар
inductive індуктыўны
i. reactance і. супор
industry прамысловасьць
inelastic неэластычны, няпружкі
i. collision няпружкае сутыкненне
inequalities няроўнасьці
inert інертны
i. gas і. газ
inertia інерцыя, сіла інерцыі
inertial інерцыйны
i. frame of reference, i. reference system і. сістэма адліку
i. mass і. маса
inexact недакладны
infall падзенне
inferior ніжэйшы, горшы, нутраны /пра планету/
i. planet нутраная планета
infinite бясконцасьць, бясконцавая прастора; бясконцавы
infinitesimal бясконца малая велічыня; бясконца малы
infinity бясконцасьць
at i. у бясконцасьці

inflate напампоўваць, надзімаць, напампаўваць
inflection выгін, згінанне, адхіленне /*прамяня*/, перагін
point of i. пункт п.
influence уплыў, узьдзеянне, дзеянне; уплываць
information інфармацыя, дадзеныя, звесткі
to process the i. апрацоўваць і.
infrared, infra red, infra-red інфрачырвоны
infrequent нячасты, рэдкі
infrequently рэдка, нячаста
ingredient складнік, інгрыдыент
inhibit затрымліваць, стрымліваць, падаўляць
inhibitor запавольнік, інгібітар
inhomogeneity неаднароднасць, разнамаснасць
inhomogeneous неаднародны, разнамасны
initial пачатковы, першапачатковы, зыходны
i. velocity пачатковая хуткасць
initiate пачынаць, выклікаць
inject упырскваць, упускаць
inner нутраны
innermost найглыбейшы, самы нутраны
inodorous без паху, няпахкі
inoperative неэфектыўны, бяздзейны
to be i. не працаваць, не дзейнічаць (*прылада*)
inorganic неарганічны
i. chemistry н. хімія
input увод, падвод; падведзены, затрачаны
work i. з. работа
insert укладка, устаўка; устаўляць, уводзіць, падстаўляць
inside унутры
insoluble нераспушчальны, невырашальны
instability няўстойлівасць, нестабільнасць
install уставіць, усталяваць
installation усталяванне, уладжанне, абсталяванне, інсталяцыя
instantaneous імгненны, вокаімгненны
i. velocity і. хуткасць
instantaneously імгненна, вокаімгненна
instead замест, узамен
instrument прылада, прыстасаванне
i. panel шчыт/ панэль прыладаў, пульт кіравання
insulate ізаляваць, раз'ядноўваць
insulated from ізаляваны ад
insulation ізаляцыя
insulator ізалятар
integer цэлы лік
integral інтэграл; інтэгральны
i. calculus інтэгральнае вылічэнне
intense моцны, напружаны, інтэнсіўны
intensity інтэнсіўнасць, сіла, напружанасць
i. of radiation і. радыяцыі
peak i. пікавая і.
intensive інтэнсіўны, напружаны
interact with узаемадзейнічаць з
interaction узаемадзеянне
strong i. моцнае у.

- weak i.* слабае у.
- interatomic** унутрыатамны
- intercept** перапыняць, выключачь, перахапіць
- interconversion** узаемны перавод /пералік лікаў аднае сістэмы у іншую
- interface** паверхня падзелу, узаемадзеянне, інтэрфэйс
- interfere** перашкаджаць, ствараць перашкоды, узаемадзеянчаць, інтэрфераваць
- interference** інтэрферэнцыя, узаемаўплыў, перашкоды; інтэрферэнцыйны
- i. fringe* палоса інтэрферэнцыі
- interferometer** інтэрферометр
- interferometry** інтэрфераметрыя
- very long baseline i.* і. на звышдоўгай базе
- intergalactic** міжгалактычны
- i. medium* м. асяроддзе
- i. wind* м. вецер
- integrated** інтэграваны
- i. circuit* інтэгральная схема
- interior** нутро; нутраны
- intermediate** прамежкавы
- i. vector boson, (W boson)* п. вектарны бозон, W- бозон
- intermittent** скачкападобны, перарывісты, перамежны
- internal** нутраны
- i.-combustion engine* рухавік нутранага/ унутранага спальвання
- i. resistance* н. супор
- Internet** /скарот ад **international network**/ Інтэрнэт /сусьветная кампутарная сетка/
- interplanetary** міжпланетны
- interpolate** інтэрпаляваць
- interpretation** інтэрпрэтацыя, вытлумачэнне
- interrupt** перапыняць, перашкаджаць
- intersect** перасякаць, -цца, перакрываюўваць, -цца, скрыжоўваць, -цца
- intersection** перасячэнне, скрыжаванне
- interstellar** міжзоркавы
- i. dust* м. пыл
- i. gas* м. газ
- i. medium* м. асяроддзе
- i. space* м. прастора
- interval** прамежак, адлегласць, інтэрвал, паўза
- intrinsic** нутраны, істотны, уласьцівы
- i. conduction* нутраная/ уласная праводнасць
- i. energy* н. энергія
- i. semiconductor* уласны /бездамешкавы паўправаднік
- introduce** уводзіць, уносіць
- invariant** інварыянт
- remain i.* застацца нязьменным
- inverse** адваротны, зваротны, аварачальны, супрацьлеглы
- i. centimeter = cm⁻¹* а. сантыметр
- i. process* з., аварачальны працэс
- inversely** адваротна, адваротна прапарцыянальна
- i. proportional to* а. прапарцыянальны чаму-н.
- inversion** інверсія, пераварочванне
- lateral i.* гарызантальнае п. выявы /як у лютэрку, дзе правае робицца левым/
- invert** перавярнаць, перакуляць
- inverted** перавернуты, перакулены, зваротны
- i. image* перавернуты/ перакулены відарыс/ выява
- investigate** вывучаць, дасьледваць

investigation дослідження
invisible невидимий
in vitro *ін вітро*, у пробірці, у лабораторних умовах
in vivo *ін віво*, у дзєянні, у рэальных умовах
involution ступеняванне, падвышэнне да ступені
inward нутраны; унутр
i. collapse н. калапс
i. pressure н. ціск
ion іён; іённы
i. bombardement іённае бамбардаванне, бамбардаванне іёнамі
i. engine і. рухавік
i. exchange іённы абмен
ionic іённы
i. bonds і. сувязі
i. equation і. раўнанне
ionization іянізацыя
ionize іянізаваць
ionized іянізаваны
i. gas і. газ
ionizing іянізавальны, іянізацыйны
i. radiation і. выпрамяненне
ionosphere іянасфера
ionospheric іянаферны
iron жалеза /залеза; жалезны/ залезны
i. age жалезны век
irradiate спрамяняць, выпрамяняць
irradiated апраменены
irradiation апрамяненне, прамяняванне, ірадыяцыя
irrational ірацыянальны, нерацыянальны
i. number і. лік
irregular няправільны, нераўнамерны, няроўны
i. galaxy няправільная галактыка
irregularity няправільнасць, няроўнасць, нераўнамернасць
irrelevant неістотны, не датычны справы
irreversibility неабарачальнасць
irreversible неабарачальны
isolate ізаляваць, аддзяляць, адключаць
isolated асобны, ізаляваны
isolation ізаляцыя, аддзяленне, вылучэнне /з сумесі/
isomer ізамер
isomorphic, isomorphous ізаморфавы
isosceles раўнаплечны
i. triangle р. трохвугольнік/ трохкутнік
isospin = isotopic spin ізаспін
isothermal ізатэрмічны
isotope ізатоп
isotopic ізатопны
i. weight і. вага
isotropic ізатропны
i. 3K radiation і. трохградуснае выпрамяненне /фонавае/
isotropy ізатрапія

jackscREW шрубавы дамкрат
jet струмень, цурок, факел; рэактыўны /пра рухавік/
j. engine р. рухавік
j. propulsion р. рух
a j. of matter с. рэчыва
cosmic j. касьмічны с.
join злучаць, зьвязаць, сустаўляць
joint злучэньне, сувязь, шво; агульны, аб'яднаны
joule джоўл
joulemeter джоўлметр
Jovian юпітэрыянскі
Julian юліянскі
J. date ю. дата
junction вузел, злучэньне, скрыжаваньне /шляхоў/

Kk

kaon каон, К-мезон
keep трымаць, захоўваць, падтрымліваць
Kelvin шкала абсалютнай тэмпературы
K. effect паверхневы эфект, скін-эфект
key ключ, клавiша, пераклучальнік, код; ключавы
keyboard клавiятура
kilo- кіла- /прыстаўка, кратная 10^3
kilogramm кілаграм
kilohertz кілагерц
kilometer кіламетр
kilowatt кілават
kinematics кінематыка
kinetic кінетычны
k. energy к. энергія
kinetics дынаміка, кінетыка
kingdom царства, сьвет
animal k. ц. жывёл, фаўна
plant k. ц. раслін, флора
Kirchhoff's law закон Кірхгофа
knob ручка, кнопка
know умець, ведаць
knowledge веда, дасьведчанасьць
known вядомы, знаны
krypton крыптон; крыптонавы

Ll

label этыкетка, налепка, пазначаны атам
laboratory лабалаторыя
lack of патрэба, адсутнасьць, недахоп
lactose лактоза
laevorotatory левааравачальны
lag адставаньне, спазьненне, зрух фаз; адставаць, спазьняцца
to l. behind адставаць, спазьняцца

- lamp** лампа
incandescent l. л. напальвання
- lanthanide** лантаніди
- laptop** партатыўны
l. computer п. кампутар
- large-scale** буйны, шырокамаштабны
- Larmor frequency** лярморава часціня
- laser** лазер
helium-neon l. гель-неонавы л.
- latent** схаваны, латэнтны, няяўны
l. heat с. цеплыня
- lateral** бакавы, папярочны, пабочны, другасны
- latitude** шырыня /*геаграфічная*/
- lattice** крата, сетка
crystal / crystalline l. крышталічная к.
semiconductor l. к. паўправадніка
- Laue x-ray photograph** ляўэграма /*ронтгенаўскі здымак крышталю ці іншага рэчыва*/
- launch** кідаць, шпурляць, запускаяць, пачынаць, пускаць у ход
- law** закон, правіла
l. of constant composition з. нязьменнасці складу
conservation l.s з.ы захавання
Newtonian's l.s of motion ньютанавы з.ы руху
- lay** пласт; класьці, пракладаць
- layer** пласт
l.s of atmosphere п.ы атмасферы
non-conducting l. неправодны п.
- lead** I волава; алавяны
l. oxide аксід в.
- lead** II праваднік, провад; праводзіць, выводзіць
- leak** цеча, працёк; працякаць, прасочвацца
- leap** скачок; скакаць
- Leclanche cell** элемент Лекланшэ
- led** праведзены, скіраваны
- left** левы бок; левы
- length** даўжыня, адлегласць, працягласць
- lengthen** падаўжаць, -цца, расьцягваць, -цца
- lens** лінза, лупа
converging l. зьбіральная л.
corrector l. карэкцыйны пласток / *у сістэме Шліма, данр.*/
diverging l. расьсейвальная л.
gravitational l. гравітацыйная л.
- Lenz's law** закон Ленца
- lepton** лептон; лептонны
- less** меней, менш
is l. than меней/ менш за
- level** узровень, ватэрпас; гарызантальны; выраўноўваць
energy l. энергетычны ў.
ground l. асноўны ў.
- lever** вагар, плячо вагара, ручка, дзяржанне, тумблер
- levitation** усплыванне
- Leyden jar** лейдэнскі слоік
- liberation** вызваленне, вылучэнне
- life** жыццё, даўгавечнасць, тэрмін службы
- lifespan, life span** працягласць жыцця

- lifetime** час жыцця, тэрмін службы, працягласць
- lift** падняцце, уздым, уздымная сіла, ліфт; падымаць
- light** I сьвятло, агонь, лямпа; сьвяціць, асьвятляць, запальваць; сьветлавы
l. year сьветлавы год /адлегласць/
monochromatic l. монахраматычнае сьвятло
reflected l. адбітае с.
refracted l. пераломленае с.
speed of l. хуткасць с.
- light** II лёгкі, аблегчаны, парожні, без нагрузкі
- light-hour** сьветлавая гадзіна /адлегласць/
light-minute сьветлавая хвіліна /адлегласць/
light-quantum (*pl light-quanta*) сьветлавы квант
light-second сьветлавая секунда /адлегласць/
light-year (*pl light-years*) сьветлавы год /адлегласць/
like падобны, аднолькавы, роўны; як, падобна
l. signs а. знакі
- likelihood** праўдападобнасць, верагоднасць
- lime** вапна; вапnavы
l. water, limewater вапnavая вада
- limestone** вапняк
- limit** ліміт, мяжа; абмяжоўваць
Roche l. л. Роша
the lower l. = subscript падрадкавы індэкс, ніжняя м.
the upper l. = superscript верхні індэкс, верхняя м.
- line** лінія, рыса, радок, мяжа, прамая; лінейны
l. s of force лінія сілаў
l. spectrum лінейны спектр
absorption l. лінія паглынання
electric l. электрычная л.
emission l. эмісійная л.
dotted l. пункцірная л.
magnetic l. магнітная л.
- linear** лінейны, падоўжны
l. expansion л. пашырэнне
l. molecule л. малекула
- linearly** лінейна
to increase l. узрастаць л.
- link** сувязь, спалучэнне, шчапленне, звяно; злучаць, звязваць
- liquefaction** звадкаванне, растапленне
l. of gases з. газаў
- liquefied** звадкаваны, растоплены
l. gas з. газ
- liquefy** звадкоўваць, вадкаваць
- liquid** вадкасць; вадкі
- litre** літр
- litmus** лакмус
- live** жывы, дзейны, хуткі, зараджаны, пад напругай (*пра провад*)
- living** жывы
l. thing ж. істота, усё жывое
- load** груз, нагрузка, зарад; нагружаць, грузіць, зараджаць
- local** мясцовы, лакальны
l. group мясцовая група /галактык/
locate вызначаць месца, знаходзіць, размяшчаць
- location** знаходжанне, размяшчэнне

- locus** (*pl loci*) месца размяшчэння, траекторыя, геаметрычнае месца пунктаў
- logarithm** лагарытм
- logarithmic** лагарытмічны
on a l. scale у л. маштабе
- lone** непадзельны
l. pair of electrons н. пара электронаў
- long** доўгі, працяглы
- longitude** даўжыня /*геаграфічная*/
- longitudinal** падоўжны
- longitudinally** уздоўж, падоўжна
- long-lived** доўгажыццёвы, з падоўжаным тэрмінам службы
- long-period** доўгапэрыядычны
l.-p. variable д. пераменная /*зорка*/
- long-ranged** далёкасяжны, з вялікім радыусам дзеяння
l.-r. goal д. мэта
- loop** пятля, віток
magnetic l. магнітная п.
- loose** вольны, незамацаваны, здымны, устаўны
- loosly** нетрывала, няшчыльна, слаба
- loss** страта, страты, шкода
- lossless** бясьстратны, без страт
l. power transmission б. перадача энергіі
- loud** гучны
- loudness** гучнасьць
- loudspeaker** галоснік, дынамік
- low** нізкі, нязначны, недастатковы
l. frequency нізкая часьціня
l. temperature н. тэмпература
l. tension н. напруга
- low-temperature** нізкатэмпературны
l.-t. physics фізіка нізкіх тэмператур
- lubricant** змазка, змазкавае рэчыва
- lubricate** мазаць, змазваць
- lumen** люмен
- luminescence** люмінісцэнцыя
- luminosity** зыркасьць, сьвятлівасьць
absolute l. абсалютная з./с.
- luminous** светлы, зіхоткі, ясны, зыркi, які сьвеціцца
massive l. star масіўная з. зорка
- lump** камяк, кавалак
- lumpy** камякаваты, касмыкаваты
l. structure к. структура
- lunar** месяцовы
l. tables м. табліцы
- lunation** сінадычны месяц, месяцовы месяц
- lux** люкс
- lymph** лімфа; лімфавы
l. channel лімфавы праток
- lymphocytes** лімфацыты
- lymphoid** лімфоідны, лімфападобны

Mach number лік Маха
machine машина, станок, механізм, прылада
macromolecule макрамалекула
Magellanic Clouds Магеланавы Воблакі / *вялікае і малое, блізкія да нашай галактыкі* /
magnet магніт
bar m. шпеневы м.
horseshoe m. падковападобны м.
permanent m. сталы м.
magnetic магнітны
m. field м. поле
m. flux м. пlynь
m. lines of force м. сілавыя лініі
m. moment м. момант
m. needle м. іголка
m. permeability м. пранікальнасьць
m. storm м. бура
magnetization намагнічванне
magnetise намагнічваць
magnetised намагнічаны
magnetising намагнічвальны
m. force н. сіла
magnetism магнетызм
magnetisation, magnetization намагнічванне, намагнічанасьць
magnetise, magnetize намагнічваць
magnetised, magnetized намагнічаны
magnetosphere магнітасфера
magnetostriction магнітастрыкцыя
magnetron магнетрон
magnification павелічэнне, узмацненне
linear m. лінейнае п.
magnified павялічаны
magnify павелічаць, узмацняць
magnifying павелічальны
m. power п. сіла
magnitude велічыня, памер, модуль
main магістраль, сетка /*электрычная і пад.*/; галоўны, асноўны, магістральны
m. sequence г. паслядоўнасьць /*зорак на дыяграме Герцішпрунга-Расела* /
maintain абслугоўваць, падтрымліваць, рамантаваць, утрымліваць
maintenance абслугоўванне, догляд
major галоўны, асноўны, вялікі
malleability коўкасьць, глейкасьць
malleable коўкі, глейкі
manometer манаметр
mantissa мантыса
manufacture вытворчасць, выраб; вырабляць, выпускаць
margin палоса, край, ліміт, мяжа, запас /*трываласьці* /
marginal бакавы, крайні, маргінальны
marine марскі, суднавы
m. life м. фаўна і флора
mark знак, адзнака, штамп; адзначаць, пазначаць
mascon= mass concentration маскон /*лакальная канцэнтрацыя масы на Месяцы* /
maser мазер, мікрахвалевы квантавы генератар
mass маса; масавы
m. defect дэфект масы

m. distribution размеркаванне м.
m. number масавы лік
m. spectrometer мас-спектраметр
missing m. зьніклая маса
rest m. м. спакою
massive масіўны
m. luminous star м. зырка зорка
massless безмасавы
m. particle б. часцінка
material матэрыял, рэчыва; матэрыял, рэчыва, фізічны
mathematical матэматычны
m. model м. мадэль
mathematician матэматык
mathematics матэматыка
matrix (pl matrices) матрыца; матрыцавы
m. theory матрыцавая тэорыя
matter рэчыва, матэрыя, прадмет, пытанне; мець значэнне, быць істотным
cold dark m. халоднае цёмнае р.
hot dark m. гарачае цёмнае р.
maxima максімум /функцыі/
maximize даводзіць да максімуму
maximum максімум, максімальнае значэнне; максімальны
Maxwell's distribution law закон разьмеркавання Максўэла
mean сярэдняя велічыня, сярэдняе значэнне; сярэдні
m. life сярэдняя працягласьць жыцця
m. solar day с. сонечныя суткі
meaning значэнне, сэнс; значны, які значыць
means спосаб, сродак;
the m. сродкі
measure мера, маштаб, дзельнік; мераць
measurement меранне, замер, сістэма мераў
m. accuracy дакладнасьць м.
measurer мерная прылада, мернік
electronic distance m. электронны далямер
mechanical механічны
mechanics механіка
celestial m. нябесная м.
quantum m. квантавая м.
mechanism механізм, уладжанне, прылада
medical медычны, лекавы
medium (pl media) сярэдні лік, асяроддзе, рэчыва, сродак, спосаб; сярэдні
meet пункт перасячэння; задавальняць, забяспечваць, сустракаць
mega- мега- /прыстаўка, кратная 10 ў 6 ступені/
melt растоп; растапляць, тапіць, раставаць
melting растоп, растапленне, раставанне; растапляльны
m. point пункт растаплення, пункт раставання
member частка, дэтал, элемент, складнік /у раўнанні/
membrane мембрана, дыяфрагма, абалонка
memory памяць
meniscus меніск
menu меню
mercury іртуць; іртутны
m. barometer іртутны бараметр
meridian мерыдыян; мерыдыяны

meson мезон; мезонны
message паведамленне
messenger пераношчык
metabolism метабалізм, абмен рэчываў
metal метал; металічны
transition m.s пераходныя м.ы
metallic металічны
metalloid неметал, металоід
metastable метастабільны, няўстойлівы
m. state м. /н. стан
meteor= shooting star метэор; метэорны
m. shower м. лівень
meteoric метэорны
meteorite метэарыт
meteoroid метэорнае цела
meter мернік, мерная прылада, лічыльнік, метр /*на арфаграфіі ЗША*/; мятровы
m. rule мятравая лінейка, метр
methane метан
methanol метанол, метылавы спірт
method метада, спосаб, чын, парадак
m. of least squares м. найменшых квадратаў
conventional m. звычайны м./ с.
Mhz мегагерц/ы, /*мільён герцаў*/
mica лышчак
micro- мікра- /*прыстаўка, кратная 10 ў мінус 6 ступені*/
microbial мікробны
microcosm мікракосм/ас, мікрасьвет
micrometeorite мікраметэарыт
micron мікрон
microphone мікрафон
microprocessor мікрапрацэсар
microscope мікраскоп
scanning tunneling m. сканавальны тунэльны м.
microscopic мікраскапічны
microwave мікрахваля; мікрахвалевы
m. background мікрахвалевы фон
cosmic m. background касьмічны м. фон
middle сярэдзіна; сярэдні
mile міля
milky малочны
the M. Way Галактыка, Млечны/ Малочны Шлях
milli- мілі- /*прыстаўка, кратная 10 ў мінус 3 ступені*/
millimeter міліметр; міліметровы
m.-wave band міліметровы дыяпазон радыёхваляў
million мільён
minima мінімум /*функцыі*/
minimal мінімальны, найменьшы
minimise, minimize даводзіць да мінімуму, мінімізаваць
minimised даведзены да мінімуму
minimum мінімальнае значэнне, мінімальная колькасць, мінімум; мінімальны
Maunder m. мінімум Маўндэра /*спад сонечнай актыўнасці ў 1640-1715гг*/
minuend зьменшыва
minus мінус, адмоўная велічыня; адмоўны
minute мінута, хвіліна; нязначны, дробны

- m. of the arc* м. дугі
- mirror** люстэрка, люстра
- plane m.* плоскае л.
- primary m.* першаснае л.
- secondary m.* другаснае л.
- miscible** змяшальны, які змешваецца
- m. liquids* вадкасьці, якія змешваюцца /*між сабою*/
- miss** пропуск, страта; страчваць, прапускаць
- missing** страчаны, зьніклы, якога нехапае
- m. mass* з. маса, маса, якой не хапае
- mist** туман, імгла
- mix** сумесь; мяшаць, змешваць
- mixed** мяшаны, змяшаны
- m. expression* з. выраз
- m. number* з. лік
- mixture** мяшанне, сумесь
- mobile** рухомы, мабільны, самаходны
- mobility** рухомасьць, мабільнасьць
- mode** метада, спосаб, форма, від
- model** мадэль, узор, копія; мадэляваць
- mathematical m.* матэматычная м.
- moderator** рэгулятар, запавольнік
- modify** змяняць, мадыфікаваць
- modulate** мадуляваць
- modulation** мадуляцыя
- modulus** модуль
- Young's m.* м. Янга /Юнга
- molar** малярны
- m. solution* м. рошчына
- molarity** малярнасьць
- mole** моль, грам-малекула
- molecular** малекулярны
- m. complex* м. комплекс
- m. weight* м. вага
- molecularity** малекулярнасьць
- molecule** малекула
- monatomic m.* аднаатамная м.
- molybdenum** малібдэн; малібдэнавы
- moment** момант, імгненне
- m. of force* м. сілы
- m. of inertia* м. інерцыі
- momentum** імпульс, колькасьць руху, імпульс сілы
- monatomic** аднаатамны
- m. molecule* а. малекула
- monitor** кантрольная прылада, манітор; кантраляваць
- monobasic** аднаасноўны
- m. acid* а. кіслата
- monochromatic** аднаколерны, манахраматычны
- m. light* м. сьвятло
- monomer** манамер
- monomial= simple expression** аднасклад, маном
- monopole** манаполь /*аднаполюсны магніт*/
- monosaccharide** манацукрыд
- monovalent** аднавалентны

monoxide манаксід, аднааксід
carbon m. аксід карбону
monthly штомесяц; штомесячны
m. libration месячная лібрацыя
Moon Месяц
full M. поўня
new M. маладзік
moon месяц, спадарожнік /*планеты*/
moonlet месячык, маленькі спадарожнік
mosaic мазаіка; мазаічны
motion рух, перамяшчэнне, ход
Brownian m. браўнаў /*броўнаскі*/ рух
nonuniform m. нераўнамерны р.
random m. хаатычны р.
rotary m. аварачальны р.
thermal m. of the atoms цеплавы р. атамаў
uniform m. раўнамерны р.
motionless нерухомы, у стане спакою
motor рухавік; рухавіковы
mount мацаванне, апора; зьбіраць, усталёўваць, мантаваць
mouse мышка /*кампутара*/
move рух, перамяшчэнне, ход; перамяшчаць, рухаць, кіраваць
movement рух, перамяшчэнне, ход
multimeter універсальная мерная прылада
multiple кратны /*лік*/; шматлікі, множны, шматразовы
lowest common m. агульны найменшы к.
multiplicand множыва
multiplication множанне, памнажэнне, узмацненне, павелічэнне
multiplier множнік
multiply множыць, памнажаць, павелічаць, -цца, узмацняць, -цца
muon мюон, мю-мезон; мюонны
mutate відазьмяняцца, мутаваць, падвяргацца мутацыі
mutation відазьмяненне, мутацыя

Nn

nadir надзір
naked голы, неізаляваны /*провад*/
nano- нана- /*прыстаўка, кратная 10 ў мінус 9 ступені*/
nanotechnology нанатэхналогія /*тэхналогія з нанаколькасыямі рэчыва, часу, прасторы*/
narrow вузкі
native самародны /*пра мінерал*/
natural прыродны, натуральны
n. gas п. газ
n. radioactivity н. радыёактыўнасць
nature прырода, характар, род, тып
near каля, амаль; набліжацца, падыходзіць; блізкі
near-infrared блізкі інфрачырвоны /*абсяг спектру*/
n.-i. region б. і. абсяг
n.-i. wavelength хваля б. і. даўжыні
near-ultraviolet блізкі ультрафіялетава /*абсяг спектру*/
 п.-ч. part of the spectrum б. у. частка спектру
nebula (pl *nebulae*) туманнасьць

- Crab n.** Крабападобная т. /у сузор'і Быка/
planetary n. планетарная т.
nebulous воблачны, туманны, датычны туманнасьці
n. cluster збор туманнасьцяў
need патрэба; мець патрэбу, быць патрэбным
needle іголка стрэлка, паказьнік
negative адмоўная велічыня, негатыў; адмоўны, негатыўны
negatively адмоўна, негатыўна
n. charged а. зараджаны
neglect не зьвяртаць увагі, не браць пад увагу
neglegible нязначны
to be n. быць нязначна малым
neon нэон; нэонавы
n. lamp нэонавая лямпа
nerve нерв; нервавы
n. cell нервавая клетка
network сетка, ланцуг, канал
neuter ніякі род; ніякага роду, бясполы
neutral нейтраль; нейтральны, абьякавы
neutralise нейтралізаваць
neutralization нейтралізацыя
neutralize= neutralise
neutrino нейтрына; нейтрынавы
electron-type n. электроннае н.
muon-type n. мюоннае н.
neutron нейтрон; нейтронны
n. star нейтронная зорка
Newton's laws of motion ньютанавы законы руху
N.'s rings колцы Ньютана
newton ньютан
nickel нікель; нікелевы
n. substrate нікелевая падкладка
nil нуль, нічога
nitrate нітрат, соль азотнай кіслаты
nitric азотны
n. acid а. кіслата
nitrite нітрыт, соль азоцістай кіслаты
nitrobenzene нітрабензол
nitrogen азот; азотавы, азотны
noble высакародны
n. gases в. газы
node вузел, вузлавое злучэнне, пункт перасячэння ліній
line of n.s лінія вузлоў
noise шум, перашкоды, скажэнне
radio n. радыёшум
noncoherent некагерэнтны
non-combustible няпалкі, які не гарыць
non-conducting непроводны
n.-c. layer н. пласт
non-conductor непроваднік
nondispersive нерасьсейвальны, недысперсны
n. medium н. асяроддзе
non-ideal неідэальны
non-inflammable няпалкі

nonintersecting неперасечаны
n. orbits н. арбіты
non-linear нелінейны
non-linearity нелінейнасць
nonmagnetic немагнітны
non-metals неметалы
nonquantum неквантавы
non-uniform нераўнамерны
nonuniformity нераўнароднасць, нераўнамернасць
nonzero ненулявы
norm норма, узор, рэжым
normal нармаль, перпендыкуляр; нармальны, стандартны
nought нуль
nova новая зорка, новая
nozzle сапло, фарсунка, носік, насадка
nuclear ядравы, нуклонны
n. energy я. энергія
n. fission я. дзяленне, дзяленне ядра
n. force я. сіла
n. matter я. рэчыва
n. reaction я. рэакцыя
nucleon нуклон
nucleosynthesis нуклеасінтэз, ядравы сінтэз
nucleus (pl **nuclei**) ядро, цэнтр
nuclide нуклід, ізатоп
number лік, колькасць, нумар; лічыць, налічваць, нумараваць
arithmetic n. арытметычны лік
baryon n. барыённы л.
fractional n. дробавы л.
imaginary n. уяўны л.
principal quantum n. галоўны квантавы л.
quantum n. квантавы л.
real n. сапраўдны л.
whole n. цэлы л.
numerator лічнік
numerical лічбавы
nut гайка
nylon нейлон

Оо

obey задавальняць, падпарадкоўвацца
object прадмет, аб'ект, цела
pointlike o. кропкавы а.
objective аб'ектыў, мэта, мішэнь; аб'ектыўны, прадметны
o. prism аб'ектыўная прызма
oblate сьплюшчаны
o. spheroid с. сфероід
oblateness сьплюшчанасць
oblique косы, нахільны, непрамы /*вугал*/
o. rotator нахільны рататар
oblong выцягнуты, падоўжаны, прадаўгаваты

obscure цёмны, цьмяны; зацямяняць
observation назіранне, меранне
observational назіральны
o. platform н. платформа /*касьмічная станцыя*/
o. results вынікі назірання, н. дадзеныя
observatory абсерваторыя
orbiting o. арбітальная а.
observe назіраць, заўважаць, захоўваць, выконваць
observer назіральнік
stationary o. нерухомы н.
observing назіральны
o. time н. час /*дапр. тэлескопа*/
obsolete састарэлы, зношаны
obtain атрымліваць, набываць, дасягаць.
obtuse тупы
obtuse-angled тупавугольны
o.-a. triangle т. трохкутнік/ трохвугольнік
occultation пакрыццё
occupy займаць
occur здарацца, сустракацца
to o. free in nature сустракацца ў чыстым стане ў прыродзе
occurrence здарэнне, распаўсюджанне
octagonal васьмівугольны
octahedron актаэдр, васьміграннік
octillione актыльён, /*10 у чатырнаццацітай ступені*/
odometer адаметр /*прылада для мерання пройдзенага шляху*/
odour пах, водар
odourless, odorless непахкі, без паху
oersted (*скарот* Oe) эрстэд
offer прапанова, спроба; прапаноўваць, спрабаваць
to o. resistance аказваць супор
Ohm's law закон Ома
ohm ом
ohmic амічны
ohmmeter омметр
oil нафта, аліва, вадкая змазка; нафталы; змазваць
o. exploration выведка на нафту
oily алівавы
oleum олеум /*рашчына аксіду серы ў сернай кіслаце*/
omission пропуск, прагал
omit прапускаць, выпускаць
on-board бартавы
o.-b. computer б. кампутар
oncological анкалагічны
oncology анкалогія
one адзінка, лік адзін; адзін
one-dimensional аднамерны
ongoing выхадны, які адбываецца, які працягваецца
opacity непразрыстасць
opaque непразрысты
open адкрыты, разамкнёны, выключаны; размыкаць, выключыць
o. Universe а. Сусвет
opening адтуліна, акно, размыканне
operate працаваць, дзейнічаць

operation дзеянне, аперацыя, работа, працэс
oppose супраціўляцца, аказваць супор
opposite супрацьлегласць; супрацьлеглы
opposition супрацьлегласць, супрацьдзеянне, супрацьстаянне
to be in o. быць/ знаходзіцца ў супрацьстаянні
optic, optical аптычны, зрокавы
optics оптыка
optimal аптымальны
o. control а. кіраванне
option выбар, прадмет выбару
orbit арбіта; выводзіць на арбіту, аварачацца на арбіце
to o. around аварачацца вакол
to put into o. выводзіць на арбіту
geostationary o., parking o. геастацыянарная а.
tight o. цесная а.
orbital I арбітальны
o.elements элементы арбіты
o. velocity а. хуткасць
orbital II = **electronic shell** арбіталь
orbiting знаходжанне на арбіце; арбітальны
o. observatory а. абсерваторыя
order парадак, паслядоўнасць, ступень, каманда, загад; загадваць, камандаваць
ordinary звычайны
ordinate ардыната
ore руда
organ орган
organic арганічны
organometallic арганаметалічны
orient, orientate арыентаваць
orientation арыентаванне, арыентацыя
origin паходжанне, пачатак, крыніца
oscillate вагацца, вібраваць, асцыляваць
oscillating вагальны, асцылявальны, асцыляцыйны
o. Universe а. Сусвет
oscillation ваганне, асцыляцыя
oscillator выпраменнік, асцылятар, вібратар, генератар
o. circuit ланцуг г.
oscillatory вагальны
oscilloscope асцыласкоп
osculating аскуляваны
o. orbit а. арбіта /арбіта, вылічаная без уліку парушэнняў з боку трэціх целаў/
ounce унцыя /28,35г/
outburst выбух, усьплёск
outer знешні, вонкавы
outermost самы далёкі ад цэнтру, самы крайні
outflow выцяканне; выцякаць
o. of gases выцяканне газаў
outgassing дэгазацыя, выдаленне газаў
output прадукцыя, выпуск, магутнасць, прадукцыйнасць, вынік вылічэння, выхад /прадукта/
outside знешні
outward знешні, вонкавы, скіраваны вонкі
o. pressure с. в. ціск
oval авал; авальны
overcome пераадолець

overcrowded перапоўнены, перанаселены
overheating пераграванне
overlap перакрыццё, напуск; перакрываць
overlapping перакрываанне
overtone обертон
overvoltage перанапруга
oxidant акісьляльнік
oxidation акісьленне
oxide аксід
oxidizing акісьленне; акісьляльны
o. atmosphere акісьляльная атмасфера
oxygen кісларод, аксыген; кіслародны, аксыгенавы
ozone озон; азоны
o. layer азоны пласт

Pp

page старонка
pair пара, парны прадмет; парны; спароўваць
Cooper p. Куперава пара /электронаў/
paired спараваны
pairing стварэнне пары, спараванне
pan шаля /вагаў/
parabola парабола
parabolic парабалічны
p. mirror п. люстра
paraboloid парабалоід
paraboloidal парабалоідны
p. surface п. паверхня
paradox парадокс
twin p. п. двайнят /у тэорыі рэлятывіўнасці/
parallax паралакс
parallel паралель, паралельная лінія; паралельны
in p. with паралельна з
to run in p. размяшчацца п.
parallelepiped паралелепіпед
parallelogram паралелаграм
p. of forces п. сіл
paramagnetic парамагнітны
parameter параметр
parenthesis круглыя дужкі
parsec парсек
part частка; распадацца на часткі, аддзяляць,-цца
partial частковы, няпоўны, асобны
particle часцінка
intermediary p. прамежкая ч. /фатон/
resonating p. рэзанансная ч.
subatomic p. унутрыатамная ч.
virtual p. віртуальная ч.
particular асобы, асаблівы; частковы інтэграл
particulate мікрачасцінка
partition падзел, раздзяленне, раздзел
pascal паскаль

pass прапускаць /ток, данр./
past мінулае, мінуўшчына; мінулы, прошлы; паўз, каля
p. light cone сьветлавы конус мінулага
paste раста, замазка, замазваць, накладаць пасту
patch латка, лапiк, пляма; латаць
path шлях, таекторыя, трэк, прабег /чабсьцінкі/
pattern узор, мадэль, структура, схема, карціна
interference p. інтэрфэрэнцыйная к.
Pauli's exclusion principle прынцып забароны Паўлі
P.C. = personal computer персанальны кампутар, П.К.
peak пік, найвышэйшы пункт, максімум, вяршыня /крывой/
pectin пекцін
peculiar адмысловы, асаблівы, незвычайны, пекулярны
p. galaxy п. галактыка
p. star п. зорка
peculiarity асаблівасьць, дзіўнасьць, пекулярнасьць
pendulum вагальнік
penetrability пранікальнасьць
penetrable пранікальны
penetrate пранікаць
penetrating пранікальны, пранізлівы, рэзкі
penetration праніканне, пранікальнасьць
pentagon пяцікутнік, пяцівугольнік, пентагон
pentagonal пяцікутны, пяцівугольны
pentode пентод
pentoxide пяціаксід
penumbra паўцень
peptide пептыд
per па, праз
percentage працэнт, працэнтны стасунак
p. composition працэнтны склад
perceptible адчувальны, прыкметны, успрымальны
percolate працякаць, фільтраваць, цадзіць
perfect дасканалы, ідэальны, дакладны, поўны
p. gas і. газ
perform выконваць, рабіць
performance характарыстыка, прадукцыйнасьць, каэфіцыент карыснага дзеяння
periastron перыастр
pericenter перыцэнтр
perigee перыгей
perihelion перыгеліюм, перыгель
perimeter перыметр
period перыяд, прамежак часу, час, эпоха
rotation p. п. авароту
periodic перыядычны, цыклічны
p. table п. табліца /элементаў/
peripheral перыферычны, перыферычны
p. part п. частка
periphery перыферыя, акружнасьць
permanent сталы, нязменны
permeability пранікальнасьць
p. of vacuum п. вакууму
permeability дыэлектрычная канстанта, дыэлектрычная пранікальнасьць
p. of vacuum д. п. вакууму

permutation перамена, змяненне, перастаноўка
permutate перастаўляць
peroxides перакіс
perpendicular перпендыкуляр; перпендыкулярны, вертыкальны
perpetual вечны, бясконцы
persist захоўвацца, існаваць
perturb адхіляць, парушаць, скажаць
perturbation парушэнне, скажэнне, адхіленне
perturbing парушальны, скажальны, які адхіляе
pesticide пестыцыд
pestle таўкач/ык
p. and mortar таўкач і ступка
Petri dish сподачак Петры
petrol бензін
petroleum нафта, газа
phase фаза, перыяд, стадыя; фазавы
p. shift зрух фазы
p. transition фазавы пераход, фазавы ператварэнне
phenol фенол, карболавая кіслата
phenomenal феноменальны, незвычайны
p. development ф. развіццё
phenomenon (pl **phenomena**) з'ява, феномен
phon фон /адзіка ўзроўню гучнасці/
phonon фанон /гукавы квант/
phosphoric фосфарны
p. acid ф. кіслата
phosphorus фосфар; фосфарны
photo фатаздымак, фатаграфія; фота-, сьветлавы
p. diode фотадыёд
photocathode фотакатод
photocell фотаэлемент
photochemical фотакімічны
p. reaction ф. рэакцыя
photodiode фотадыёд
photoelectric фотаэлектрычны
p. effect ф. эфект
photoelectron фотаэлектрон
photo-emission фотаэлектронная эмісія, фотаэмісія
photograph фатаздымак, фатаграфія
photographic фатаграфічны
p. plate ф. пластак
photometer фотаметр
photometric фотаметрычны
photomultiplier фотаэлектронны памнажальнік
p. tube трубка ф. п.
photon фатон /квант электрамагнітнага поля/; фатонны
photoresist фотасупор
photosphere фотасфера
photospheric фотасферны
photosynthesis фотасінтэз
phototube вакуумны фотаэлемент
photovoltaic фотаэлектрычны
p. effect ф. эфект
physical фізічны

- p. chemistry* фізічная хімія
physically фізічна
physicist фізік
atomic p. ф. атамшчык
physics фізіка; фізічны працэс, фізічны бок зьявы
low temperature p. ф. нізкіх тэмператур
solid-state p. ф. цвёрдага цела
theoretical p. тэарытычная ф.
physiological фізіялагічны
physiology фізіялогія
pi пі /лік π/
pi meson пі-мезон; пі-мезонавы
pickling вытраўленне
pico- піка- /прыстаўка, кратная 10 ў мінус 12 ступені/
picture карціна, відарыс, малюнак, здымак; паказваць, адлюстроўваць
pierce прабіваць, праколваць, пратыкаць/ працінаць, пранікаць
piezoelectric, piezo-electric п'езаэлектрычны
p. effect п. эфект
p. material п. матэрыял
pile куча, стос, кіпа, рэактар, батарэя; складаць, валіць у кучу
atomic p. атамны/ ядравы р.
pilot пілот; дапаможны, пілотны; кіраваць
p. flame індыкатар, сігнальны агонь
pincers клешчы
pinpoint дакладна пазначаць, дакладна паказваць, прыцягнуць увагу
pien піён; піёнавы
pipe труба, трубаправод/ трубацяг
pipette піпетка
piping сістэма труб, трубаправод/ трубацяг, трубы
piramid, pyramid піраміда
piramidal, pyramidal пірамідальны
piston поршань, саўгач
pitch крок /разьбы/, нахіл, пакатасьць, смала
pivot цэнтр вярчэння, восевы стрыжань, шарнір
pixel = picture element піксэл
place месца, становішча; разьмяшчаць, ставіць
planar плоскасны, плоскі
Planck's constant канстанта Плянка
P.'s law of radiation закон выпрамянення П.
plane плашчыня, роўніца, плоская паверхня; плоскі, пляскты; выраўноўваць
p. of polarization плашчыня палярызацыі
p. polarozation плоская палярызацыя
p. surface п. паверхня
equatorial p. экватарыяльная плашчыня
focal p. факальная п.
galactic p. галактычная п.
inclined p. пахілая п.
orbital p. арбітальная п., п. арбіты
in three p.s у трох п.ах
planet планета
inferior p. нутраная/ ніжняя п.
inner p. нутраная п.
superior p. вонкавая/ верхняя п.
planetary планетны, планетарны

p. exploration дослідження планет/и
p. nebula планетарная туманність
planetoid маля планета, астероїд
planetesimals планетазімалі /*протапланетнае рэчыва у астероїднай форме*/
plant завод, фабрыка, усталяванне, агрэгат, расьліна; саджаць
plasma плазма
plastic пластычная маса, пластмаса; пластычны, пластмасавы
p. bag пластмасавая торба
plasticity пластычнасьць
plasticizer пластыфікатар, змякчальнік
plate пласток, пліта, фотапласток, абкладка кандэнсатара
photografic p. фотапласток
platform пляцоўка, платформа, касьмічная станцыя
observational p. назіральная платформа, касьмічная станцыя
pliers пласкагубцы
plot крэсьліць графік, наносіць на графік
plug корак, затычка, штэпсельная вілка, фішка; падключачь у разетку
spark p. аўтамабільная свечка
plus плюс, знак складання; дадатны
pneumatic пнеўматычны, паветраны
p-n-p transistor транзістар тыпу p-n-p
point пункт, кропка, кончык, вастрыё; пунктавы, кропкавы ; паказваць, завастраць
p. source кропкавая крыніца
boiling p. пункт кіпення
Curie p. п. Кюры
freezing p. п. замярзання
maximum p. п. максімуму
melting p. п. растаплення
minimum p. п. мінімуму
reference p. п. адліку
to p. out паказваць, падкрэсьліваць, выдзяляць, зьвяртаць увагу
pointer стрэлка, паказальнік
pointlike кропкавы, кропкападобны
p. object к. аб'ект
poison атрута
poisonous атрутны
polar палярны, полюсны
p. caps палярныя шапкі
polarity палярнасьць
magnetic p. магнітная п.
polarization палярызацыя
polarize палярызаваць
polarized палярызаваны
polaroid паляроїд
pole полюс
polynomial, polynomial мнагасклад, паліном; мнагаскладны
pollution забруджанне
poly- полі-, палі- /*прыстаўка са значэннем "шмат, многа-"*/
polyamides поліаміды
polyester поліэфір
polygon шматвугольнік, многавугольнік, шматкутнік
polyhedral шматгранны, многагранны
p. angle ш./ м. вугал/ кут
polyhedron шматграннік, мнагаграннік

polymer палімер

p. chemistry хімія палімераў

polymerization палімерызацыя

polymerize палімерызаваць, -цца

polynomial шматсклад, паліном; шматскладны

poorly кепска, дрэнна; ледзь, зь цяжкасцю

populate насяляць, запаўняць

populated населены, заняты

to be p. быць заселеным, быць занятым

population насельнасць, насельніцтва

p. I насельніцтва I тыпу /*маладыя зоркі рукавоў спіральных галактык*/

p. II н. II тыпу /*старыя зоркі ядраў галактык і шаравых збораў*/

pore сітавіна, шчыліна

porosity сітаватасць

high-p. glass высокасітавае шкло

porous сітаваты

portable партатыўны, пераносны

position становішча, месца, разьмяшчэнне, магчымасць

positive пазітыў; дадатны, пазітыўны, станоўчы, дакладны

positively дадатна, станоўча

p. charged дадатна зараджаны

positron пазітрон; пазітронны

positronium пазітроній

possess мець, валодаць

potash паташ, вуглекіслы каль

potential патэнцыял; патэнцыяльны, магчымы

p. difference рознасць патэнцыялаў

p. divider дзельнік напругі

p. energy патэнцыяльная энергія

electric p. электрычны патэнцыял

potentiometer патэнцыяметр

pound фунт /453,6 г/

pour ліць, заліваць

powder парашок, пыл, порах; парашковы, парахавы

power сіла, магутнасць, прадукцыйнасць, ступень

p. adaptor сілкавальнае прыстасаванне

p. cord сілавы шнур, шнур сілкавання

penetrating p. пранікальная здольнасць /*тэлескопа*/

resolving p. of the instrument разьдзяляльная здольнасць прылады

powerful магутны, моцны

preceding папярэдні

precess працэсаваць

precession прэцэсія

p. of equinoxes апярэджанне раўнадзенства

precessional прэцэсійны

precipitate асадак; асаджаны; асаджваць

precipitation асаджэнне, ападкі

precise дакладны, прэцэзійны

precisely дакладна, менавіта

precision дакладнасць, акуратнасць; дакладны

predict прадказваць

prediction прадказанне, прагноз

preplanetary прапланетны, протапланетны

p. disk п. дыск

- press** прэс, друк, прэса, друкарскі варштат, друкарня; прэсаваць, ціснуць, націскаць
- pressure** ціск, сьцісканне
- p. cooker* скораварка
- p. in liquids* ціск у вадкасьцях
- inward p.* ц. унутр
- outward p.* ц. вонкі; зьнешні/ вонкавы ц.
- pressurized** герметычны, пад ціскам
- prestellar** протазоркавы
- prevent** ухіляць, не даваць, перашкаджаць
- primal** першасны, першапачатковы, галоўны
- primality** першааснова, першаснасьць
- primary** першасны, асноўны
- prime** просты лік, першая ступень; галоўны, асноўны
- primeval** першабытны, першапачатковы, рэліктавы
- p. fireball* першасны вогненны шар /над час Вялікага выбуху/
- p. radiation* р. выпрамяненне
- primitive** просты, першапачатковы, прымітыўны
- primordial** спрадвечны
- p. atmosphere* уласная атмасфера, пачатковая атмасфера
- principal** галоўны, асноўны
- principle** правіла, прынцып, закон
- Pauli exclusion p.* прынцып забароны Паўлі
- uncertainty p.* прынцып нявызначанасьці /Гайзенберга/
- printer** друкарка, прынтэр
- prism** прызма
- probabilistic** імавернасны
- probability** імавернасьць
- theory of p.* тэорыя і.
- probable** імаверны, верагодны
- probe** пробнік, зонд, проба; зандаваць, выпрабоўваць, дасьледваць
- to dispatch a p. to* накіраваць зонд да
- problem** праблема, задача
- process** працэс, ход, рух; апрацоўваць
- to p. the information* а. інфармацыю
- produce** прадукцыя, выраб; выпускаць, выпрацоўваць, ствараць
- product** прадукт, вынік, выраб, здабытак
- production** вытворчасць, выпуск, прадукцыйнасьць
- program** праграма; праграмны; складаць праграму, праграмаваць
- programmable** праграмавальны
- p. computer* п. кампутар
- programming** праграмаванне; праграмавальны
- p. language* мова праграмавання
- progression** прагрэсія
- arithmetical p.* арытметычная п.
- geometrical p.* геаметрычная п.
- project** праект, план, тэма дасьледчай працы; праектаваць, рабіць праект
- projectile** снарад, часьцінка, якая налятае
- projection** праекцыя, выступ, праект, праектаванне
- plane of p.* плоскасьць праекцыі
- prominence** выступ, пукатасьць, пратуберанец
- solar p.* сонечны пратуберанец
- proof** доказ, выпрабаванне, проба, праверка
- propagate** распаўсюджваць, -цца
- propagation** распаўсюджанне

proper уласцівы, уласны, правільны
p. motion уласны рух
p. time у. час
properly належным чынам, як след
property уласцівасць
proportion прапорцыя, судачыненне; сувымяраць
proportional прапарцыйны, сувымерны; складнік прапорцыі
directly p. прама п.
inversely p. зваротна п.
a mean p. сярэдняе прапацыйнае
propulsion паступальны рух, наданне руху, цяга, рухавік
jet p. рэактыўны рух, рэактыўная цяга
prospector вышукальнік, праектант
protein пратэін; пратэінавы
proton пратон; пратонны
p.-p. interaction пратон-пратоннае ўзаемадзеянне
protostar, proto-star протазорка /зорка на самай ранняй стадыі фармавання|
protostellar протазоркавы
p. cloud п. воблака
protractor транспарцір
protrude высоўвацца, тырчаць
prove даказваць, выпрабоўваць, правяраць, аказвацца
provide забяспечваць, даваць
providing пры ўмове, калі, толькі
pseudoprime псеўдапросты лік
pseudoscalar псеўдаскаляр; псеўдаскалярны
pull цягнуць
pulley блок, ролік, шкіў
pulsar = pulsating star пульсар
radio p. радыёпульсар
pulsate пульсавать
pulsatile пульсацыйны
pulsating які пульсуе, пульсавальны
p. radio source = pulsar пульсавальная радыёкрыніца
pulsation пульсацыя
pulse імпульс, пульсацыя, штушок
p. counter лічылнік імпульсаў
p. width шырыня і.
pulverization распыленне, здрабненне, ператварэнне ў парашок
pulverize распыляць, расціраць, здрабняць
pumice пемза
pump помпа; пампаваць
vacuum p. вакуумная помпа
pure чысты, без дамешку
purification ачыстка, рэктыфікацыя
purified ачышчаны
purify ачышчаць, рэктыфікаваць
putrefaction гніенне, распаданне
pyramid, piramid піраміда
pyrites пірыт
pyrolysis піроліз

quadrat квадрат, другая ступень
quadratic квадратны, квадратычны
q. equation квадратнае раўнанне
quadrature квадратура
quadrilateral чатырохвугольнік, чатырохкутнік; чатырохбаковы
quadrillion квадрыльён /у ЗША 10 у 15 ступені/, септыльён /у Брытаніі 10 у 24 ступені/
qualitative якасны
quality якасьць, дыхтоўнасьць, уласьцівасьць; якасны
quanta (sg **quantum**) кванты
quantify квантаваць, вызначаць колькасьць
quantitative колькасны
quantity колькасьць, велічыня, памер
vector q. вектарная в.
quantization квантаванне, імпульсная мадуляцыя
quantized квантаваны
quantum (pl **quanta**) квант, колькасьць; квантавы
q. chromodynamics квантавая хромадынаміка
q. of radiation = photon квант выпрамянення, фатон
q. number квантавы лік
q. principles к. прынцыпы
q. theory к. тэорыя
quarconium кваркон
quark кварк; кваркавы
strange q. дзіўны кварк
quarter чвэрць, квадра
first q. першая к. /*Месяца*/
last q. апошняя/ сходняя к.
quartz кварц; кварцавы
quasar = quasi-stellar radio source квазар = квазізоркавая радыёкрыніца
quiet спакойны, ціхі; супакойваць, -цца
quintillion квінтыльён /у ЗША 10 у 18 ступені/, нанальён /у Брытаніі 10 у 30 ступені/
quotient дзель

Rr

radar радыёлакацыя, радыёлакатар, радар; радыёлакацыйны, радарны
radial радыяльны, прамянёвы
r. velocity р./ п. хуткасьць
radian радыян; радыяны
radiant радыянт, крыніца сьвятла/ цяпла; праменны
radiate выпрамяняць, ззяць, выходзіць з аднаго пункта
to r. away energy выпрамяняць энергію
radiation выпрамяненне, радыяцыя; радыяцыйны
r. era эра/ эпоха в. / *час з першай хвіліны да першага тыдня Вялікага выбуху*/
r. sickness радыяцыйная хвароба
background r. фонавае в.
black-body r. в. чорнага цела
primeval r. першаснае в.
thermal r. цеплавое в.
radiative выпраменьвальны
r. zone в. зона / на Сонцы/
radical = root sign радыкал /*хімічны*/, карань, знак караня
radicand падкарэнны выраз
radio радыё, радыёвяшчанне, радыёпрымальнік, радыё=

- r. astronomy* радыёастраномія
r. galaxy радыёгалактыка
r. opaque радыёнепразрысты
r. source радыёкрыніца
r. telescope радыётэлескоп
r. transparent радыёпразрысты
r. waves радыёхвалі
radioactive радыёактыўны
r. desintegration р. распад
radioactivity радыёактыўнасць
radiocarbon радыёвуглярод/ радыёкарбон; радыёвугляродны/ радыёкарбонны
r. dating радыёвугляроднае/ радыёкарбоннае датаванне
radioisotope радыёізатоп
radius (*pl radii*) радыус
radix карань, аснова сістэмы лічэння
rainbow вясёлка
raise пад'ём; падымаць, узводзіць, будаваць
to r. to a power у. у ступень
random выпадковы, адвольны
r. event в. падзея
randomness выпадковасць
range шэраг, лінія, далёкасць, адлегласць, радыус дзеяння, дыяпазон; ставіць у шарэнгу, класіфікаваць
radio r. радыёдыяпазон
short r. кароткі р. д.; блізкадзежны
rapid хуткі, шпаркі
rapidly хутка, шпарка
rare рэдкі, негусты, незвычайны
rarefaction разрэджванне /*як газу, гэтак і ўсяго густога*/
rarefied разрэджаны
r. gas р. газ
rate хуткасць, тэмп, прапорцыя, стасунак, гатунак; вызначаць, лічыць
r. of reaction х. хады рэакцыі
r. of sedimentation х. асядання
at a r. of ... з хуткасцю...
ratio стасунак, судачыненне, прапорцыя, ступень, каэфіцыент, назоўнік геаметрычнай прагрэсіі
packing r. к. пакавання/ упакоўкі
s : n r. = signal : noise r. судачыненне “сігнал/ шум”
rational рацыянальны, правільны /*пра дроб*/
raw сыравіна; сыры, неапрацаваны, неачышчаны
r. materials сыравіна
ray прамень; абпрамяняць, выпрамяняць
cosmic r.s касмічныя п.ні
hard r.s жорсткія/ пранікальныя п.ні
incident r. спадальны п.
reflected r. адбіты п.
reach працягласць, ліміт дасяжнасці, радыус дзеяння; дасягаць, распасцьцірацца
react рэагаваць, узаемадзеінаць, уступаць у рэакцыю
reactance рэактыўны супор, рэактыўная шпуля
reaction рэакцыя, супрацьдзеянне, узаемадзеянне
r. propulsion рэактыўны рух
normal r. нармальнае рэакцыя
reactive актыўны
to be r. быць актыўным / у рэакцыі/

reactivity хімічная актыўнасць
r. series шэраг хімічнай актыўнасці
reactor рэактар, рэактыўная шпуля
reading паказанне, адлік паказанняў /прылады/
real сапраўдны, рэальны
r. number с. лік
rear задні бок; задні
Reaumur scale шкала Рэамюра
recede адступіць, адыходзіць, спадаць
receding адыход, спад; які аддаляецца
r. galaxy галактыка, што аддаляецца
receive атрымліваць, прымаць
receiver прымальнік, зборнік, радыёпрымальнік
recession адыход, спад, аддаленне, разбеганне /галактык/
r. of galaxies р. галактык
recessional разбегжны
r. velocity р. хуткасць
reciprocal узаемны, эквівалентны; зваротная велічыня
recombination рэкамбінацыя
recombine рэкамбінаваць
recover аднаўляць, рэгенераваць, здабываць
recovery аднаўленне, рэгенерацыя, здабыванне
rectangle прастанутнік
rectangular прастанутны
r. block паралелепіпед
rectification рэктыфікацыя, ачыстка; выпрамяляць, дэтэктаваць
rectifier выпрамяляльнік, дэтэктар, рэктыфікатар
rectify выпрамяляць /ток/, дэтэктаваць, рэктыфікаваць
rectilinear прасталінейны
r. propagation п. распаўсюджанне
recur паўтарацца
recursive рэкурсіўны
r. algorithm р. алгарытм
recycle перапрацоўваць /з мэтай паўторнага ўжытку/
recycling перапрацоўка
red чырвоны
r. shift, redshift ч. зрух
reddening пачырваненне
redistribute пераразьмяркоўваць
redistribution пераразьмеркаванне
redshift чырвоны зрух
reduce аслабляць, змяншаць, скарачаць, ператвараць, аднаўляць, раскісьляць
reduced аслаблены, зменшаны, скарочаны, адноўлены
to be r. to зводзіцца да, быць зьведзеным да
reducing agent раскісьляльнік, адноўнік
reduction аслабленне, змяншэнне, скарачэнне, ператварэнне, аднаўленне, раскісьленне
redundent празмерны, лішні
reed чарот, трыснёг
reemit перавыпрамяняць
reenergize зноў узбуджаць, зноў надаваць энергію
reference спасылка, эталон
r. beam апорны прамень /у галаграфіі/
point of r. пункт адліку
refine ачышчаць, рафінаваць

refining ачыстка, рафінаванне
reflect адбіваць
reflecting адбівальны
reflection адбіццё
angle of r. вугал а.
total internal r. поўнае нутранае адбіццё
reflectivity адбівальная здольнасць
reforming рэформінг /нафты/
refraction рэфракцыя, пераламленне
r. index паказьнік п.
angle of r. вугал п.
refractive пераламляльны, рэфракцыйны
r. index паказьнік рэфракцыі
refractivity пераломнасць
refractory вогнетрывалы, цяжкатопкі
r. materials в./ц. матэрыялы
refrigerant ахаладжальнік (*рэчыва*); ахаладжальны
helium r. гелевы а.
refrigeration ахаладжэнне
refrigerator халадзільнік, рэфрыжэратар
region абсяг, зона, палоса, пласт
optical r. аптычны а.
regular правільны, нармальны, рэгулярны
regularity правільнасць, сістэматычнасць, рэгулярнасць
relation стасунак, судачыненне, сувязь
relative рэлятывы, параўнальны
r. atomic mass п. атамная маса
r. humidity п. вільготнасць
r. molecular mass п. малекулярная маса
r. velocity п. хуткасць
relativistic рэлятывісцкі
r. effect р. эфект
r. mass р. маса
r. particle р. часцічка
r. photons р. фатон
r. velocity р. хуткасць
relativity рэлятывізм
relay рэле; перадаваць, трансляваць
release выпускаць
to r. energy выдзяляць энергію
reliability надзейнасць, трываласць
reliable надзейны, трывалы
relic сьлед, рэлікт, астача
r. of an exploded star рэшткі зоркі, што выбухнула
remainder астача
remnant астача, рэшткі
r.s of a star р. зоркі
remote аддалены, далёкі, дыстанцыйны
r. control дыстанцыйнае кіраванне
remove выймаць, ухіляць, раскрываць /*дужкі*/
render рабіць, ператвараць
repel адштурхоўваць, адкідаць, адбіваць, адхіляць
to r. back адштурхоўваць, адбіваць
to r. electrons адхіляць электроны

replace замяняць, замяшчаць
replaceable замяняльны, замяшчальны
replacement замена, замяшчэнне
reproduction узнаўленне, рэпрадукцыя
reproductive узнаўленчы, рэпрадуктыўны
repulse адштурхоўваць
repulsion адштурхванне, адштурхоўванне
repulsive адштурхоўвальны
require патрабаваць
required зададзены, абумоўлены, патрэбны, шуканы
requirement патрабаванне, умова, патрэба
reradiate перавыпрамяняць
research дасьледванне, пошук; дасьледваць, займацца навуковай працай
researcher дасьледчык
residue астатак, рэштка
residual астача, рознасьць /*матэматычная*/; астачавы
r. magnetism астачавы магнетызм
resist супраціўляцца, супрацьдзейнічаць, аказваць супор
resistance супор, супраціў, устойлівасьць
r. in parallel супор уключаны паралельна
r. in series с. уключаны паслядоўна
internal r. нутраны с.
resistivity удзельны супор
resistor супор, рэастант, рэзістар
resolution раскладанне /*на складнікі*/, рашчынненне, разьдзяленне, разьдзяляльная здольнасьць
r. of forces раскладанне сіл/аў
high r. высокая разьдзяляльная здольнасьць /*тэлескопа*/
low r. нізкая разьдзяляльная здольнасьць
resolve разьдзяляць, рашчыняць, разьвязваць, разрозніваць
to r. into раскладаць на, разрозьніваць
resonance рэзананс
r. tube рэзанатарная труба
resonances рэзанансы /*часцінкі*/
resonator рэзанатар
rest пакой, стан спакою, апора, падстаўка; знаходзіцца ў стане спакою, абпірацца
r. mass маса спакою
result вынік, зыход; вынікаць, мець вынікам
resultant выніковы вектар, выніковая сіла, раўнадзейная; раўнадзейны, выніковы
the r. выніковая/ раўнадзейная (*сіла*)
retard запавольваць, затрымліваць, адставаць, спазьняцца
retardation запаволенне, затрымка, тармажэнне, адставанне
retarding запавольвальны
r. force з. сіла
reticle акулярная сетка
retort рэторта; пераганяць
r. stand штатыў
return вяртанне, аддача; зваротны; вяртаць, аддаваць
reverberate рэвербераваць, адбіваць, аддаваць /*святло, цеплыню*/
reverberation рэверберацыя, адбіццё
reversibility абарачальнасьць
r. of light а. святла
reversible абарачальны, двухбаковы
r. reaction а. рэакцыя
to be r. быць а.

revolution аварот, абарот
revolve аварочвацца, аварачацца
rheostat рэастант
ride-height клірэнс /адлегласць паміж найніжэйшым пунктам аўтамабіля і дарогаю/
right правы, прамы; правы бок
r. ascension прамое ўзыходжанне
right-angled праствакутны
right-hand правы
r.-h. rule правіла правай рукі
right-handed праваручны
rigid жорсткі, устойлівы, нязьменны, жорстка замацаваны
rigidity жорсткасць, устойлівасць
ring колца, вобад, абруч
r.s of Saturn к.цы Сатурна
ripple хвалістасць
rise узрастанне, нарастанне, уздым, узыход /связаціла/; узрастаць
to give r. to выклікаць, спараджаць, даваць пачатак
robot робат
robotics робататэхніка
rock горная парода, скала
r. salt каменная соль
rocket ракета; ракетны
rocket-borne усталяваны на ракеце
rod стрыжань, шпень, прут, хістач
glass r. шклянны с.
room месца, прастора, пакой, памяшканне; пакаёвы
at r. temperature пры пакаёвай тэмпературы
root карань, аснова
square r. карань квадратны
rope вярхоўка, вярвачка
rotary аварачальны, паваротны
r. motion а. рух
rotatable аваротлівы, які аварачаецца, паваротны
rotate аварачаць, -цца
rotation аварот, аварачальны рух
r. period перыяд а.
rotational аварачальны
r. period а. перыяд, перыяд авароту
r. velocity а. хуткасць
rotor ротар
rough няроўны, грубы, шурпаты, прыблізны
round круг, акружнасць, цыкл; круглы, кругавы; закругляць
rub церце, націранне, расьціранне; церці, націраць
rubber гума, каўчук; гумаваы, каўчукавы
ruby рубін
rule правіла, лінейка; уладарыць, кіраваць
cosine r. тэарэма косінусаў
left-hand r., left-hand grip r. п. правай рукі
right-hand r., right-hand grip r. п. левай рукі
sine r. тэарэма сінусаў
ruler лінейка
run прабег, ход, праца; прабягаць, рухацца
rupture разрыў, разбурэнне, злом; прарываць, перапыняць
rust іржа; іржавець

Ss

safety бяспека

s. valve засьцерагальны клапан

salinity салёнасьць

salt соль; садёны; саліць; *s.s* солі

sample проба, узор, выбарка; браць пробы/ узоры

sand пясок

satellite спадарожнік; спадарожнікавы

s. dish с. антэна

saturate насычаць, прамочваць

saturated насычаны, прамочаны

s. solution н. рашчына

saturation насычэнне

magnetic s. магнітнае н.

saw піла; пілаваць

sawtooth waves пілападобныя хвалі

scalar скаляр; скалярны

scale шкала, маштаб; вызначаць /наносіць маштаб

Kelvin s. ш. Келвіна

scalene рознабаковы трохкутнік; рознабаковы, косы

scalepan шаля вагаў

scales вагі

scan поле зроку, разгортка /электронная/; разгортваць, сканаваць

scanner сканер

s. driver драйвер сканера

scanning разгортка, раскладанне, сканаванне /відарысу/; сканавальны;

s. electron microscope с. электронны мікраскоп

s. mode рэжым сканавання

s. tunnelling microscope с. тунельны мікраскоп

scatter роскід, раскіданне; раскідаць, расьсейваць

scattering раскіданне, рассяенне

s. of neutrons расьсяенне электронаў

Compton's s. комптанаўскае р.

science навука

scientific навуковы

scissors нажніцы

screen экран, шчыт, засланка; засьціць, экрановаць

fluorescent s. флуарэсцэнтны экран

screened заслонены, экранаваны

to be s. by засланяцца, экранаватца

screw шруб, шруба; укручваць, закручваць, зашрубоўваць

screwdriver адвёртка

sea мора; марскі

sea-level ровень мора

secant сечная, секанс; сечны, перасякальны

second секунда; другі

per s. per s. у секунду за секунду /пра паскарэнне/

secondary другасны, другаступенны, пабочны; другасны навой трансфарматара

section папярочнае сечыва, разрэз, секцыя, адрэзак, частка

cross s. папярочны разрэз, папярочнае сечыва, эфектыўнае сечыва

golden s. залатое сечыва

sector сектар, частка

- secular** векавы
- sedimentary** асадкавы
s. rock а. парода
- segment** сегмент, сектар, участка
s. of the ellipse сектар эліпсу
- select** падбіраць, выбіраць
- selection** выбар, падбор, селекцыя
- selectivity** выбіральнасьць
- self-inductance** індуктыўнасьць /*контур*/
- self-induction** самаіндукцыя
- semicircle** паўкруг
- semiconducting** паўправодны
s. channel п. канал
- semiconductor** паўправаднік
high-temperature s. высокатэмпэратурны п.
- sensitive** успрымальны, чулы
- sensitivity** чуласьць
- sensor** чулы элемент, чуйнік, сэнсар
- separate** асобны, разьдзелены; аддзяляць, разьдзяляць
- separated** разьдзелены, адасоблены
- separation** аддзяленне, разьдзяленне, сепарацыя
- septillion** сэптыльён /*мільён у сёмай ступені*/
- series** серыя, шэраг, рад, паслядоўнае злучэньне
convergent s. зьбежны ш.
divergent s. разьбежны ш.
finite s. канцоўны ш.
infinite s. бясконцы ш.
in s. уключаны паслядоўна
- set** камплект, набор, шэраг, серыя, група, мноства; ставіць, класьці, разьмяшчаць
s. up the circuit зьбіраць ланцуг
- sextillion** сэкстыльён /*10 у 12 ступені*/
- Seyfert galaxy** сэйфертава/ сэйфертаўская галактыка /*тып галактык надзвычай высокай святлівасьці*/
- shade** штрыхаваць, заштрыхаваць
- shaded** заштрыхаваны
- shadow** цень; зацямяць
- shallow** мелкі, неглыбокі, малы
at very s. angle пад вельмі малым вуглом
- shape** форма, від, контур, абрыс; надаваць форму, фармаваць
- share** частка, доля; падзяляць
- sharp** востры, рэзкі, выразны; роўна, дакладна
- sheet** аркуш
- shell** абалонка
electronic s. электронная абалонка, арбіталь
outer s. зьнешняя абалонка
- shield** шчыт, экран; засьціць, экранавачь
- shift** зрух, зрушэньне; зрушваць
Doppler s. доплераўскі зрух /*часьціні*/
red s. чырвоны з.
- shock** штуршок, удар, скачок ушчыльнення, ударная хваля; ударны; скаланаць
s. wave ударная хваля
- short** кароткі, непрацяглы
s. circuit кароткае замыканне
- shortcopping** недахоп, загана

shorten скарачаць
short-lived кароткажышцёвы
s.-l. star к. зорка
short-term кароткатэрміновы
s.-t. variations к. ваганні
shower плынь /*электронаў і над.*/, лівень, залева
shrink сьціскаць, -цца, скарачаць, -цца
shrinkage сьцісканне, скарачэнне, змяншэнне аб'ёму
shroud покрыва, вэлюм, кажух, каўпак; ахутваць, ахінаць
to s. the newborn star трымаць у сваім улонні толькі што народжаную зорку
shunt адгалінаванне, шунт, паралельны супор
shutter засланка, замок, абтуратар
shuttle чоўнік, касьмічны човен, касьмічны апарат шматразовага выкарыстання; чоўнікавы
space s. касьмічны човен/ чоўнік
sickness хвароба, моташнасьць
radiation s. прамянёвая х.
side бок, край, бачына; пабочны, бакавы
sideral зоркавы, сідэрычны
s. period с. перыяд
siderite жалезны метэарыт, сідэрыт
siemens сіменс /*адзінка электаправоднасці*/
sign знак, сімвал, прымета
signal сігнал; сігналізаваць
significant значны, істотны, вартасны
s. digit, s. figure в. лічба (у *акругленнях*)
signify значыць, абазначаць, мець значэнне
silica кварц, крэмнезём
silicon крэмень, сілікон
silver серабро; сярэбраны; серабрыць
similar падобны
simple прасты, элементарны
simplicity прастата
simplification спрошчанне
simplify спрашчаць
simplistic спрашчэнскі, спрошчаны (*надыход і над.*)
simulate імітаваць, мадэляваць
simulation імітацыя, мадэляванне
computer s. кампутарнае м.
simultaneous адначасовы, адначасны, сумесны
simultaneously адначасова, разам
sine сінус
single асобны, адзіны, адзінкавы, адзіночны
s. bond адзіная сувязь
singlet сінглет
singly аднаразова, адзін раз
s. ionized а. іянізаваны
singularity сінгулярнасьць
Big-Bang s. c. Вялікага Выбуху
cosmological s. касмалагічная с.
sink апускаць, -цца, тоняць, зніжаць, -цца
sinusoid сінусоіда
sinusoidal сінусаідальны
site месца, месца знаходжання, будаўнічы пляц
size памер, велічыня

sketch эскіз, накід
skin вонкавы пласт, балонка, плёнка, скура
sky неба
slag шлак
slaked тушаны /пра ванну/
s. lime т. вапна
slant нахіл, ухіл; нахіляць
slate шыфер, сланец
slide слайд, сьлізганне; сьлізгаць
sliding сьлізгальны
s. friction церце сьлізгання
slip палоска, стужка, памылка; сьлізгаць
slipping сьлізганне
slit шчыліна, прарэз; разразаць
slope нахіл, схіл, адхон
s. of the graph н. крывой
slow павольны, ціхі
to s. down запавольваць, -цца
slowness павольнасьць
smelting вытопліванне, растоп
smoke дым; дыміцца
smooth гладкі
snow сьнег
soap мыла
socket штэпсельная разетка, гнездо, патрон
sodium натр; натравы
soft мяккі, пластычны, няжорсткі
software праграмае забясьпячэнне
soil глеба, грунт, зямля
solar сонечны
s. cell с. элемент
s. energy с. энергія
s. parallax с. паралакс
s. system с. сістэма
s. wind с. вецер
solar-terrestrial сонечна-зямны
solder прылітоўка; літаваць
solely толькі, выключна
solenoid саленоід
solid цвёрдае цела, геаметрычнае цела; цвёрды, трывалы
s.s цвёрдыя целы
s. state physics фізіка цвёрдага цела
s. state sensor цвёрдацелавы чуйнік
solidification зацвярдзэнне, застыванне
solidify цвярдзец, гусець, застываць
solitary асобны, адзінкавы, адзінокі
solstice сонцастаянне
solubility рашчыннасьць, разьвязальнасьць
soluble распушчальны, рашчынны
solute распушчанае рэчыва
solution рашчына, рашчыненне, разьвязанне
solve разьвязаць
solvent рашчыннік
volatile organic s. лёткі арганічны р.

solving розв'язання
s. problem р. проблеми/ задачі

sonic гукавы, які мае гукавую хуткасьць

sophisticated складаны, тонкі
s. analysis с. аналіз

sound гук, зонд; гукавы; гучаць, зандаваць
s. waves гукавыя хвалі

source крыніца
extended s. працяглая к.
point s. кропкавая к.
renewable s. of energy узнáўляльная к. энергіі

space прастора, адлегласьць, прамежак, космас, месца; касьмічны
s. probe к. зонд
free s. вакуум, пустата

spacecraft касьмічны апарат/ карабель
interplanetary s. міжпланетны к. а.

spaceship касьмічны карабель

space-time прастора-час; прасторава-часавы

spacing інтэрвал, адлегласьць, расстаноўка, размяшчэнне

span хорда, пралёт, размах крылаў /самалёта/
life s., lifespan працягласьць жыцця, працягласьць існавання

spanner гайкавы ключ

spar шпат

spark іскра; іскрыць
s. plug аўтамабільная свечка

spatial прасторавы
s. uniformity п. аднароднасьць
nine s. dimensions дзевяць п.х вымярэнняў

spatula шпатэль, лапатка

special асобны, адмысловы, спецыяльны
s. theory of relativity с. тэорыя рэлятывізму

specialist спецыяліст, фаховец

specific удзельны, характэрны, спецыфічны
s. frequency пэўная часьціна
s. gravity у. вага
s. heat, s. heat capacity удзельная цеплаёмістасьць

specimen узор, пробны ўзор

spectra -- spectrum

spectral спектральны

spectrograph спектрограф

spectroheliogram спектрагеліяграма

spectrometer спектраметр

spectroscope спектраскоп

spectroscopic спектраскапічны, спектральны
s. analysis с. аналіз

spectroscopy спектраскапія

spectrum спектр
absorption s. с. паглынання
band s. паласаты с.
continuous s. суцэльны с.
emission s. с. вылучэння
line s. лінейны с.
visual s. бачны с.

speculate рабіць меркаванне, меркаваць

speculation меркаванне
speed хуткасьць
s. of light х. сьвятла
s. of sound х. гуку
speedometer сьпідаметр
sphere сфера, шар
spherical сфэрычны
spheroid сфэроід
spicule сьпікула /*кароткажыціцёвы струмень газу з сонечнай храмасфэры*/
spike пік, усплеск, сьпіца, спайк /*элемент колцаў Сатурну*/
spin сьпін, уласны аварот; сьпінавы; круціцца
half-integer s. паўцэлы сьпін
integer s. цэлы с.
spiral сьпіраль, шрубавая лінія, сьпіральная туманнасьць; сьпіральны, шрубавы
to s. away аддаляцца па сьпіралі
s. arms сьпіральныя рукавы, рукавы сьпіралі
s. galaxy сьпіральная галактыка
split шчыліна, трэшчына; рашчапляць, расколваць, разьбіваць /*фігуру*/
splitting рашчапленне, разьдзяленне
spongy губкаваты, сітаваты
spontaneous самаадвольны, спантанны /*і пра рэакцыю*/
spool шпуля; намотваць
spot пляма, месца, пункт; ставіць на месца, усталёўваць
red s. чырвоная пляма /*устойлівае ўтварэнне ў атмасфэры Юпітэра*/
spring спружына, рысора, крыніца
steel s. сталёвая с.
s. balance дынамаметр, спружынныя вагі
square квадрат, прастанутнік, квадрат велічыні; квадратны, прастанутны; падвышаць у квадрат
s. root квадратны карань
method of least s.s метада найменьшых квадратаў
squeeze сьцісканне; сьціскаць, ушчыльняць
stability устойлівасьць, стабільнасьць
stabilization стабілізацыя
stabilize стабілізаваць
stable стабільны, устойлівы, трывалы
s. state у./ с. стан
stage фаза, стадыя, этап, перыяд
intermediate s. прамежкавая с./ ф.
stand падстаўка
standard стандарт, норма, эталон; стандартны
s. temperature and pressure стандартныя тэмпература і ціск
s. time с. час
in s. form у с. выглядзе
standing/ stationary waves стаячая хваля
star зорка; зоркавы
companion s. з.-спадарожнік, з.-кампаньён /*у падвойнай сістэме*/
double s. падвойная з.
embryonic s. протазорка
exploded s. выбухнутая з.
flare s. пошугавая з.
main sequence s. з. галоўнай пасьядоўнасьці
neutron s. нейтронная з.
ultra-violet s. ультрафіялетавая з.
variable s. зьменная з.

x-ray s. рентгенаўская з.
starch крухмал; крухмаліць
starlike зоркападобны
start прыводзіць у рух
state стан, становішча; сфармуляваць, сьцьвярджаць
bound s. звязаны стан
excited s. узбуджаны с.
ground s. асноўны с.
quantum s. квантавы с.
stable s. устойлівы с.
statement сьцьверджанне
static статычны, стацыянарны, нерухомы
s. electricity статычная электрычнасьць
s. friction церце спакою
statics статыка
station месца, становішча, пункт, электрастанцыя, станцыя
stationary стацыянарны, нерухомы, сталы
s. observer н. назіральнік
s. wave стацыянарная хваля
statistical статыстычны
s. method с. метада
statistics статыстыка
stator статар
steady устойлівы, раўнамерны, наладжаны
s. state theory тэорыя усталяванага стану
steam пара; паравы
s. point пункт кіпення, пункт параўтварэння
steel сталь; сталны
steep стромкі, круты
stellar зоркавы, зорны
s. object зоркападобны аб'ект
s. evolution эвалюцыя зорак
stellar-evolution theory = theory of stellar evolution тэорыя зоркавай эвалюцыі
steradian *стэрадыян*
stick кій, прут; ліпнуць, прыліпаць, прыклеівацца
stiff жорсткі, моцны, нягнуткі
stiffness жорсткасьць, трываласьць
still нерухомы, стаячы
s. water с. вада
stochastic стахастычны, імавернасны, выпадковы
s. noise в. шум
stop стаянка, прыпынак; спыняць, -цца
s. watch, stopwatch секундамер
storage захоўванне, назапашанне
s. ring назапашвальнае колца /наскаральніку/
store запас; запасны; назапашваць
to be s.d захоўвацца
stout-walled таўстасьценны
straight прамы
strain намаганне, напружанне, дэфармацыя
strange чужы, дзіўны, незвычайны
s. particles д. часцічкі
strangeness дзіўнасьць /квантавы лік/
stratosphere стратасфера

stratum пласт, адкладанне
stream плынь, струмень; цячы, струменіць
streamer вымпел, слуп палярнага зьзяння
streamlined абцякальны
strength сіла, трываласьць, моц, канцэнтрацыя /рашчыны/
stress намаганне, нагрузка, напруга; падвяргаць напружанасьці
strike удар; біць, удараць
string струна, вярхоўка, шнур; струнны, шнуравы
s. model струнная мадэль /будовы элементарных часьцінак/
s. theory струнная тэорыя, тэорыя струн
fine s. тонкі матузок
strip палоса, стужка, пласток; зьдзіраць, абдзіраць, пазбаўляць
bimetallic s. біметалічны пласток
Mobius s. с. Мёбіўса
to s. off electrons адрываць электроны
stroke ход /саўгача/, удар
strong моцны, трывалы
s. interaction м. узаемадзеянне
structural структурны, канструкцыйны
s. formula с. формула
structure структура, будова, збудаванне
lumpy s. камякаватая б.
study вывучэнне, дасьледванне, кабінет; вывучаць, дасьледваць
subatomic унутрыатамны, субатамны
s. particle у. часьцінка
subgiant субгігант /зорка/
s. star зорка с.
subject прадмет, тэма; ставіць пад уздзеянне
sublimation сублимацыя, узгонка
sublime узьнёслы, велічны; сублимаваць, узганяць
subnuclear унутрыядзерны
suborbital субарбітальны
s. rocket с. ракета
subscript ніжні індэкс, падрадкавы індэкс, ніжні ліміт
subset падмноства
subsonic дагукавы, інфрагукавы
substance рэчыва, матэрыя
substantial істотны, значны, трывалы
substitute заменнік
substitution замена, замяшчэнне, падстаноўка
s. reaction рэакцыя замяшчэння
substrate падкладка
nickel s. нікелевая п.
subtend сыцягваць /дугу/, ляжаць насупраць
to s. an angle с. вугал
subtle тонкі, далікатны, вытанчаны
subtract адымаць
subtraction адыманне
subtrahend адымнік
succession пасьлядоўнасьць, рад, шэраг
successive пасьлядоўны
successively пасьлядоўна, па парадку
sucrose цукроза, трысьняговы цукар
sufficient дастатковы

sugar цукар; цукровы
sulphate сульфат, соль сернай кіслаты
sulphide сульфід, соль серкавадароднай кіслаты
sulphite сульфіт, соль сярністай кіслаты
sulphur серка; серкавы
sulphuric серны, серкавы
s. acid с. кіслата
sulphurous сярністы
s. acid с. кіслата
sum сума, вынік
sun сонца; the S. Сонца
sunlight сонечнае сьвятло
sunrise узыход сонца
sunset захад сонца
sunspot сонечная пляма
supercluster звышзбор
galaxy s. з. галактык, галактычны з.
supercomputer суперкампутар
superconducting звышправодны
superconduction, superconductivity звышправоднасьць
high-temperature s. высокатэмпэратурная з.
superconductor звышправаднік
supercool пераахаладжаць, -цца
superfast звышхуткі, хуткасны
superficial паверхневы, павярхоўны
superfluid звышщечны
s. gas з. газ
superfluidity звышщечнасьць
supergiant звышгігант; звышгіганцкі
s. star зорка-звышгігант
blue-white s. блакітна-белы з.
superheated перагрэты
s. gas п. газ
superheavy звышцяжкі
superhelix звышсьпіраль
superimpose накладаць, -цца, перакрываць, -цца
superior найбольшы, найвышэйшы, самы старэйшы
s. planet верхняя/ зьнешняя планета
superluminous звышзыркі
supermassive звышмасіўны
supernova (*pl* **supernovae**) звышновая /зорка/
s. remnant рэшткі з.
superposition суперпазіцыя, накладанне
principle of s. прынцып с. (*налёў*)
supersaturated перанасычаны
s. solution п. рашчына
superscript верхні індэкс, верхні ліміт
supersonic звышгукавы, ультрагукавы
supply забесьпячэнне, сілкаванне, падача; забяспечваць, падаваць, сілкаваць
support падтрымка, апора, пацверджанне
experimental s. эксперыментальнае пацверджанне
suppress прыгнятаць
suppression прыгнятанне, апусканне
surd ірацыянальны лік; ірацыянальны

surface паверхня; паверхневы
s. tension паверхневае нацягненне
curved s. скрыўленая паверхня
optical s. аптычная п.
surface-acting паверхнева-актыўны
s.-acting agent п.-а. чыннік, п.-а. рэчыва
surfactant = dispersing agent
surplus лішак, астача
suspend прыпыняць, падвешваць
suspended падвешаны, завіслы
s. particles з. часцічкі
suspension прыпыненне, падвешанне, падвеска, завісь, сусьпензія; падвясны
sweep разгортка; месці, прыбіраць
swell набраканне, павелічэнне ў памерах; набракаць, расьці, павелічацца ў памерах
swing вагацца
switch выключальнік, пераключальнік; пераключаць
to s. off выключаць, адключаць
to s. on уключаць
symbol сімвал, знак, абазначэнне
symmetric, symmetrical сіметрычны
symmetry сіметрыя
symptom сімптом, прыкмета
synchrocyclotron сінхрацыклатрон, фазатрон
synchronism сінхроннасьць, сінхранізм
synchronize сінхранізаваць
synchronous сінхронны
synchronously сінхронна
synchrotron сінхратрон; сінхратронны
s. emission сінхратроннае выпрамяненне
s. mechanism с. механізм
s. process с. працэс
s. radiation с. выпрамяненне
synodic сінадычны
s. month с. месяц
s. period с. перыяд
synthesis сінтэз
synthesizer сінтэзатар
synthetic сінтэтычны
system сістэма
Cartesian coordinate s. прамавугольная с. каардынат
close binary s. цесная падвойная с. /зорак/
decimal place-value s. дзесятковая памесная с. /лічэння/
eclipsing-binary s. зацьменна-падвойная с. /зорак/
solar s. сонечная с.
systematic сістэматычны, метадычны

Tt

table стол, табліца
to complete the t. запаўняць т.
tachometer тахаметр

- tachyon** тахіён /*зінатэтычная прасторападобная хуткасьцю/* часьцінка, што рухаецца з звышсьветлавой хуткасьцю/
- tail** хвост
comet's t. х. каметы, каметны х.
- tailor** прыстасоўваць, рабіць адмыслова для
to be tailored рабіцца для, быць зробленым для
- take** браць, мераць
to t. place адбывацца
- tangency** датыканне, дотык, дакрананне
point of t. пункт датыкання
- tangent** тангенс, датычная; датычны, тангенцыйны, тангенцыяльны
- tangential** тангенцыйны, тангенцыяльны, датычны
t. velocity т. хуткасьць
- tangentially** тангенцыйна, па датычнай
t. orientated арыентаваны бокам/ нахільна/ пахіла
- tank** ёмістасьць, бак
- target** мішэнь, аб'ект
- taste** смак, густ
- tasteless** без смаку, які не мае смаку, прэсны, безгустоўны
- tau** таў /*часьцінка/*
- technical** тэхнічны
- technique** тэхніка, тэхнічны прыём, тэхналогія
ultrasonic t. ультрагукавая тэхніка
- technology** тэхналогія, тэхніка, тэхнічныя навукі
- telegraph** тэлеграф; тэлеграфны
- telephone** тэлефон; тэлефонны
- telescope** тэлескоп, астранамічная труба
astronomical t. тэлескоп
ground-based t. наземны т.
radio t. радыётэлескоп
reflecting t. т.-рэфлектар, рэфлектар
refractory t. т.-рэфрактар, рэфрактар
Schmidt t. т. сістэмы Шміта, камера Шміта
space t. касмічны т.
ultra-violet t. ультрафіялетава т.
- television** тэлевізія, тэлебачанне
- temperature** тэмпература
at room t. пры пакаёвай т.
surface t. паверхневая т.
- temporal** часовы, часавы
- temporary** часовы
- tense** нацягнуты, напаты, тугі
- tension** напружанасьць, напружаны стан, напруга, нацягненне
surface t. паверхневае нацягненне
- tensor** тэнзар; тэнзарны
t. calculus тэнзарнае лічэнне
- tenuous** разрэджаны, рэдкі
- tera** тэра- /*прыстаўка велічыні кратнай 10 ў 12 ступені/*
- term** складнік, член, тэрмін, вывад, ліміт
constant t. пастаянны ч. раўнання
plus t. of a battery дадатны в. батарэі
similar t.s падобныя с.
- terminal** клема, вывад, тэрмінал; заключны, канцавы
- terminator** тэрмінатар /*лінія падзелу дня і начы/*

terrestrial зямны, наземны
t. planets планеты з. групы, планеты тыпу “зямля”
t. source н. крыніца /выпрамянення, шуму і пад./

tesla тэсла

test выпрабаванне, дасьледванне; выпрабоўваць, дасьледваць, правяраць

test-tube прабірка

tetrahedral чатырохгранны

tetrahedron чатырохграннік, тэтраэдр

tetrode тэтрод /чатырохэлектродная лампа/

theodolite тэадаліт

theorem тэарэма

theoretical тэарытычны

theorist тэарэтык
distinguished t. выбітны/ выдатны т.

theory тэорыя
t. of groups т. груп
t. of relativity т. рэлятывіўнасьці
unified t. (of elementary particles and forces) аб’яднаная т. /элементарных часьцінак і сіл/

therefore таму, значыць, такім чынам

thermal цеплавы, тэрмічны, тэрмальны
t. conductivity цеплаправоднасьць
t. energy ц. энергія
t. equilibrium ц. раўнавага
t. expansion ц. пашырэнне
t. neutrons цеплавья нейтроны
t. radiation ц. выпрамяненне

thermion тэрмаэлектрон

thermionic тэрмаэлектронны
t. emission т. эмісія

thermistor тэрмістар, тэрмасупор

thermocouple тэрмапара

thermodynamic тэрмадынамічны

thermodynamics тэрмадынаміка

thermometer тэрмометр

thermonuclear тэрмаядзерны

thermopile тэрмаэлемент, тэрмаэлектрычная батарэя, тэрмаслупок

thermostat тэрмастат

thermostatic тэрмастатычны
t. effect т. эфект

thick таўсты, шчыльны, густы

thickness таўшчыня, шчыльнасьць

thin тонкі, рэдкі, разрэджаны
t. film т. плёнка

thin-walled танкасьценны

thread нітка

three-dimensional трохмерны, прасторавы, аб’ёмны

three-phase трохфазны

threefold патройны; утрая болей

threshold парог; парогавы
t. frequency парогавая часьціня
t. level парогавы ровень
t. voltage п. напруга

thus такім чынам, гэтак, так, таму

tidal прыліўны

t. effect п. ефект
tide прыліў, прыліўна-адліўны цыкл
tight шчыльны
tightly шчыльна
tilt нахіл, вугал нахілу; нахіляць, -цца
t. of the orbital plane нахіл плоскасці арбіты
tilted нахілены, пахілы
time час, тэрмін, раз, момант, тэмп
tincture настойка
t. of iodine ёдавая настойка
tiny маленечкі, дробны
tip коньчык, вяршыня; перакульваць, выкідаць
tissue тканіна, тканка
titrate цитраваць
titration цитраванне
tolerance допуск /*найбольшае дапушчальнае адхіленне намераў ад намінальных значэнняў*/
tolerate дапускаць, дазваляць, цярпець
tomographic тамаграфічны
tomography тамаграфія
computed/ computer-aided t. кампутарная т.
tool прылада, разец, станок
tooth /pl teeth/ зуб
toothed зубчасты
t. wheel з. кола
top верх, верхняя частка, вяршыня; найвышэйшы, максімальны
torque круцільны момант
torsion кручэнне, закручванне
t. balance круцільныя вагі
torus тор
total сума, вынік; сумарны, выніковы, поўны, агульны
trace след, нязначная колькасць/*рэчыва*/, пункт перасячэння; пакідаць сьлед, прасачыць
t. of a substance сьляды рэчыва
tracer значаны/ пазначаны атам, ізатопны індыкатар
radioactive t. atoms радыёактыўны з. а.
track след, трэк /*часыцінкі*/
trail след, хвост /*каметры*/; цягнуць, валачы
train скіраваць, накіраваць, нацэліць
trajectory траекторыя
transfer перанос, перадача, перамяшчэнне; пераносіць, перадаваць, перамяшчаць
t. of energy перанос энергіі
transform ператвараць, трансфармаваць, пераўтвараць, раскладаць /*у шэраг*/
transformation трансфармацыя, ператварэнне, пераўтварэнне, раскладанне /*у шэраг*/
transformer трансфарматар
step-down t. паніжальны т.
step-up t. павышальны т.
transistor транзістар; транзістарны
transit транзіт, праходжанне, пралёт, кульмінацыя; перасякаць, праходзіць праз пункт
t. of a star праходжанне зоркі
transition пераход, ператварэнне, пераўтварэнне
t. metals пераходныя металы
translation трансляцыя, паралельны перанос, паступальны рух
to set in t. прыводзіць у рух
translucent напупразрысты
transmission перадача, прапусканне, праходжанне, трансмісія

t. of energy п. енергіі
transmit передаваць, прапускаць, пасылаць
transmutation ператварэнне
artificial t. of elements штучнае п. элементаў
transparent празрысты, прасьвечвальны
transport перанос, перамяшчэнне, транспарт; пераносіць, перамяшчаць
parallel t. паралельны перанос
transpose перамяшчаць, пераўтвараць /раўнанне/, перастаўляць /складнікі/
transposition перамяшчэнне, перастаноўка, перанос /складнікаў/
transversal сечная лінія; сечны, папяročны, касы
transversally упоперак, наўскасяк
transverse доўгая вось эліпса; папяročны
trapezium трапецыя, няправільны чатырохкутнік
trapezoid трапецаід, няправільны чатырохкутнік
travel рух, перамяшчэнне, даўжыня перамяшчэння, прабег; перамяшчацца, прабягаць, распаўсюджвацца
to t. away распаўсюджвацца
treat апрацоўваць, абыходзіцца
tremendous агромністы, гіганцкі, страшэнны
trend накірунак, тэндэнцыя, імкненне
triangle трохвугольнік, трохкутнік
t. of forces т. сілаў
equilateral t. роўнастаронні т.
isosceles t. роўнабаковы т.
obtuse angled t. тупавугольны т.
right-angled t., right angle t. прамавугольны т.
scalene t. рознабаковы т.
triangulation трыангуляцыя
triboluminescence трыбалюмінісцэнцыя
trigger пускавое ўладжанне; запускаяць, прыводзіць ў рух, выклікаць
trigonometric трыганаметрычны
t. series т. шэраг
trigonometrical трыганаметрычны
trigonometry трыганаметрыя
trinomial трохсклад
quadratic t. квадратны т.
triode трыёд
triple патройны; патройваць
t. bond патройная сувязь
t. point of water п. пункт вады
triplet трыплет
tripod трыножнік
tritium трыт /ізатон вадароду/
trolley калясачка
troposphere трапасфера
trough жолаб, ночвы, чан
true спраўдны, дакладны, правільны
t. speed с. хуткасць
tube труба, трубка, электронная лямпа
cathode-ray t. электроннапрамянёвая трубка
tune гук, тон; настройваць /прымальнік на станцыю/
to t. in настройваць, -цца
tungsten вальфрам
tuning рэгуляванне, наладка, настройка

t. drift зрух настройкі
t. fork камертон
tunnel тунель; тунельны
t. barrier тунельны бар'єр
t. diode т. дыёд
t. effect т. ефект
wind t. аэрадынамічная труба
tunnelling тунельны ефект, тунельны пераход
turbine турбіна
impulse t. актыўная т.
reaction t. рэактыўная т.
steam t. паравая т.
turbulence турбулентнасьць
atmospheric t. т. атмасферы
turbulent турбулентны
turn аварот, паварот, віток; павярнаць,-цца, круціць,-цца
t. of wire в. дроту/ проваду
to t. off выключаць
to t. on уключаць
to t. out выключаць, аказвацца
turpentine шкіпінар
twice двойчы, удвая
twist крок шрубы, кручэнне, скручванне, выгін; круціць, скручваць, згінаць
twisted кручаны, скручаны, віты
two-cycle двухтактавы
t.-c. diesel д. дызель
two-dimensional двухмерны
twofold падвойны, двухразовы, дваісты
two-phase двухфазны

Uu

ultimate скрайні, апошні, канчатковы
ultradense звышшчыльны
u. companion з. спадарожнік/ кампаньён /зорка/
ultrasonic ультрагукавы
u. technique у. тэхніка/ метады
ultrasound ультрагук
u. imaging ультрагукабачанне, атрыманне выявы з дапамогаю ультрагуку
ultraviolet ультрафіялетава абсяг спектру, ультрафіялетавае выпрамяненне
ultra-violet ультрафіялетава
u.-v. radiation у. выпрамяненне
u.-v. rays у. прамяні
umbra поўны цень
unalterable нязменны, устойлівы
unambiguous адназначны
u. evidence бяспрэчнае сведчанне
uncertainty няўпэўненасць, няпэўнасць, сумненне, нявызначанасць
u. principle прынцып неазначанасці /Гайзенбэрга/
u. relation судачыненне неазначанасцяў
uncharged незарджаны
uncover адкрываць, агаляць, паказваць
undetectable невяяўны

undulatory хвалепадобны, хвалісты
unequal няроўны, нероўнацэнны
unidirectional аднанакіраваны, востранакіраваны
unification уніфікацыя
unified аб'яднаны
u. theory of elementary particles and forces аб'яднаная тэорыя элементарных часьцінак і сіл/аў
uniform раўнамерны, аднародны
u. acceleration р. паскарэнне
u. flat surface р. плоская паверхня
u. velocity сталая хуткасць
uniformity раўнамернасць, аднароднасць
uniformly раўнамерна
unify аб'ядноўваць, уніфікаваць
uninsulated неізаляваны
un-ionized неіянізаваны
unipolar аднаполюсны, уніполярны
unique арыгінальны, своеасаблівы, унікальны
unit адзінка, усталяванне, агрэгат, апарат, прылада
unite злучаць, -цца, яднаць, -цца
universal універсальны, сусветны
u. gravitation с. прыцяжэнне
universe Сусвет
expanding u. С., які пашыраецца
inflated U. інфляцыйны С.
oscillating u. асцыляцыйны/ вагальны С. /адна з мадэляў Сусвету/
unknown невядомая велічыня, невядомае; невядомы
unlike у адрозненне ад, не такі як, непадобны да
u. signs розныя знакі
unmagnetized ненамагнічаны
unmanned бяспілотны
u. rocket probe б. ракетны зонд
unobservable неназіральны
unpolarized непаларызаваны
u. beam н. пучок, н. прамень
unravel разгадваць, тлумачыць
unreactive інертны /пра газ/
unsaturated ненасычаны
u. fatty acids н. тлустыя кіслоты
unsuccessful беспаспяховы
unshaded незаштрыхаваны
u. area н. плошча
unstable няўстойлівы, неўраўнаважаны, нестабільны
u. equilibrium няўстойлівая раўнавага
to be highly u. быць вельмі няўстойлівым / нестабільным
untypical нетыповы
upper верхні
upright прамы
upthrust выштурховая сіла
upwards угару
uranium уран; уранавы
u. enrichment узбагачанне у.
enriched u. узбагачаны у.
urea карбамід, мачавіна
use ужыванне, выкарыстанне, прымяненне; ужываць, карыстацца

user карыстальнік

U-tube U-падобная трубка

Vv

vacuum вакуум, пустата; вакуумны, пусты

v. device вакуумная прылада /апарат

valence валентнасць

v. electrons электроны в.

valency = valence

valid прыдатны, сапраўдны, абгрунтаваны

value велічыня, значэнне, адзнака

absolute v. абсалютная в.

valve электронная лямпа, клапан, вентыль, засаўка; лямпавы

v. radio л. радыёпрыёмальнік

electronic v. электронная лямпа

safety v. засьцерагальны клапан

vaporization выпарванне, параўтварэнне

vaporize выпарваць, -цца

vapor, vapour пара

variability зьменлівасць, нясталасць

variable зьменная /зорка, велічыня/; зьменны

v. capacitor кандэнсатар зьменнай ёмістасці

eclipsing v. зацьменная зьменная /зорка/

variance дысперсія, сярэдзіннае адхіленне

variation змяненне, адхіленне, перамена, варыяцыя

short-term v.s кароткатэрміновыя з.

vary мяняць, -цца, змяняць, -цца

vast вялізны, шырокі, бязьмежны

vector вектар; вектарны

v. meson в. мезон

v. quantity в. велічыня

zero v. нулявы вектар

vectorial вектарны

vegetable расьлінны арганізм, гародніна; расьлінны

vegetation расьліннасць; вегетацыйны

vehicle сродак руху, транспартны сродак, лятальны апарат, ракета, носьбіт

velocity хуткасць, шпаркасць; хуткасны

angular v. вуглавая х.

escape v. х. адрыву

linear v. лінейная х.

recessional v. х. разбягання

rotational v. х. авароту

verification кантроль, праверка

verify правяраць

versatile разнастайны, гнуткі, зьменлівы

vertebrate пазваночная жывёла

warm blooded v.s цеплакроўныя пазваночныя

vertex вяршыня, агульны пункт /пучка/, зеніт

vertical вертыкаль; вертыкальны

very сапраўдны, самы; вельмі, надта

v. high frequency в. высокая часьціна /ад 30 да 300 Мгц/

v. large array telescope в. вялікі шматэлементны тэлескоп

v. long baseline interferometer інтэрферометр са звышдоўгай базай

vessel пасудзіна, рэзервуар, судна, карабель
communicating v.s злучанья пасудзіны
vibrate вібраваць, вагацца, дрыжаць
vibration вібрацыя, ваганне, вагальны рух
vibrational вібрацыйны, вагальны
vibrator вібратар
vibratory вібравальны, які спрычыняе вібрацыю, вагальны
v. motion вагальны рух
vice ціскі, абцугі
v. and versa і наадварот
vicinity блізкасьць, суседства, наваколле
in the v. of недалёка ад, у наваколлі
vigorously бурна
vinegar воцат
violent моцны, рэзкі, бурны
virtual віртуальны, магчымы, фактычны, сапраўдны
v. image уяўны відарыс
v. particle в. часцінка
v. reality в. рэальнасьць
virus вірус
viscosity глейкасьць, клейкасьць, ліпкасьць, нутранае церце
viscous глейкі, клейкі, ліпкі
v. fluid г. вадкасьць
visibility бачнасьць, агляд
visible бачны
v. spectrum б. спектр
vision зрок, бачанне, агляд
visual візуальны, зрокавы
v. binary star в. падвойная зорка
v. magnitude в. велічыня /зоркі/
vital жыццёвы, вітальны
vitality жыццездольнасьць
vitriol купарвас
viz інакш
voice голас
void пустата, вакуум; пусты
volatile лёткі, які лёгка выпарваецца
v. organic solvent л. арганічны рашчыннік
volcano вулкан
volt вольт
voltage электрычная напруга, рознасьць патэнцыялаў
threshold v. парогавая напруга
extra high v. звышвысокая напруга
voltaic гальванічны
voltmeter вальтаметр
voltmeter вальтметр
volume аб'ём, ёмістасьць, гучнасьць
volumetric аб'ёмны
v. analysis а. аналіз
vulcanization вулканізацыя
vulnerable уразлівы, слабы

wall сьцяна, сьценка, перагародка; насыценны
warm цёплы, нагрэты; грэць, награвець
waste адыходы, выкіды, страта, шкода; псаваць, марна губляцца
wasted сапсаваны, зрасходаваны, змарнаваны
to be w. марна прападаць, псавацца
water вада; водны; мачыць, паліваць
heavy w. цяжкая вада
ordinary w. звычайная в.
watt ват
wattmeter ватметр
wave хваля, хвалевы імпульс, хвалевы фронт; хвалевы
w. front хвалевы фронт
w. function х. функцыя
w. mechanism х. механізм
w. of compression хваля сьціскання
blast w. выбуховая х.
longitudinal w. падоўжная х.
shock w. ударная х., скачок ушчыльнення
stationary w. стацыянарная х.
transverse w. папярочная/ упярочная х.
waveband дыяпазон хваляў
wavelength даўжыня хвалі
wax воск, парафін; вашчыць
way шлях, дарога, ход, спосаб, метад, чын, абсяг
weak слабы, нетрывалы, няўстойлівы
w. interaction с. узаемадзеянне
web сетка, тканіна, перагародка, перапонка, перамычка
world wide w. сусьветнае павуцінне /*Інтэрнэту*/
wedge клін, прызма; клінаваць, замацоўваць клінам
wedge-shaped клінападобны
weigh важыць, узважваць
weight вага, груз, нагрукка, цяжар; нагруккаць
weightlessness бязважкасць
weld зварваць, -цца
wet мокры, вільготны, сыры; мачыць
wheel кола, колца
front w. пярэдняе кола
rear w. задняе к.
white белы колер; белы
w. dwarf б. карлік /*зорка*/
wide шырокі, прасторны
wide-field шырокавугольны
w.-f. / planetary camera ш. / планетная камера
width шырыня, пралёт /*мосту і над.*/
wind вецер, пlynь паветра; дзьмуць, абдзімаць
intergalactic w. міжгалактычны в.
solar w. сонечны в.
winding навой, выгін, паварот, навіванне
window акно, акенца
w.s праграма Windows /*распаўсюджаная кампутарная праграма*/
wing крыло
wire дрот, провад
connecting w.s злучальныя правады
wireless радыё, радыёпрымальнік; бяздротавы

w. set радыёпрымальнік
w. waves радыёхвалі
wiring радыёправодка, электрамонтажная схема
withstand вытрымліваць, супрацьстаяць
wood дрэва, драўніна; драўляны
work работа, дзеянне, механізм; дзейнічаць, рухацца
worker даследчык, навуковец, супрацоўнік
wrong няправільны, памылковы, не той, няспраўны

Xx

xaser = x-ray laser ронтгенаўскі лазер
x-beam = x-ray ронтгенаўскі прамень
xenon ксенон; ксенонавы
x-ray ронтгенаўскі прамень; ронтгенаўскі; абпрамяняць ронтгенаўскімі прамянямі
x-r. astronomy ронтгенавая астраномія
x-r. diffraction technique метада р. дыфракцыі
x-r. source крыніца р. выпрамянення

Yy

year год
galactic y. галактычны г. /час авароту галактыкі вакол свайго цэнтру /
light y. сьветлавы г. /мера адлегласьці/
yeast дрожджы
yellow жоўты колер; жоўты
yield прадукцыйнасьць, выпрацоўка, плён; здабываць, даваць, прыносіць /плён/
y. of a reaction выхад рэакцыі
Young's modulus модуль Янга / Юнга

Zz

zenith зеніт; зенітны
zepto- цэпта-, зэпта- *прыстаўка кратная* 10^{-21}
zero нуль, нулявы пункт, пачатак каардынат; нулявы
z. mass нулявая маса
z. spin н. сьпін
absolute z. абсалютны нуль
zigzag зігзаг, вілюжка, зігзагападобная лінія; зігзагападобны
z. pattern зігзагападобная карціна
z. structure з. структура
zodiac задзяк
zodiacal задзякальны
z. constellation з. сузор'е
z. light з. сьвятло
zonal занальны
zone зона, пояс, участак, абсяг

Назвы хімічных элементаў

actinium	Ac	актын	manganese	Mn	манган
aluminium	Al	алюмін	mendelevium	Md	унілпрым, мендэлеў
americium	Am	амэрыц	mercury	Hg	іртуць
antimony	Sb	антымон	molybdenum	Mo	малібдэн
argon	Ar	аргон	neodymium	Nd	неадым
arsenic	As	арсэнік	neon	Ne	нэон
astatine	At	астат	neptunium	Np	нэптун
baryum	Ba	бар	nickel	Ni	нікель
berkelyum	Bk	бэркель	niobium	Nb	ніоб
			(columbium)		
beryllium	Be	бэрыль	nitrogen	N	азот
bismuth	Bi	бісмут	nobelium	No	нобэль, унілсэк
boron	B	бор	palladium	Pd	паляд
bromine	Br	бром	phosphorus	P	фосфар
cadmium	Cd	кадм	platinum	Pt	плятын
calcium	Ca	кальц	plutonium	Pu	плутон
californium	Cf	каліфорн	polonium	Po	палён
carbon	C	карбон, вугаль	potassium	K	каль
cerium	Ce	цэр	praseodymium	Pr	празадым
caesium	Cs	цэз	promethium	Pm	прамэт
chlorine 20	Cl	хлёр	protactinium	Pa	пратактын
chromium	Cr	хром	radium	Ra	рад
cobalt	Co	кобальт	radon	Rn	радон
columbium (niobium)	Nb	калумб (ніоб)	rhenium	Re	рэн
copper	Cu	медзь	rhodium	Rh	род
curium	Cm	кюр	rubidium	Rb	рубід
dysprosium	Dy	дыспроз	ruthenium	Ru	рутэн
einsteinium	Es	эйнштэйн	samarium	Sm	самар
erbium	Er	эрб	scandium	Sc	сканд
europium	Eu	эўроп	selenium	Se	сэлен
fermium	Fm	фэрм	silicon	Si	крэмень
fluorine	F	флюор	silver	Ag	серабро
francium	Fr	франц	sodium	Na	натр
gadolinium	Gd	гадалін	strontium	Sr	стронт
gallium	Ga	галь	sulphur	S	серка
germanium	Ge	герман	tantalum	Ta	танталь
gold	Au	золата	technetium	Tc	тэхнет
hafnium	Hf	гафн	tellurium	Te	тэлюр
helium	He	гель	thorium	Th	тор
holmium	Ho	гольм	thulium	Tm	туль
hydrogen	H	вадарод	tin	Sn	цына
indium	In	інд	titanium	Ti	тытан
iodine	I	ёд	tungsten	W	вальфрам
			(wolgram)		
iridium	Ir	ірыд	uranium	U	уран
iron	Fe	жалеза	vanadium	V	ванад
krypton	Kr	крыптон	xenon	Xe	ксенон

lanthanum	La	лянтан	ytterbium	Yb	ітэрб
lead	Pb	волава	yttrium	Y	ітр
lithium	Li	літ	zinc	Zn	цынк
lutetium	Lu	лютэт	zirconium	Zr	цыркон
magnesium	Mg	магнэз			

Англійскае напісанне і беларуская перадача імёнаў навукоўцаў.

Існуе разнамасьніца ў перадачы імёнаў уласных (параўнай перадачу імя Ісаак дзвюх асоб Ісак Ньютан/ Айзек Азімаў). На маю думку, беларусам лепей кіравацца фанетычным абліччам імя, а не арфаграфічным. Але гэта тэма для іншага месца і часу. Пасьля нахільнай рысы падаецца традыцыйны варыянт.

Adams, John Couch (1810-1892) Джон Каўч Эдэмс/ Адамс
Alfwen, Hannes (1908-1995) Ханэс Алвэн/Альвэн
Ampere, Andrй Marie (1775-1836) Андрэ Мары Ампэр
Archimedes (267-212) Архімед
Aristotle (364-322) Арыстоцель
Arrhenius, Svante (1859-1927) Свантэ Арэніус
Avogadro, Amadeo (1776-1856) Амадэо Авагадра
Bacon, Francis (1651-1626) Фрэнсіс Бэкан
Becquerel, Henry (1852-1908) Анры Бэкэрэль
Bernoulli, Daniel (1700-1782) Даніэль Бэрнуллі
Bessemer, Henry (1813-1898) Хэнры Бэсэмэр
Bohr, Niels Henrik David (1885-1962) Нільс Хэнрык Давід Бор
Born, Max (1882-1970) Макс Борн
Boyle, Robert (1627-1691) Робэрт Бойл
Brogie, Louis-Victor de (1892 -1987) Луі-Віктар дэ Бройль
Brown, Robert (1773-1858) Робэрт Браўн
Carnot, Nicholas Leonard Sadi (1796-1832) Нікаля Леанард Садзі Карно
Celsius, Anders (1701-1774) Андэрс Цэльс
Chadwick, James (1891-1974) Джэймс Чэдвік
Chandrasekhar, Subrahmanyan (1910-1995) Субрахманьян Чандрасекхар
Clapeyron, Benoit Paul Emile (1799-1864) Бэнуа Поль Эміль Клапэйрон
Clausius, Rudolf Julius Emanuel (1822-1888) Рудольф Юлій Эмануэль Клаўзіус
Compton, Arthur Holley (1892-1962) Артур Холі Комптан
Copernicus, Nicolaus (1473-1543) Мікалай Капернік
Coulomb, Charles Auguste de (1736-1806) Шарль Агюст дэ Кулон
Curie, Marie Sklodovska (1867-1934) Марыя Складоўска-Кюры
Curie, Pierre (1859-1906) П'ер Кюры
Dalton, John (1776-1844) Джон Дэлтан
Democritus (460-370) Дэмакрыт
Descartes, Rene (1596- 1650) Рэнэ Дэкарт
Diaphantes (сяр. III ст.) Дыяфант
Dirac, Paul Adrien Maurice (1902- Поль Адрыен Марыс Дзірак
Doppler, Christian (1803-1853) Крысціян Доплер
Einstein, Albert (1879-1855) Альбэрт Айнштайн/ Эйнштэйн
Empedocles (490-430) Эмпедокл

Eotvös, Roland von (1848-1919) Ралянд фон Этвёш
Euclid (330-260) Эўклід
Euler, Leonard (1707-1783) Леанард Эйлер / Ойлер
Faraday, Michael (1791-1867) Майкл Фарадэй / Фэрэды
Fermat, Pierre de (1601-1655) П'ер дэ Фэрма
Fermi, Enrico (1901-1954) Энрыкэ Фэрмі
Fizeau, Armand Hippolyte (1819-1896) Арман Іпаліт Фізо
Foucault, Jean Bernard Leon (1819-1868) Жан Бэрнар Лэон Фуко
Franklin, Benjamin (1706-1790) Бэнджамін Фрэнклін
Fraunhofer, Joseph von (1787-1826) Ёзэф фон Фраўнхофэр
Galilei, Galileo (1564-1642) Галілео Галілей
Galvani, Luigi (1737-1798) Луіджы Гальвані
Gamov, George (1904-1968) Джордж / Георгі Гамаў
Gauss, Carl Friedrich (1777-1855) Карл Фрыдрых Гаўс
Geiger, Hans Wilhelm (1882-1945) Ханс Вільхэльм Гайгер
Gell-Mann, Murray (1929-) Мары Гэл-Ман
Graaf, Robert van de (1901-1967) Робэрт ван Грааф
Guericke, Otto von (1602-1686) Ота фон Гэрыке
Hale, George Ellery (1868-1938) Джордж Элэры Хэйл
Halley, Edmund (1656-1742) Эдмунд Хэлы/ Галей
Hawking, Stephen (1942) Сцівен Хокінг
Heisenberg, Werner Carl (1901- 1976) Вэрнэр Карл Хайзэнбэрг
Helmholtz, Hermann Ludwig Ferdinand von (1821- 1894) Хэрман Людвіг Фэрдынанд фон Хэльмхольц
Hero (I ст. да н. э.) Герон
Herschel, William (1738- 1822) Віл'ям Хэршэл
Hertz, Heinrich (1857- 1894) Хайнрых Хэрц / Генрых Герц
Hook, Robert (1635- 1703) Робэрт Хук/ Гук
Hoyle, Fred/eric (1915 -2001) Фрэд Хойл
Hubble, Elwin Powell (1889- 1953) Элвін Паўэл Хабл
Huygens, Christian (1629- 1695) Крысціян Хюйгэнс / Хрысьціян Гюйгенс
Joule, James Prescott (1818- 1889) Джэймс Прэскот Джоўл
Kamerlingh Onnes, Heike (1853-1926) Хэйкэ Камерлінг Онэс
Kepler, Johann (1571- 1630) Ёхан Кэплер
Kirchhoff, Gustav (1824- 1887) Густаў Кірххоф
Laplace, Pierre Simon de (1749- 1807) П'ер Сімон дэ Ляплас
Lavoisier, Antoine Laurent (1743- 1794) Антуан Лёран Лавуазье
Leclanche, Georges (1839- 1882) Жорж Лекляншэ
Leibniz, Gottfried Wilhelm (1646 - 1716) Готфрыд Вільгельм Ляйбніц
Leverrier, Urbain Jean Joseph (1811- 1877) Урбан Жан Жазэф Левер'е
Lorentz, Hendrik Anton (1853- 1928) Хэндрык Антон Лёрэнц
Malthus, Thomas Robert (1766- 1834) Томас Робэрт Малтус
Maxwell, James Clerk (1831- 1879) Джэймс Кларк Максвэл
Michelson, Albert Abraham (1852- 1931) Алберт Эбрахэм Майкэлсон
Milliken, Robert Andrews (1868- 1953) Робэрт Эндрус Мілікэн
Morley, Edward (1838-1923) Эдвард Морлі
Napier, John (1550- 1617) Джон Нэйп'э
Newton, Isaac (1642- 1727) Айзэк / Ісак Ньютан
Oersted, Hans Christian (1757- 1851) Ханс Крысціян Эрстэд
Ohm, Georg Simon (1785- 1854) Георг Сімон Ом
Pasteur, Louis (1822- 1895) Луі Пасцёр/ Пастэр
Pauli, Wolfgang (1900- 1958) Вольфганг Паўлі
Planck, Max Carl (1858- 1949) Карл Макс Плянк
Ptolemy, Claudius (90- 160) Клаўдзі Пталамей
Pythagoras (580- 500) Піфагор

Roentgen, Wilhelm Conrad (1845-1923) Вільгельм Конрад Ронтген
Rutherford, Ernest (1871- 1937) Эрнэст Разерфорд
Schrodinger/ Schroedinger, Erwin (1887- 1961) Эрвін Шродзінгер
Siemens, Werner von (1816- 1892) Вэрнэр фон Сіменс
Sitter, Willem de (1872-1934) Віллем дэ Сітэр
Snell, Willebrord (1592- 1626) Вілэброрд Снэл
Thomson, John Joseph William = Lord Kelvin (1856- 1940) Джон Джозэф Вільям Томсан = лорд Кэлвін
Tombaugh, Clyde (William) (1906 Клайд (Вільям) Томба
Towns, Charles (1915) Чарлз Таўнз
Volta, Alessandro (1745- 1827) Алессандра Вольта
Young, Thomas (1773- 1829) Томас Янг /Юнг
Yukawa, Hideki (1907- 1981) Хідэкі Юкава
Zeemann, Piter (1865- 1943) Пітэр Зееман